LABDARÚGÁS

XXX. ÉVFOLYAM 7. SZÁM 1984. JÚLIUS • ÁRA: 12.50 FORINT

Európabajnok: FRANCIAORSZÁG

Franciaország–Spanyolország 2-0

Fernandez, a Kupával

Battiston (a földön) becsúszva szereli Victort. A baloldalon Tigana

BARCS SÁNDOR:

MAZSOLÁK PÁRIZSBÓL

Európában lezajlott minden. Az UEFA Kupa két döntő mérkőzése (ezeket nem láthattuk a képernyőn), a KEK, a BEK, a Szovjetunióban az ifjúsági EB, végül az európai kontinens bajnokságáért küzdött Franciaországban a legjobb nyolc válogatott csapat. Ezt az EB-t is figyelemmel kísérhették a magyar nézők a képernyőn. Most elmondhatjuk a költővel, hogy *„Európa csendes, újra csendes ...”.* Játékosok, játékvezetők, edzők, vezetők, gyúrók, orvosok és mindenki, aki csak a „brancsban” dolgozott, pihenőre térhet.

Volt azonban még valami, ami ide kívánkozik. Az UEFA-kongresszus. Ennek, valamint az EB mérkőzéseinek az ürügyén *Párizsban ismét találkát adott egymásnak a világ valamennyi, számottevő labdarúgó-vezetője.* Csak természetes, hogy rengeteg jó baráttal, ismerőssel találkoztam. És készítettem néhány ceruzajegyzetet is. Ezennel átadom.

* *

Ha szakma, *akkor Winterbottom!* Az egykori nemes ellenfél és angol szövetségi kapitány, akinek útját magyar vereségsorozat „díszítette” (3-6, 1-7, 0-2, 1-2), életre szóló jó barátom lett. Első találkozásunk óta (1953) nem lett sokkal fiatalabb, de időközben a királynő karddal megérintette a vállát, s ezzel feljogosította a *„sir”* rang viselésére (az antivilágban nálunk ez *bárónak* felelt meg).

A labdarúgás nemzetközi életében minden neves edzőt ismertem, hiszen két cikluson át vezettem az UEFA technikai (edző) bizottságát és három tanfolyamon elnököltem. Szerintem – és igen sok különböző nemzetiségű szakember osztozik véleményemmel – *Winterbottom intelligenciájával, elméleti felkészültségével, elemző tudásával és íráskészségével kiemelkedik a nemzetközi mezőnyből.* Nem véletlen hát, hogy a FIFA már évtizedek óta megbízza a VB-k szakmai feltérképezésével. Winterbottom egy szakemberekből összeállított bizottság jelentésanyagából (és természetesen saját megfigyeléseiből) szerkeszti meg a VB-k szakmai analízisét. Ezt a FIFA kinyomtatja és megküldi tagszövetségeinek. Egy-egy ilyen, VB-t elemző könyv *élményszámba menő olvasmány.*

A találkozás örömén átesve, ugratni kezdem:

– Akármibe fogadok, erről az EB-ről *előre megírtad* a szakmai elemzést! *Manapság olyan sematikusan futballoznak, hogy nem eshetett nehezedre.*

– Nono! Ha már sematizmust említesz, akkor *talán bizony nem nevezhetjük-e annak a régi idők ötcsatáros rendszerét, vagy a későbbi WM-et is?* Az uniformizáltság vádja egyformán alkalmazható minden korszakra. A mostanira is. Te nyilván arra célzol, hogy általánossá vált hátul a labda körbe-körbe passzolgatása, ami részben arra vezethető vissza, hogy a szoros, követő emberfogás következtében *nehezen és ritkán akad leadási lehetőség.* Másfelől így várják ki azt a pillanatot, amikor *a labda elvesztésének viszonylag legcsekélyebb kockázatával támadás vezethető.* Ez valóban sematikus jelenség, és kisebb-nagyobb mértékben bosszantja a közönséget is.

– Így van.

– Igen, de vegyük most a támadásokat. Előbb azonban hadd jegyezzem meg, hogy *az erőnlét fantasztikus fejlődésével egy kicsit az játszódott le a labdarúgásban, mint a nagypályás kézilabdában.* Nem vagyok túl járatos ebben a sportágban, de annyit tudok róla, hogy az, amit mi mezőnyjátéknak nevezünk, ott megszűnt. Egy-két húzással átjátszották a mezőnyt, és *az akciók kizárólag a két kapu közelében zajlottak le. Hála a gyorsan javuló erőnlétnek, a labdarúgásban is kezdi elveszteni jelentőségét a „mezőny”.* Törvényszerű – mert ebből következik –, hogy felerősödik a támadójáték. Ennek vagyunk most tanúi. *Soha ilyen színes, sokrétű nem volt a támadójáték, mint ma.* Ide számítom a távoli lövéseket is, de mindenekelőtt azt az új vonást, hogy *valamennyi mezőnyjátékos támad, hogyha ezt pillanatnyi pozíciója lehetővé teszi.* Így mindenkinek egyformán el kell sajátítania a góllövés fortélyát. Így nézve a sematizmus témáját, aligha érthetek veled egyet. Éppen ellenkezőleg. A játék felgyorsult, előtérbe került a támadójáték, amely gyakran *igen színes képet* mutat. Nincs tehát séma!

Az volt kivétel, ha az ember a Hilton-szállóban idegenbe ütközött. Az ismerősök közül *Ninót,* a kis, köpcös brazil edzőt nem szűnő embergyűrű vette körül. *Francisco Rua-Cazal* – ez áll névjegyén, s éppen arról tart előadást (már ahogyan kevert szavaiból kiveszem), hogy *miként lehet a francia csapatot megverni?* Ehhez jókora rajzlap áll a hallgatók rendelkezésére *egy Burda-szabásmintát megszégyenítő vonalzatokkal,* és portugál–spanyol–francia nyelven összehordott dumával.

Szegény *Santiago Bernabeu,* a spanyolok néhai „nagy öregje” jut eszembe, aki, amikor a Real titkairól faggattam, kocsirúd nagyságú szivarja mögül rámmordult:

– Ugyan! Mi már elég öreg rókák vagyunk ahhoz, hogy bevegyük a halandzsát. *Nálunk, a Realnál nem az edző adja a taktikát, hanem Di Stefano és Puskás rögtönzi azt a pályán. Csak nem képzeli, hogy olyan hülye edzőt alkalmazok, aki leáll két ilyen világklasszisnak taktikát adni?!*

Joao Havelange, a FIFA elnöke éppen kapóra jön. Rámutatok honfitársára, a köpcös *Ninóra,* de ő csak legyint.

– Holdkóros! Sosem fogom megérteni, hogy külföldön miért van mindig ilyen nagy udvara? *Talán mert nem értik, amit mond?*

* *

Éppen félidő van a Parc des Princes stadionban. Kollégánk, aki mellettem, töri az angol nyelvet. Magyaráz valamit egy idős, magas úrnak, aki vagy nem érti, vagy szemlátomást valamiért nem „csípi” a szónoklatot. Pedig hát a kolléga az angolokat dicséri, a Liverpoolt. Mint mondja, talán a világ legjobb csapata, úgy működik, mint egy precíz óramű. Fantasztikus!

– Attól tartok – válaszol hűvösen az angol úr, akit valahonnan ismerek, s lázasan kutatok neve után –, hogy ellent kell Önnek mondanom. Számomra a Liverpool szürke, unalmas futballt játszik. Sehol sincs nyoma egy ötletnek, egy kis villogásnak, egy váratlan húzásnak.

Homlokomra csapok és intek a kollégámnak, hogy *hagyja abba!* Az úr ugyanis nem más, mint *Mr. Moores, a másik liverpooli csapat, az idei kupagyőztes Everton alelnöke.* A régi MTK–FTC rivalizálás öreganyókák zsörtölődése volt a két liverpooli csapat acsarkodásához képest. És a kolléga *egész Párizsban nem talált mást,* akinek a Liverpoolt dicsérje!

* *

Az UEFA bankettjére készülve éppen a fürdőkádban ülök, amikor megszólal a Párizsban eleddig még néma telefonom. Várok egy kicsit, hátha megunják. A csengő kitart, nyilván örül, hogy munkát kap. Megadom magam.

A Figaro szerkesztősége jelentkezik, a kolléga ismerősként üdvözöl, csaknem keresztnevemen szólít, de fogalmam sincs róla, hogy kicsoda. Elmondja, hogy *egy összeállítást készít éppen, és ehhez szüksége van rám.* Így folytatja.

– Nem tartom fel sokáig, csak azt legyen szíves megmondani, *ki most Magyarországon a legjobb játékos?*

– Holá – válaszolom zavaromban, aztán megismétlem, hogy holá, még nagyobb zavaromban.

– *Ha lenne szíves lebetűzni a nevét ...*

Ha tudnám a nevét! A kagylóban kínos csend. A kínosságot még hangsúlyozandó, partnerem megreszeli a torkát, *sürget.* Döntenem kell!

– Bodonyi. Béla Bodonyi. Betűzöm.

– Mit játszik?

– Jobb szélsőt.

Akkorát kiált, hogy majd kiejtem kezemből a kagylót.

– *Hiszen ez pompás! Köszönöm, nagyon köszönöm!*

Megkövülten állok a telefon előtt. Én ennek a kollégának örömet szereztem, és ráadásul még Bodonyi Bélát is bejátszottam valamilyen nemzetközi fantázia-válogatott csapatba.

Ilyen bolondot csinál az emberből a futball.

Hogyan vizsgáztak csapataink az 1983-84. bajnoki évben

Általános a csalódottság az NB I-es bajnokságot követően. Ki ezért, ki azért sértődött meg. A megbüntetettek mert jogtalannak érezték a döntést, a gyengébben szereplők úgy fogalmaztak, hogy az objektív körülmények akadályozták meg a jobb helyezés elérésében a csapatukat. Ha a klubok fizetett alkalmazottai és a játékosok elégedetlenek, akkor a szurkolók mit szóljanak? Ők belépőt, tagdíjat, pártolótagsági taksát tesznek le azért, hogy kedvenceik jó körülmények között edzhessenek, ne legyen anyagi gondjuk, minden erejükkel a futballra tudjanak összpontosítani.

A magyar sport irányítói és a szövetség az új gazdasági szabályozókkal maximálisan érdekeltté igyekezett tenni a klubokat abban, hogy a játékosokat megfelelően dotálják. Vagyis az és annyi jusson a játékosnak, amennyit teljesítménye alapján ő és a csapat megérdemel.

Volt tehát az erkölcsi sikerek mellett anyagi elismerés is. A legnagyobb bajt, a megegyezéses eredményeket azonban nem sikerült kiszorítani az élvonal küzdőtereiről. Ezért aztán – bár különb volt sok tekintetben ez a bajnokság, mint az előző években – végül is morális kérdésekben nem tudott felülkerekedni a korábbiaknál. És ez a legnagyobb negatívum, a kétségkívül meglevő pozitív vonások mellett, vagy éppen előtt.

Az ünneplést beárnyékolta az utolsó forduló, s hiába küzdött a Honvéd 29 héten át tisztességgel, a 30. után megbüntették.

TÖRTÉNTEK-E VÁLTOZÁSOK

Ettől az idénytől sok tekintetben változást reméltünk.

Szakmai téren nem is keveset. A nyári alapozást követően például azt, hogy javul az élmezőny általános erőnléti állapota, a speciális labdarúgó állóképesség szintje is emelkedik. Mindezek figyelembe vételével a technikai elemek súlykolása, a taktikai fegyvertár bővítése is előtérbe került. Egyszóval minden, ami a futball honi előrelépéséhez szükségeltetik. Az anyagi feltételeket javító intézkedések is megszülettek, s éppen ezért bízhattunk abban, jobban kötődnek a játékosok csapatukhoz, többet tesznek a sikerért, nem engednek a csábítás trükkjének.

Bíztunk az edzői garnitúrában, amely egyébként alaposan megfiatalodott. Úgy gondoltuk lendületük párosul a szakmai tudással, olyan célokat is képesek lesznek megoldani — ami ugyan nem kívánt erőn felülit — de mindenképpen több a tavalyinál. Bíztunk a szakmai igényességben. Abban, hogy minden együttes önmagához és másokhoz képest is fejlődik. A legjobbak pedig elérik a nemzetközi szintet, s ezt a kupameccseken is bizonyítják.

Az edzői lehetőségek azonban igen behatároltak. Függnek a saját tudástól, ugyanakkor nem vonatkoztathatók el a játékosállománytól, s a helyi viszonyoktól.

A terveket minden évben kézhezkapjuk a legilletékesebb szakemberektől, a klubedzőktől. Most, hogy az idény végén visszakérdeztünk hárman (Novák Dezső, Fekete Ferenc és dr. Magyar György már nem válaszolhatott, ugyanis megváltak tőlük) többen (Dalnoki Jenő, Török Péter, dr. Puskás Lajos — és júniusban még nem dőlt el, mi lesz Verebes Józseffel) azt felelték, hogy lejárt a mandátumuk, kinek ezért, kinek azért.

A tervek ilyeténképpeni számonkérése tehát néhol objektív okokba ütközött. Az edző, aki újonnan belépett a szakosztályba, vagy egy kialakult gyakorlat szakmai végrehajtója lett, amolyan toldozgató-foltozgató varga.. Ilyen helyzetben csakis az egyéniségek vitték valamire, a megalkuvók pedig hagyták sodortatni magukat az árral.

Morális és szervezési kérdésekben sokszor megpróbáltak új utakat követni. És szakmai téren? A korábbi esztendők központi előírásai után a teljes szabadkéz érvényesült. Az edzőbizottság kezdeti szigora — éppen a kilátástalanság miatt lelohadt. Nem tudtak senkit megvédeni, így aztán minden folydogált tovább a régi mederben. Szakmai vonatkozásokban például teljes volt a tanácstalanság sok klubnál a téli-nyári felkészítéssel kapcsolatosan. Volt aki télen is alapozó jellegű munkát végzett, mások átjátszották a szünetet.

Úgy véljük, sok szakmai kérdésben nincs rend nálunk. Az edzőbizottság nem vezet. Inkább csak regisztrál.

A klubok másik feladata a bajnoki szereplés mellett az MNK-sorozat eredményes vitele volt. Nos a kupát NB II-es csapat, a Siófok nyerte, teljesen megérdemelten. A következtetések levonása nem nehéz. A második legrangosabb Európa-kupába nem tudott bejutni élvonalbeli csapat, s ez több mint elgondolkodtató.

A magyar kupával szorosan összefüggő feladat

Disztl Péter elcsípi a fehérmezes Gyimesi lövését. Videoton–Honvéd 3-2.

László Sándor felvétele

Hogyan vizsgáztak csapataink az 1983-84. bajnoki évben

volt a BEK-ben, KEK-ben, az UEFA Kupában és a KK-ban való helytállás. A Rába a második fordulóban kiesett a BEK-ből, az Újpesti Dózsa a négy közé jutásért folyó csatában maradt alul az Aberdeennel szemben. Az FTC és a Bp. Honvéd nem vitte sokra az UEFA Kupában. A Vasas súlyos kudarcot vallott a KK-ban.

Nemzetközi szinten tehát nem ment.

A válogatottnak sem. Nem került be a júniusban, Franciaországban rendezett EB-döntő nyolcas mezőnyébe. A dánok ütöttek el a sikertől. De mások is előttünk végeztek. Olimpiai csapatunk sem tudott a selejtező-csoport élén végezni. Utánpótlás-csapatunk sem járt jobban az EB-selejtezőkön, mint a felnőttek.

Üde színfolt az ifiválogatott ragyogó szereplése. Bicskei Bertalan gárdája a szovjetunióbeli EB 16-os döntőjében minden mérkőzését megnyerte és 24 év után ismét első Európában. Jövőre indulhat a Világ Kupán.

A tétmérkőzéseket követően a magyar válogatott megkezdte a közvetlen felkészülést a VB-selejtezőkre. A tavaszi sorozat (Spanyolország, Jugoszlávia, Törökország, Spanyolország, Norvégia, Belgium) biztató eredményeket hozott. Kialakulóban van az az együttes, amely FELFOGÁSBAN más mint elődei voltak. Markáns arculatot kezd ölteni. Annál kilátástalanabb — jelen helyzetben az utánpótlás-válogatott jövője. Pillanatnyilag tehát van egy A-csapat és egy kiöregedett ifiválogatott, amely biztatást adhat. Közte semmi.

BIZONYÍTVÁNY-OSZTÁS

A tizenhat NB I-es, amelyik végigjátszotta az 1983—84-es idényt, igen vegyes benyomást tett ránk. A mérleget az edzőkkel folytatott beszélgetések alapján próbáltuk összeállítani. Természetesen nem törekedhettünk a teljességre, s a szakvezetők értékelése nem mentes a szubjektivitástól.

Először a dobogón végzett csapatokról.

Bp. Honvéd. Bajnok lett, az MNK-ban a Békéscsaba ütötte el az elődöntőbe jutástól. Az UEFA Kupában a második fordulóban a Hajduktól kaptak ki. A tavalyi harmadik hely és az őszi ezüstérem után bajnokok. A megszerzett pontokból végül ötöt levontak. Mindez a Volán elleni 6-6 egyenes következménye. Az anyagi elmarasztalás is rendkívül súlyos, nem beszélve az erkölcsiekről. Az együttes azon kevesek közé tartozik, melyek újat hoztak játékban a sok mozgással, a letámadással.

A Rába ETO második a bajnokságban és az MNK-ban. A BEK-ben a Dinamo Minszk alaposan megleckéztette. Várható volt, hogy a csúcson már túljutva nem lesznek képesek a bajnokságban és a kupában a korábbihoz hasonló teljesítményre. A Rába játéka ma is látványos, a támadójátékra épül, sebezhető, lassú védelemmel.

Balázs, a ZTE kapusa kiemelkedő teljesítményt nyújtott.
Lovas Antal felvétele

Zsiborás megszerzi a labdát Boda (baloldalt) elől. Középen Rab. FTC–MTK-VM 2-0.
Zádor Péter felvétele

A Videoton három szakaszt tudhat maga mögött. Ősszel bajnokok, a folytatásban sorra érik a vereségek, a hajrában megint nagyon jók. Ha azt vesszük, hogy tavaly a kiesést gólkülönbséggel kerülték el, akkor teljesítményük szinte erőn felülinek tűnik. Ám az akkori gyatra szereplés és a mostani bronzérem valójában nem fejezi ki a Vidi valódi értékét. Az valahol a kettő között van.

A középmezőny összetétele igen vegyes.

Az Újpesti Dózsa végülis leszorult a dobogóról, kupaszereplésre nem jogosult ősszel. Sem a bajnokságban, sem a magyar kupában nem tudott igazából jót nyújtani. A KEK-szereplés annyira elfárasztotta ezt a sérülések miatt törékeny gárdát, hogy többre nem is tellett erejéből.

A **Tatabányával** szembeni elvárások sokszor — és ez nem mai tapasztalás — felülmúlják az együttes képességeit. Tulajdonképpen a helyükön végeztek a kékek.

A **Vasas** a tervezet alsó határát érte el. Az átala-

kulás korát éli a piros-kék együttes. Hároméves terve első harmadát teljesítette. Az elvárás több volt, legalábbis a szakemberek részéről. Meglepően gyengén ment ősszel a Fáy utcában.

A **Zalaegerszeg**, hetedik helye tulajdonképpen elégedettséggel tölthetné el a kékek híveit. Néhány nagyon is meglepő hazai eredményük azonban arra figyelmeztet — morális téren még van tennivaló.

Az **MTK-VM** nyolcadik. A korábbi évek lázas-ideges, kieséstől rettegő időszaka a múlté. Palicskó Tibor a lassú haladás híve. A türelmetlenkedőket óva intette — az MTK-VM sem lépheti túl önmaga árnyékát. Ehhez nincs még meg az ereje ebben a vékony magyar középmezőnyben sem.

SZEOL AK. Talán a legnagyobb meglepetés. Jó menedzselés, ambiciózus edző, bizonyítani akaró játékosok gyűltek össze. Azt a tételt is igazolták, ami a honi tájakon biztos tipp: ha van játék, akkor lesz közönség.

A **Pécsi MSC** küszködött múltjával, s közben megpróbált lépni. E pompás városnak szüksége van jó futballra. Rónai ráérzett, mint régi bennszülött arra, hogyan lehet megtartani az értékeket, s lassanként lefaragni a múlt rossz csökevényeit. Akadtak még kudarcai.

A **Csepel** a legellentmondásosabb csapatok egyike volt ebben a bajnokságban. Dr. Puskás Lajos „átigazolásával" megpróbált pezsgést vinni az évtizedek szürkeségébe. Rossz házasság volt, fel is bontották. De — a játékosok sem angyalok. Sőt...

Lakatos az idén is oszlopa volt a Tatabánya védelmének.
Lovas Albert felvétele

Az **FTC** állománya meggyengült, edzőt is cserélt menet közben. Legnépszerűbb csapatunk 12. az idény végén. Nyilasi és Szokolai távozása ekkora kalamajkát okozott? Két emberen múlik minden? Aligha. Vincze Géza a fiatalokban bízik. Egyszer már bejött — Dalnokinak a fiatalokra építés.

Haladás. Milyen is volt? Töprengeni kell azon, mi marad meg az emberben a csapatról. Pedig sok az ügyes játékosa. Mi hiányzott? Elsősorban a kemény kéz.

Volán? Azt hitték bentmaradtak az NB I-ben. Négy napig örülhettek. Tehát nem tart minden csoda csak három napig. Annyi mendemonda volt körülöttük, hogy nem lehetett elválasztani a tényeket a szóbeszédtől.

Nyíregyháza. A nagy számok törvénye érvényesült. Borotvaélen táncoltak évek óta. A Volánnal holtversenyben állnak a mindenttudók feketelistáján...

Diósgyőr. Gyenge anyag, puha kezű edző, akit ráadásul akarata ellenére szabadságra küldenek. Jellemző: a szakmai mérleget nem tudja senki elkészíteni.

A SZAKMAI PROBLÉMÁK

A helyezések eldöntettek. Ki örül, ki dühöng és kibúvókat keres.

A szakmai kérdések azonban nem függnek csupán a helyezésektől. Ugyanis, ha van elképzelés a csapat stílusáról, annak jegyei fellelhetőek a játékban.

Mi az, ami 240 mérkőzést követően megmaradt a csapatokról a szakemberekben?

1 Általában gyorsabb lett a játék. Mindez az általános és a speciális erőnlét javára írandó. Annyi ostorozást kaptak a csapatok: mert monoton a játékuk; nem képesek a labda gyors továbbítására; mindent egy helyben csinálnak; védekezésük nem eléggé erőteljes; a középpályán nincs élet; a támadójáték tele van hibákkal. És folytathatnánk a taktikai szürkeséggel, a hiányos technikai tudással, a küzdőszellem restségével. Ebből próbáltak kitörni a csapatok, ki-ki a maga tudása szerint.

2 A játékrendszerben nem tapasztaltunk semmiféle változást. A 4—4—2, a 4—3—3, a 4—2—4 variálása volt a jellemző. Ez a felállási forma függött az ellenfél erejétől, attól, vajon otthon, vagy idegenben játszik-e a csapat. És persze hozzá kellett igazítani a meglevő játékosállományhoz is a taktikát. Mi az, ami szembetűnő? A két ékes játék nálunk nem honosodott meg, ugyanis nincsenek olyan gólerős, s főként mai felfogásban jól játszó középpályásaink, akik képesek a váltások

Balogh Tibor (jobboldalt) az idei gólkirály Szabót szereli. Vasas–Videoton 2-1.
László Sándor felvétele

Hogyan vizsgáztak csapataink az 1983-84. bajnoki évben

góllal végződő megvalósítására. Támadásban maradt a 4—3—3. Itt sem voltak gondoktól mentesek csapataink. Volt ahol nem akadt vonalszélső még az egyik oldalra sem, másutt nem találtak olyan középcsatárt, aki megfelelt volna a követelményeknek.

3 Támadójátékunk gyengesége abból is fakad, hogy védőink eléggé egysíkúan játszanak. Túlzottan ügyelnek a védekezésre, ez a kényelmesebb! Sokszor kínos volt nézni, hogy a két csatárral pályára lépő csapat ellen ott marad a négy hátvéd. A két középső védő nem mer előretörni — felváltva sem. A szélsőhátvédek, ha el is mozdulnak, félnek attól, hogy az üres területre, ha elveszítik a labdát, az ellenfél a hátuk mögött megjátssza valamelyik csatárát. És van olyan csapat is, ahol — a szélsőhátvéd, de a söprögető és a beállós — egyszerűen nem tud bekapcsolódni a szervező munkába, nemhogy a támadások esetleges befejezésébe.

4 Bajlódunk a védekezés új formációival. Az emberfogás a sokmozgásos támadójáték ellen már nem célravezető. A területvédelem új beidegződéseket kíván. Magas szintre kellene emelni a váltásokat. Mindenkinek tudnia kellene, mi is a tennivalója. Sok tehát a gond, de legalább mozdultunk már.

5 A labda visszaszerzése, a kapu mentesítése az ellenfél akciói elől már régóta dívik a legjobb erőkkel játszó válogatott és klubegyütteseknél. És nálunk? A válogatott és a Honvéd kezdte el ezt az új taktikai elemet a gyakorlatban, tehát *élesben* alkalmazni. Egyelőre a félpályáig jutottunk el. Sem erő, sem pedig gyakorlat nincs a további lépésekhez. Ez is sokat jelent. Ám a továbblépés már új gondokat vet fel. Ez a védekezés egy formája. Hogyan lesz ebből kontra? És ha az ellenfél gyenge, maga is védekezik? De legalább van egy koncepció, amit tovább lehet fejleszteni!

6 Mindehhez sok gyakorlás szükségeltetik, s erre csupán a klubedzéseken van mód. A válogatott csapatokban az összecsiszolás marad(na) az egyetlen célként. Az újtól azonban sokhelyütt félnek. Mert kell az eredmény fent is lent is. A régi, bevált módszerek, a kitaposott út a biztos — vallják. Ám változtatni kell. Az új módszereket nyilván másként szükséges gyakorolni. Az intenzitás fokozása is elmaradhatatlan követelmény. És fel kell végre vetni az edzésidő hosszát. Miután már nincs központi előírás, az edzőnek magának kell kialakítani a pályán töltött idő hosszát, s azt, mit csináltat a rendelkezésre álló időben. De itt él egy nagy

Lőrincz a PMSC-ben sok esetben csapata legjobbja volt.

Lovas Albert felvétele

magyar össznépi betegség: „A játékos inkább a pályán legyen, mint a presszóban". És ezért aztán sok időt tölt mindenki a pályán. A hosszú órák aztán a monoton edzést követelik meg. Ördögi kör ez.

7 Végül a játékosállományról. Rosszabbul állunk-e vagy jobban, mint régen? Gyengébb-e az anyag, mint az élenjáró országok klubjaiban? Az ifik eredményei igazolják, az alapokkal nem lehet nagyobb baj. Klasszisok valójában kevesen vannak, de az átlag nem rosszabb mint másutt. A bajok ott kezdődnek, hogy nem tudunk bánni azokkal, akik megvannak. Ez vezetési, menedzselési és edzésmódszertani kérdés. Tudják ezt szakembereink, de valamiért csak vonakodva csinálják. Ha már évjáratokat említünk: hamar lemondunk a harminc körüliekről, a huszonévesekre azt mondják: már nem fejlődőképesek. Ez a pazarlás magasiskolája!

MIT HOZ A KÖZELJÖVŐ?

A jövőt a jelenre építjük.

Az új NB I-es bajnokságban friss erők vonulnak fel a három újonc révén. Várható, hogy a Vasas, az FTC de más együttesek is jóval jelentősebb szerephez jutnak. Az is biztosra vehető, hogy az átigazolások nyomán erősödik néhány csapatunk. A legdöntőbb azonban a szemléletváltozás erősítése. Igen döntő, hogy elindul az utánpótlás-bajnokság. Komoly erők lesznek szem előtt az NB I-es kluboknál. Erősödhet a versenyszellem a csapatba kerülésért. És morális téren — a súlyos büntetések után — bizonyára lesz tisztulás. Sikerült — remélhetően — elrettenteni mindenkit a megegyezéses mérkőzésektől. Ez döntő változást hozhat minden téren.

A hazai bajnokság színvonal-emelésétől azt várjuk, hogy jobb lesz a mérleg a nemzetközi porondon. A Bp. Honvéd a BEK-ben, a Siófok a KEK-ben, a Rába és a Videoton az UEFA Kupában tovább jutnak, mint elődeik.

A válogatottak pedig teljesítik a most már tétmeccseken az elvárásokat. A VB-selejtezőkön (Ausztria, Hollandia, Ciprus) ki kell harcolni a mexikói VB 24-es mezőnyébe jutást. Az utánpótlás — a fenti három EB-ellenfél 21 éven aluli válogatottjaival szemben — többet kell nyújtson, mint a tavaszi barátságos találkozókon. Az ifiknek a Világ Kupa, a fiatalabb korosztályoknak az 1986-os EB, a 16 éveseknek a jövő évi UEFA-torna jelent feladatot. És a napokban mi rendezzük Nógrád megyében a szocialista országok fiataljainak nagy seregszemléjét, az IBV-t. Mindenütt le kell tenni a tiszteletet kiváltó névjegyünket.

VARGA BÉLA

Gáspár (1) kifutással szerzi meg a labdát Schmidt elől. Középen Turner, jobboldalt Plotár. MTK-VM–Tatabánya 1-1.

Zádor Péter felvétele

Mezítláb kezdtem...

A közelmúltban került bemutatásra a Kuriózum Színpadon Kerekes Imre „Szurkolók" című darabja. A kétszereplős darab rövid lényege: az egész életünk egy nagy mérkőzés, amelyet magunkkal és másokkal kell megvívnunk. A színpadon két kitűnő színész vívta a maga meccsét. Az egyik — **Avar István** — egy tanárt játszott, aki elvesztette a családját, életében egyetlen szenvedély maradt: a futball. A Nemzeti Színház Kiváló művésze láthatóan jól érezte magát a színpadi figurában.

Avar Istvánnal nem könnyű találkozni. Nemcsak elfoglalt színész, országgyűlési képviselő is. Színházi fellépések, filmforgatások, tv-felvételek, szinkron, rádió, és fogadó órák szinte percre meghatározzák az idejét. „Tulajdonképpen miről is lenne szó?" — érdeklődik a telefonban. — „A labdarúgásról szeretnék csevegni önnel" — válaszolom. „Az mindjárt más" — és máris kapok egy időpontot.

Ennyire fontosnak találta a témát? — kérdem tőle.

— De még mennyire! Mindig is érdekelt a futball. Korábban magam is kergettem a labdát, később pedig szurkolóként vettem részt a sportág örömeiben, bánataiban.

Talán kezdjük azzal a korszakkal, amikor még nemcsak nézte, hanem űzte is a játékot.

— Felszabadulás után, siheder koromban ismerkedtem meg a fűzős bőrlabdával. Egercsehin, a szülőhazámban, a bányatelep csapatában játszottam. Ne valamiféle komoly focistára gondoljon. Sohasem voltam jó futballista. Ettől függetlenül nagyon szerettem focizni. Jó fizikummal rendelkeztem, nagyokat tudtam rúgni a labdába. Így általában hátvédet játszottam, szükség volt a felszabadító rúgásaimra. Mezítlábos játékosként kezdtem, nagyon sokáig nem volt még tornacipőm sem. Mégis olyan romatikus, szép volt minden. Teherautóval mentünk egyik faluból a másikba, a bajnoki mérkőzéseinket lejátszani. A futballpályáról lehajtották a legelésző teheneket, mi pedig nagy vehemenciával kergettük a labdát. Amikor már 18 esztendős lettem, kiálltam a csapatból. Valahogy szégyelltem mezítláb játszani.

Később, hogy alakult a sporttal a kapcsolata?

— 1949-ben felkerültem a fővárosba. A Színművészeti Főiskolán Kőszegi tanár úr szervezett egy kosárlabdacsapatot. Kiderült, némi tehetségem van ehhez a játékhoz. Sikerült egy ütőképes gárdát összehoznunk, nem igen találtunk legyőzőre. Többek között *Kaló Flórián, Szabó Gyula, Gelei Kornél* serénykedtek még a kosár körül. Amikor végetértek a főiskolai évek, már nem volt időm a rendszeres sportolásra. A sporttól azonban nem szakadtam el, szurkolói minőségben tartottam tovább a kapcsolatot.

Melyik csapat híve lett?

— Úgy kérdezze inkább, melyik csapatoké. Nekem ugyanis két kedvenc együttesem is akad. Az egyik az MTK, másik pedig a Pécs csapata. Igaz, amikor még eljegyeztem magam ezzel a két csapattal jobb focit játszottak, dehát a szurkoló a nehezebb időkben is maradjon csapata mellett. A kék-fehérek játéka még a Vörös Lobogó-beli évekből ragadott meg. Bukovi irányítása alatt, stílusos, úgynevezett fűalatti foci dívott a Hungária körúton. Egyetlen csapat, amelyik egyenrangú ellenfele volt a világhírű Honvédnek. Bár akkoriban a kék-fehéreknél is egy sereg világklasszis futkosott a pályán. *Kovács Imre, Zakariás, Sándor, Hidegkúti, Palotás* mind nagyszerű futballisták voltak. Azt hiszem magyarázatot kíván a másik csapatomhoz való kötődésem is. Nos, fiatal színész koromban Pécsett játszottam. Mi sem volt természetesebb, mint hogy hétvégeken kimentem a helyi gárda mérkőzéseire. Még ma is szívesen gondolok vissza a régi pécsi kedvenc játékosaimra: *Dankára, Csupákra, Kocsis Ernőre, Opovára.*

Kinek szurkolt egy MTK—Pécs mérkőzésen?

— Azért szorítottam, hogy döntetlen legyen — adja meg a diplomatikus választ. — Egy 1955-ben lejátszott találkozóra máig is emlékszem. A kék-fehérek Pécsett vendégszerepeltek. A Hidegkúti vezette csatársor sehogyan sem bírt a kemény pécsi védőkel. Úgy tűnt, döntetlenül végződik a mérkőzés, amikor a bíró egy igazságtalan 11-est ítélt a pécsiek ellen. **Sándor Csikar** is csodálkozott, széttárta a karjait a közönség felé és mosolyogva azt mondta: „Hát megadta!" A büntetőt aztán bevágták, így nyert 1-0-ra a Vörös Lobogó. Nagyon sajnáltam a hősiesen küzdő pécsi fiúkat. Ez a mérkőzés volt az, amelyen az egyik szemem sírt, de a másik sem nevetett...

A „Szurkolók" című darabban remekül játszotta a SZURKOLÓT. Valójában milyen vérmérsékletű drukkernek számít?

— Fiatalabb koromban telitorokból biztattam a csapataimat, a későbbiek során — talán, mert higgadtabb lettem — már csak magamban zsörtölődtem, vagy lelkesedtem. Ha már felvetődött a szurkolás kérdése, el kell mondanom, hogy nagyon elítélem a mai szurkolói magatartást. Tisztelet a kivételnek, de a legtöbben azért mennek ki a mérkőzésekre, hogy becsméreljék a játékvezetőket, az ellenfeleket. Szurkolni csak hittel szabad. Drukkoljunk azért, hogy a kedvenc játékosunk gólt rúgjon, a csapatunk jól szerepeljen.

Országgyűlési képviselőként találkozik-e a sporttal?

— A kulturális bizottság tagjaként rendszeresen foglalkozunk a testnevelés és sport kérdéseivel is. Bevallom, én inkább a magam területén szólók bele a dolgokba. A sportirányítást olyankra hagyom, akik nálam jóval többet értenek hozzá.

A Nemzeti Színházban próbák vagy előadások szüneteiben téma-e a labdarúgás?

— Bizony az! Három nagy tábor vitázik egymással. A Fradi, Honvéd és a Dózsa hívei. Mivel az MTK-t csak egyedül képviselem, a nagycsapatok képviselői a szópárbajban fölénybe kerülnek.

A családban akad-e sportoló?

— Fiam az MTK-ban vitorlásversenyző.

Ha tanácsot adhatna kedvenc csapatának?

— Salamon Béla bácsit idézném: „Aranyoskáim, csak egy picike góllal rúgjatok többet, az ellenfélnél..."

KEMÉNY GYÖRGY

Két magyar gólkirály

A most befejeződött bajnoki évben két magyar labdarúgót avattak gólkirállyá: Magyarországon Szabó Józsefet, Ausztriában Nyilasi Tibort

Nyilasi Tibor: Austria Wien

Szabó József a Videoton bombázója

A papírkorona története

Még mondja valaki, hogy Szabó József nem jó jövendőmondó ...! Lehet, hogy emlékezik valaki olvasóink közül egy kora tavaszi beszélgetésünkre, melyben az őszi idény utáni göllövőlista éllovasa azt tippelte: az 1983/84. évi labdarúgó NB I végén vidéki és középpályás játékos nevet, azaz lesz a gólkirály. Még hozzáfűzte azt is: 18 góllal.

Telitalálat, Szabó Jóska, azaz Tyantyi! Mert 19 góllal Szabó Jóska, azaz Tyantyi lett a gólkirály. Persze nem akármilyen körülmények között. Alig- ha lehet valakit is arra emlékeztetni, hogy Esterházy Márton (Bp. Honvéd) góljainak száma eggyel meghaladta a Videoton középpályás középcsatáráét. És persze az sem újdonság senki előtt, hogy Esterházy miért nem (csak a Volán elleni 6:6-ra, és az ott Esterházy által rúgott 3 gólra kell visszagondolni ...) lehetett király.

* * *

„Csütörtök este döntött úgy az MLSZ, hogy a Honvédtól megvon összesen

öt pontot, s ebből fakadóan Marci is három góllal lett szegényebb. Én erről pénteken reggel szereztem tudomást. Mármint a Honvédot sújtó döntésről. És onnan már csak egy kis „fejszámolás" kellett ahhoz, hogy rájöjjek: én vagyok a király. Örültem, ugyanakkor nagyon sajnáltam Marcit. Mert azt a három gólt csak be kellett rúgni, akármennyire is beszélt eredményről volt szó..."

Így emlékezik a 28 éves Szabó József, akire 1984 nyarán büszke a Videoton és Székesfehérvár. A büszkeség óráit egy beszélgetésre azért megszakította az újdonsült király. Átmenőben Székesfehérvár és Agárd között. Merthogy utóbbi helységben egy varázsosnak ígérkező üdülő falait emelte éppen. Szomszédságában Csongrádi Ferenccel, a válogatott csapattárssal. Stílszerűen annyi kérdést kapott Tyantyi, ahány góllal eljutott a büszke címig.

1. A télen azt mondtad: nem érdekel különösebben a gólkirályság. Most — hogy az vagy — érdekel?

— Beugratós kérdés... Kétségkívüli öröm Albert, Tichy és mások nyomdokába lépni, de azért a hármas öröm közül talán ez szerepel a harmadik helyen. Tudniillik kiemelkedően a legínyencebb érzés az, hogy a Vidi végre a dobogóra kapaszkodott. Mármint hogy velem. Mert érmes volt, de Szabó József neve akkor nem szerepelt a játékosok listáján ilyen alkalomkor. A másik „nagy dobás"? Pályafutásom során eddig 17 gól volt az NB I-es csúcsom, most ezen túlléptem.

2. Kiktől tartottál akkor, amikor igazán élessé vált a versengés?

— Általában Hannichtól és Dobánytól. Azután amikor beindult a gólgyártás, akkor Esterházy lépett elő kemény ellenlábassá. És egy időszakban Plotárra is figyelni kellett. De Esterházy oldalán volt sokáig az adogatóelőny. Május elején, éppen a Honvéd elleni rangadó előtt Marci 14:11-re vezetett. Azután megvertük a piros-fehéreket 3-2-re, és közte én is „elhintettem" egy kettest. Akkortól már kezdett érdekelni, vajon lesz-e erőm felvenni a kesztyűt, amit Marci dobott elém?

3. Pergessük vissza az utolsó forduló eseményeit. Adva van egy Videoton—FTC csata Fehérvárott, és egy Volán—Honvéd a Czabán Samu téren...

— Nekünk nyernünk kellett ahhoz, hogy dobogóra lépjünk, és ezzel nemzetközi kupaszerepléshez verekedjük magunkat. Abban a pillanatban, a meccs izgalmas perceiben nem jutott eszembe, hogy számomra kettőzött a tét. De azt követően, hogy „laposkúszásban" befejeltem Zsiborás hálójába a vezető gólt, újra felvillanyozódtam. A partvonal mellől ugyan senki sem szólt be, hogy Esterházy hogy áll Pesten, de különösebben nem is érdekelt. A félidőben ugyan mondták, hogy 3-1 a Honvédnek, de nem izgatott, ebből mennyi Esterházyé.

4. Más lettél most, hogy gólkirály vagy?

— Nem. Ugyanaz a Szabó Jóska vagyok, aki voltam. Sokat köszönhetek Májernek, akinek beadásai, megoldásai góljaim döntő többségének „előidézői" voltak.

5. A „leg" gólok?

— Én mindig arra vagyok a legbüszkébb, ha kétpontos gólt vagy gólokat rúgok. Ilyenből is volt, az FTC, ZTE, Honvéd elleni győzelmek után jól esett a sok gratuláció, amit kaptam. De a „leg"-ről már a téli beszélgetés során szót ejtettem. Az azóta sem változott. Ősszel lőttem a Haladásnak. Novath feladta, és kapásból berúgtam a 16-oson kívülről.

6. Milyen érzés magyar gólkirálynak lenni, de messze nem számítani arra, hogy versenyben leszel az „Aranycipőért"?

— Ezt a kérdést felesleges volt feltenni. Hiszen 19 góllal nem is lehet versenyben az ember.

7. Azt mondják: amikor egy-egy izgalmasabb helyzetbe keveredik az ember — például a volán mögött nagy forgalomban — bizonyos fiziológiás elváltozások érezhetők. A te esetedben ez miként jelentkezik?

— Meglehetősen rutinosnak vallom magam, így hát nem izgulok helyzet előtt és után. De ha kihagytam, akkor néválogatok a jelzőben, melyekkel önmagamat illetem önmagamban, és ekkor bizony felmegy a „pumpa".

8. Van Szabó-féle specialitás a góllövésben?

— Típusgóljaim nincsenek. De arra idén rájöttem, hogy nagyon a 16-oson belülre kell helyezkedni, ha valamit akar az ember. Nézelődésből ritkán lesz gól. Ezt — ha lehet ilyet mondani — tanulom is. Rengeteg meccset nézek a tv-ben (bejön az osztrák, jugoszláv, csehszlovák és szovjet adó is!), és ily módon sokat lehet kémkedni.

9. Ebben az idényben túlléptél a 100. NB I-es gólodon. Egészen pontosan: 101-nél tartasz.

— A Fáy utcában, a Vasas ellen sikerült belőni a jubileumi találatomat. Milyen nagy kár, hogy kikaptunk Angyalföldön...!

10. Változtatsz-e valamit felkészülésеden gólkirályként?

— Ne vegyék nagyképűségnek, de külön munka nem szükséges a jövő feladatait „állni". Ráadásul nekem nagyon jót tett két dolog. Az egyikről beszéltem, ez a csapat bronzérme. A másik pedig Kovács Ferenc edző bizalma. Az idény előtt megmondta: „Nézze, Jóska! Állandó kezdő ember lesz, csak végezze nyugodtan a dolgát!" Ez új annyiban, hogy eddigi edzőim — kivétel Lantos Mihály — nem nagyon kényeztettek el ilyesmivel...

11. Korábban a fehérvári szurkolók sem kedveltek a rossz nyelvek szerint...!

— Így van. Sokszor kárhoztattak kihagyott ziccerek miatt, de most más a kép. Hasznos tanácsokat is adtak a bajnoki hajrában. Ilyeneket: „Tyantyi, nem számít semmi, csak rúgd be a gólhelyzeteket!" Ebben egyet is értettünk...

12. A válogatottság ezen a tavaszon nem került közelebb hozzád, Jóska?!

— Nem. Az alakuló válogatott más embereket kíván a jelek szerint.

13. A Vidi-bronz háttere?

— Kovács Ferencnek olyan tekintélye van, ami csodákat művel. Emlékeznek? Volt ebben a bajnokságban egy olyan sorozatunk, amikor öt „zacskót" (A jelek szerint ez a vereség új elnevezése. — A szerző.) szenvedtünk el egymás után. Ő annyit mondott: „Nincs baj fiúk." Elhittük. Nem is lett baj.

14. A nyár?

— Az Intertotóé és a házé. Mindkettőben maximális erőbedobásra készülök. Tavaly után újra megnyerhetjük csoportunk csatáit. Az osztrák Linzer ASK talán a legkönnyebb falat, a csehszlovák Vitkovice már nehezebb, az igazi erőpróba az a svéd IFK Göteborg, melyet a Dózsa levert a korábbi KEK-ben. Otthon hat pontot szerzünk tőlük.

15. Immár a második nyár, amikor e torna miatt két héttel korábban kezd a Vidi. Nincs ellenhang emiatt?

— Tudomásom szerint nincs. Mert hát ha jól megy, az előnyös a zsebnek is.

16. És az UEFA Kupa?

— Jöhet az albán és ciprusi csapat... — mosolyodik el. — De komolyra váltva: ha velünk egyenrangút kapunk, akkor kötelesség a továbblépés. Ha nehezebbet, az kemény „férfipróba". És persze illenék jobban szerepelni, mint a Rába, mely szintén UEFA Kupában érdekelt. És mi mindig is figyeljük a Rábát.

17. Jövőre hány gólt rúg Tyantyi?

— Ha azt mondom, negyvenet, akkor mosolyognak. Ha nyolcat jósolok, akkor lefitymálnak. Valahol a kettő között jó lenne...

18. Ismételhetsz-e a királyságban?

— Azon vagyok. Amikor kiderült az idei elsőségem, a lányom odaadta a piros papírból „fércelt" játékkoronáját. Az az elismerés esett a legjobban. Jövőre is odaígérte Krisztike...

19. A legfurább kérdés, amit királyságod kapcsán kaptál?

— Fehérvárott a zártkörű tv-adásban összefoglalót sugároztak a Fradi elleni meccsről. Egy szurkoló így faggatott fejesgólom láttán: „Jóska, nem horzsolta le az orrát a csukafejesnél?"

SZABÓ SÁNDOR

Az ezüstcipő Ausztriában is szépen csillogott

A kaputelefonra Jutka asszony nézett le az erkélyről.

Köszöntöttem.

— A Tibi itthon van már? — érdeklődtem.

— Igen. Rögtön megy le és kinyitja a kaput.

Végre. Ha egy kicsit megkésve is, hazajött szabadságra Ausztria ezévi gólkirálya, Nyilasi Tibor.

Bár szabadkozom, hogy jóformán az ebédelésből jöttem, a ház asszonya finom süteményeket varázsol az asztalra, Tibor pedig üdítőt töltött a poharakba. Az asztal végén modern járóka ásított üresen. Ifjú Nyilasi Tibor a másik szobában az igazak álmát aludta.

Még a sütemény előtt a témára tértem.

— Mesélj az első profi évedről — kezdtem. — Hogyan kezdődött minden?

— Amikor belevágtam, természetesen nagyon örültem. Elsősorban a lehetőségnek, hogy huszonnyolc évesen profiszerződést kaphattam s hogy külhonban, új környezetben, s más körülmények között megmérethettem. De féltem is egy kicsit, hisz a feladat nem volt kicsi, s ez volt az első igazi klubcserém. Eleinte kölcsönös barátkozás folyt köztem s a csapat között. Tulajdonképpen csak az első időszak volt kicsit nehéz, míg nem voltak meccsek. Mert jól tudtam, hogy nekem azon kell csatát nyernem. A játékon keresztül kell elfogadtatnom magam.

— Mikor jött el ez az idő?

— Elég hamar. A második mérkőzésen az előkészületek során. A Zágrábi Dinamo volt az ellenfél. Ment a játék, gólt is rúgtam s akkor már láttam a többiek arcán, hogy befogadtak. Nos attól kezdve sínen voltam.

— Mit volt a legnehezebb megszokni?

— Lényegében véve az új szerepkört. Azt, hogy előre tólt középcsatárt játszottam. Itthon a Fradiban középpályásként mindig szemben a védőkkel vihettem fel a labdát s kellő lendülettel érkeztem meg a tizenhatosra. Volt területem és sok lehetőségem. Középcsatárként a védők sűrűjében sokszor ki voltam zárva a játékból s lényegesen kisebb helyen kellett megoldani, hogy helyzetbe kerülhessek. De szép lassan ott elöl is belejöttem.

— Mivel hódítottad meg a társakat s a közönséget?

— Természetesen a góljaimmal. Azt várták tőlem, azért vittek oda.

— Akkor beszéljünk egy kicsit a góljaidról? Hány találatod volt összesen Ausztriában?

— Harmincöt. Ebből 26-ot a bajnokságban szereztem, kilencet pedig a nemzetközi kupában.

— Közülük a legértékesebb?

— Nem egy döntő gólt rúgtam, de számomra a legbecsesebb az a kettő, amelyik az Internazionale kapujába jutott. Azok ugyanis fontos szerepet játszottak abban, hogy kiverjük a további küzdelmekből a kitűnő olaszokat. Bár azután a hazai találkozó után én is boldogan mentem az öltözőbe, de azért nem volt felhőtlen az örömöm. Már csak azért sem, mert volt még egy gólszerzési lehetőségem s abból a kapufát találtam csupán. Így az egy gólos szűk előnyre gondolva nyitottam be az öltözőbe s ott aztán ugyancsak csodálkoztam. A többiek ugyanis örömünnepet ültek. Olyan volt a hangulat, mintha nem is kellett volna Milánóba utazni a visszavágóra. Akkor ott értettem meg, hogy az új csapatomnál egy siker sokkal jobban feldobja a játékosokat, csodálatosan megnő az önbizalmuk s az előny birtokában senkitől sem félnek. Ez pedig valahol jó dolog is. Mondták is utána, hogy semmi vész, most már agyonverjük az Intert. Én aligha hittem, pedig nekik lett igazuk. Ha agyon nem is, de kivertük az olaszokat.

— Milyen volt a visszavágó?

— Félelmetesen csodálatos. Életem egyik legnagyobb élménye. Nagyszerűen játszott az Austria. Amikor egyértelművé vált a hazai vereség, elszabadult a pokol. Hogy mi minden zuhogott a pályára, azt nehéz ecsetelni. Repült üveg, konzerv, narancs, esernyő, még táskarádió is. Egyszer ott maradtam a partvonal mellett egy rövid ápolás miatt, de még oda sem ért a gyúrónk, máris narancshegy tornyosult körülöttem. Mondanom sem kell, iszkoltam befelé a kezdőkörbe. Odáig ugyanis a legjobb dobók sem találtak be. A végén úgy jöttünk le, hogy minden játékosért két-három rohamrendőr jött be a pálya közepére s pajzsaik védelme alatt futottunk az öltözőbe. Mindenki kicsit ideges volt, egyedül Prohaska arca maradt rezzenéstelen a látottaktól. Amikor kérdeztük, hogy mi ez a fene nagy nyugalom, csak annyit mondott. Elfelejtitek, hogy én itt játszottam, s megszoktam ezt a szurkolói „offenzívát". Mindig így volt ez, ha kikapott az Inter.

— A ti szurkolóitok is heves vérmérsékletűek?

— Áh, dehogy. Van egy réteg, amelyik amúgy, angolosan szurkol s nagy ricsa[it] csinál, de ez sem mérhető az említett mércével. Általában öt-hat ezer néző látogatja a találkozóinkat, ha jobb az ellenfél kijönnek nyolcezren is, a Rapid ellen — s ez Ausztriában a Fradi — van harmincezer néző is a lelátón.

— Melyik idényed volt a sikeresebb? Az őszi, vagy a tavaszi?

— Az őszi. Nekem is jobban ment akkor meg a csapatnak is. Sajnos az alapozást megelőzően megsérültem, eltörött a lábujjam s így elmaradtam az edzésmunkában, ami miatt erőállapotom hagyott kívánnivalót maga után. A csapat is megtorpant, s bizony nagy hajrá kellett ahhoz, hogy végülis sikerüljön megszerezni a bajnoki címet. Két fordulóval a befejezés előtt még a Rapid vezetett egy ponttal. Aztán jött nekik az Admira elleni meccs, ahol amazok megnyilatkozták, hogy egy pontot elvesznek a bajnokjelölttől. Nosza Kranklék is elmondták erről a véleményüket. Ők meg azt nyilatkozták, hogy megmutatják ezeknek a senkiknek, hogy mit vehetnek el tőlük. A mérkőzés 0-0 lett, így pontszámban beértük őket, a gólkülönbségünk pedig kettővel jobb volt. De menni kellett Grazba, Szokolaiékhoz. Nekik viszont egy döntetlen már elég lett volna az UEFA Kupa részvételhez. Győztünk 3-0-ra s miénk lett az aranyérem.

— Milyen a sajtód odakint?

— Ez a játéktól, s mint már említettem, a góloktól függött. Ha jól ment, dicsértek. Itt is osztályozzák a teljesítményeket, egytől ötig. Jutott ez utóbbiból is.

— Milyenek Ausztriában a védők?

— Mint mindenütt. Harcosak, rendíthetetlenek s különösen idegenben a csatár „vérét szívják". Közelebb állnak, így azonnal ütköznek.

— Kitől hódítottad el a gólkirályi „koronát"?

— Krankl volt egy éve a legeredményesebb.

— Sok szó esik a közelgő VB meccsünkről játékoskörökben?

— Persze. Mondják mindig a fiúk, hogy készüljek, mert jön a vereség. De ez amolyan zrika. Azt hiszem a válogatott utóbbi eredményei tiszteletet parancsolóak.

A beszélgetés végén megismerkedhettem az ifjabb Nyilasi Tiborral is, aki édesanyja karján érkezett, immár kialudva s jól is lakva. Az apróság nagy megelégedéssel vette tudomásul, hogy a papa felkapta s néhány kört csinált vele a szobában. Az atya eközben töredelmesen elismerte, hogy a rövid hazaruccanásai alatt gondosan elrontotta a kis Tibit, aki később mindig zokon vette az ajnárolás-hiányt.

A nyári, hosszabb szabadság azonban sok mindent kárpótol.

VÁRKONYI SÁNDOR

ÚJONCOK

Egri remények, tervek

FELEMELŐ PILLANATOK voltak! A több száz egri fiatal szűnni nem akaróan ünnepelte az NB II-es bajnokságot nyert kedvenceket. Akik nem sokkal azelőtt nagy csatában a Ganz-MÁVAG elleni döntetlennel kiharcolták az aranyérmet, és vele természetesen a jogot, hogy tizenegy évi szünet után Egernek ismét élvonalbeli csapata legyen!

És miközben zúgott a „Szép volt, fiúk!", a lelátón sérülése miatt kényszerpihenőre ítéltetett Kiss Tibor, az Eger SE harminchat éves játékmestere, egyik gólgyárosa nagyon halkan megjegyezte:

– Bevallom, ilyesmire még legvadabb, legmerészebb álmaimban sem mertem gondolni. Hogy mi bajnokságot fogunk nyerni, amikor a csapat tavaly nyáron nemhogy erősödött volna, hanem Móricz távozásával kifejezetten gyengült?... Egy biztos: ha sikerről el lehet mondani, hogy az közös munka eredménye, akor a miénkről aztán igazán! Több, mint húsz esztendeje futballozom többnyire másodvonalbeli csapatokban, de állítom: ennyire CSAPATBAN még sehol nem húztam magamra a mezt, cipőt, nadrágot. És az is biztos, hogyha tavaly nyáron nem Csank János kerül hozzánk edzőnek, akkor Egernek belátható időn belül nem lehetett volna újra NB I-es tizenegye! Csank csodát tett ezzel a társasággal, annyi bizonyos. Sok edző – köztük világhírű, elismert szaktekintély alatt futballoztam már, de bátran merem mondani: ennyire céltudatos, határozott, elméletileg is kifogástalanul felkészült, ugyanakkor a gyakorlati munkában is igencsak járatos fiatal szakemberrel még nem találkoztam. Pedig tavaly nyáron éppen Csank Jancsi volt az, aki azzal kezdte mondókáját, amikor leültünk beszélgetni, hogy őszintén bevallotta, ő bizony már nem számít rám a csapatban...

Ami igaz, az igaz. Amikor a frissdiplomás szakedző, Csank János egy évvel ezelőtt kezébe vette a szakmai munka irányítását Egerben, azzal a nem is titkolt szándékkal látott munkához, hogy az első pillanattól kezdve kegyetlen tempót diktál játékosainak. Derüljön csak ki mielőbb, kire számíthat, és ki az, aki nem tud lépést tartani a többiekkel? Kiss Tiborról előzetesen nem a legkedvezőbb információkat kapta, így aztán fenntartásokkal közeledett a veterán futballista felé. De nagyon hamar kellemesen kellett csalódnia! A kivételes rúgótechnikájú, nagy játékintelligenciával rendelkező Kiss ugyanis olyan elszántsággal vetette magát bele a nyári alapozás sokszor az eszméletvesztés határáig kemény munkájába – és becsülettel végig is csinálta –, hogy a szakvezetőnek be kellett látnia: végzetes tévedés lenne a részéről, ha pusztán az előzetes „híreknek", nem pedig a saját szemével látottaknak hinne! Így aztán több szó sem esett edző és játékos között a mellőzésről, hanem magától értetődő módon az első gyakorlómérkőzésen máris Kiss Tibor kapta meg az Eger SE kilences mezét.

Csank János, az ESE vezető edzője.

ILYEN ÉS EHHEZ HASONLÓ konfliktusforrás több nem is adódott a fiatal szakember munkája során. Annál inkább olyasmi, hogy arra is hamar rá kellett döbbenjen: amit ő játszatni kíván csapatával – a korszerű letámadásos játék egész pályás változatát –, arra bizony a rendelkezésére álló játékosállomány egyszerűen nem alkalmas! Ez egyértelműen kiderült a túramérkőzéseken, majd a hazai gyakorlómeccseken. És Csank Jánosnak volt lelkiereje tévedését belátva lényeges változtatásokat eszközölni úgy a csapat szerkezeti összetételén, mint a követendő taktikán, hadrenden. Amivel alighanem végképp csatát nyert játékosai előtt!

És elkezdődött a nagy menetelés. Az ősszel egymás után nyerte mérkőzéseit a piros-kék együttes. Kisiklásuk csupán kettő akadt: amikor Baján, máig is érthetetlenül, 5-1-es, valamint Egerben 1-0-ás vereséget szenvedtek a Hódgép Metripond együttesétől.

Az őszi idényzáráskor már nem lehetett nem felismerni, hogy a három pont előnnyel forduló Eger SE az egyik legnagyobb esélyese az akkor még két feljutó hely egyikének! Heves fővárosában is eképp gondolkodtak a vezetők, hiszen határozottan kijelentették: bár a bajnoki év indulásakor csak három év múlva tervezték a remélt feljutást, ám a kitűnő őszi eredmények következtében belátják, most már nem lehet más célja a gárdának, mint megpályázni az NB I-et! Még akkor is, ha ezt a merész elképzelést, és annak nyílt hangoztatását egyes hozzáértők – vagy legalábbis magukat előszeretettel annak vallók... – eleve kétkedéssel, jó adag fenntartással fogadták.

A TAVASZ AZTÁN FÉNYESEN igazolta az egriek őszinteségét, becsületességét, céljaik teljesen reális voltát! Az Eger SE ugyanis a második menetben is bizonyított! Igaz, ebben a szakaszban már több vereség is becsúszott a bizonyítványba (Békéscsabán, Nagykanizsán, Kazincbarcikán és Debrecenben), viszont hazai pályán mindössze egyetlen pontot vesztettek! És végül úgy nyerték meg a bajnokságot, hogy tavaly szeptember 4-e óta egyetlen alkalommal sem adták át az

Az NB II bajnoka, az Eger SE. Állnak, balról: Csank János vezető edző, Zsidai, Fenyves, Varga, Geiger, Tabár, Tóth, Kiss T., Kiss J. pályaedző, középső sor: Bodolai, Berecz I., Kiss Gy., Lengyel, Csepregi, Zágonyi, Csendes, Smuczer, Bertos, ülnek: Szilágyi, Szert, Simon András gyúró, Horváth, Méhesi, Sass. Szántó György felvételei

első helyet a tabellán! Egy olyan csapat, amelyben tulajdonképpen egyetlen egykori vérbeli, élvonalbeli futballista szerepelt. A volt békéscsabai, utánpótlás válogatottat is egykor megjárt Csepregi! Kiss Tibor és Méhesi gyakorlatilag epizódszerepeket kapott korábbi élvonalbeli fellépései során, ugyanakkor, ha nagyító alá tesszük a Békéscsaba és a Debreceni MVSC játékosállományát, azt láthatjuk, hogy mindkét másik feljutó gárdában csak úgy hemzsegtek a rutinos, NB I-et, sőt, a nagyválogatottat számtalanszor megjárt futballisták!

Hogy miért, mivel, minek köszönhetően tudott a tabella élén végezni akkor mégis az Eger SE csapata? Nos, ez roppant izgalmas kérdés, és nem is olyan egyértelmű a válasz. Hiszen azt nem lehet elmondani a hevesiekről, hogy mérkőzéseiket többnyire valamiféle sziporkázó, látványos játékkal nyerték volna meg. Azt sem, hogy rendre különleges egyéni alakításoknak tapsolhatott az egriek mérkőzésein a publikum. Hogy mégis bajnokok lettek? Igen, azok, mert egy valamiben meg sem tudták őket közelíteni a menőkkel telitűzdelt, stílusosabb futballt játszó vetélytársak: mégpedig az egységességben, a töretlen akarásban, a kitartásban, a szívósságban, a küzdelmet fel nem adásban! Ennek, és nem holmi különlegességeknek köszönheti az egri együttes a kivívott NB I-es tagságot, és semmi másnak. Illetve gyorsan hozzá kell tenni a felsorolt pozitívumokhoz még az elszánt akarást, a fegyelmezetten elvégzett, magas szintű edzésmunkát, a játékosok pályán és azon kívül mutatott példamutató viselkedését, a magánélet gyakorlatilag teljes alárendelését a nagy cél elérésének.

AZT MAGA CSANK JÁNOS IS őszintén elismerte a bajnoki év végén, hogy bizony ezúttal nem a legjobb csapat nyerte ezt a küzdelemsorozatot! A szimpatikus, fiatal szakvezető rendkívül tárgyilagosan leszögezte: az NB II-ben szerinte (is) a Békéscsaba, Pataki Tamás legénysége játszotta a legszebb, a legkorszerűbb, s legstílusosabb futballt a mögöttünk hagyott bajnoki évben. Dicséretes ez a szakvezetői józanság, ami záloga lehet az Eger SE helytállásának a legjobbak között. Amikor Domán László, az Egri Dohánygyár igazgatója a bajnoki vacsorán (egyszersmind az Eger SE labdarúgó-szakosztályának elnöke) gratulált a csapatnak és vezetőinek a nem várt nagyszerű eredményért, az ünnepi hangulatban Csőke Lajos, a klub szakosztályvezetője halkan megjegyezte:

– Most végtelenül örülünk ennek a csodálatos sikernek, és ez így is van rendjén. De holnap már el kell kezdenünk a kemény munkát annak érdekében, hogy együttesünk nehogy úgy járjon, mint az elődök, akik valósággal átszállójegyet váltottak annak idején többször is az NB I és a második vonal között... Tudjuk, hogy a jelenlegi gárda igencsak rászorul az erősítésre, józszerivel minden csapatrészében. Mindent elkövetünk, hogy legalább négy-öt meghatározó képességű labdarúgót igazoljunk, immár élvonalbeli együttesünkbe!

Csank János mindezt végighallgatta, aztán sűrű, tömött bajusza alatt hamiskásan mosolyogva még hozzátette:

– Már most biztosíthatom szurkolóinkat, hogy mi nem fogunk abba az alapvető hibába esni, amibe az utóbbi évtized csaknem minden élvonalba feljutott együttese. Akik megrészegedve az NB I-es tagságtól, valamiféle különleges, legalábbis számukra teljesen újszerű futballal próbálkoztak a legjobbak között. Ezzel természetesen eleve biztos bukásra vannak ítéltetve! Mi megmaradunk a jól bevált „NB II-es futballunk" mellett! Nem akarunk szenzációval kirukkolni, hanem tovább fejlesztjük azt a harcmodort, amivel kiharcoltuk a bajnoki címünket. Ennek lényege: egységes csapatjáték, a labda határtalan megbecsülése, a letámadásnak csupán a pálya bizonyos területein való alkalmazása, szigorúan háromcsatáros támadójáték, miközben hátsó sorainkat fokozottan biztosítjuk. Roppant sok függ attól, hogy a kiszemelt játékosok közül – Kakas, Csuhay, Stark, Supka, Kerepeczky, Gere, Pribék – a mi játékosaink lesznek-e végül. Ha igen, akkor nyugodtan várhatjuk az élvonalbeli rajtot. Ha nem, akkor sem esünk kétségbe, mert az elvégzett munka tudatában erre az ég világon semmi okunk nincs! A Siófok példája mutatja, hogy manapság egy NB II-es gárdának sincs mitől rettegnie!

IGY IGAZ. Valóban nincs mitől rettegniük az egrieknek a legfelsőbb osztályban sem. Már csak azért sem, mert ők egy év alatt fényesen bebizonyították: amelyik gárda napról napra lelkiismeretesen készül, ahol nincs széthúzás, kicsinyes viták nem szabdalják apróra a nagyratörő terveket, ahol valóban alaposan felkészült, a fanatizmusát játékosaiba átplántálni képes szakember dolgozik egy lelkes közösséggel, ott igenis lehet komoly sikereket elérni! Még akkor is, ha történetesen az illető társaságban nem hemzsegnek a klasszis futballisták, a zsonglőrök, a labdával szinte mindenre képesek, ám a kollektív harcmodorban használhatatlan labdarúgók. Kiss Tibor, Zsidai, Bodolai, Csepregi, Méhesi olyan magnak bizonyult Egerben, amely köré nyugodtan lehet építkezni! Az élvonalban is.

(ZSIDAY)

A Debrecen mennybemenetele

ELSŐ FELVONÁS

Legutóbb – a DVSC-ből és a DMTE-ből összevont csapat – a DMVSC szerepelt a labdarúgó NB I-ben, mégpedig 1979-től folyamatosan 1983 nyaráig. A debrecenieknél nagy volt az önbizalom, a képzeletbeli piramis csúcsán feszítettek, hamari dobogós helyezésről, a nemzetközi porondra történő kilépésről álmodoztak, miközben elfeledkeztek a valóságról. Az utolsó NB I-es idény őszi fordulójában még volt valahogy, hiszen 16 pontot szereztek, de az 1983-as év tavasza nem sok sikert hozott. Mindössze kilenc pontot gyűjtöttek a debreceniek, és a 25 pont csak az utolsóelőtti helyhez volt elegendő, amely a kiesést jelentette! Az akkori vezető edző kijelentette: „Senkit nem engedünk el a játékosok közül, a cél visszajutni az élvonalba."

Kertész Tamás vezető edző.
Kapitány Ferenc felvételei

Mindez nagyon szép, de mégis mi történt?

Elment maga a nyilatkozó szakvezető, Székesfehérvárra. Bevonult a válogatott Sallai és Mohácsi, ők a Bp. Honvédhoz igazoltak, a kétszeres válogatott Kerekes sérült volt, edzésre sem jelentkezett, később mégis rendelkezésére állt a csapatnak, bár azelőtt és azután is a Ferencvárosba húzta a szíve. Idény közben – miután a DMVSC-nek hat gólt szerzett – sikerült távoznia Debrecenből, vágyainak megfelelően, az FTC-hez igazolt. Timár a Balmazújvárosba távozott, hosszas hercehurca után Menyhártért a Diósgyőr jelentkezett.

MÁSODIK FELVONÁS

Vállalnia kellett a DMVSC-nek az NB II-t. Dr. Lakat Károly személyében új edző került a csapathoz. Ennek örültek a szurkolók is, azonban a későbbiekben problémák merültek fel, nem volt meg mindenkivel a kellő összhang, egyetértés, emiatt került el Diósgyőrbe Menyhárt, akire a DMVSC már nem tartott igényt. Előzőleg, az idény kezdetén a DMVSC-hez igazolt a Bp. Honvédból Paróczai, a DUSE-ból hárman: Magyar Balázs, Somogyi és Balla (időközben Balla visszaigazolt), közülük csak Magyar B. jutott szóhoz, Somogyi ritkán, Balla semmikor.

A rajt után – az őszi idényben – egy darabig jól futott a csikó, ugyanis 15 fordulón keresztül veretlen maradt a csapat, később „zsinórban" három vereség következett. Lassan-lassan észrevehető volt, hogy az NB II-es DMVSC „nem a régi". Végül is az őszt a harmadik helyen zárta az együttes, 25 ponttal akkor is az Eger vezetett, 29 ponttal, a Hódmezővásárhely előtt, amelynek 26 pontja volt, a Békéscsaba 24 pontjával negyedikként követte őket az élcsoportban. A volt NB I-es DMVSC tehát harcban volt az NB I-be jutást jelentő második helyért, de a Békéscsaba is.

A tavaszi rajt jól sikerült, 4-2-re nyert a DMVSC az Ózd ellen. Ezután „lebénult" a csapat, a másik debreceni

A DMVSC NB I-es csapata. Állnak balról: Paróczai, Szigeti, Deákvári, Mező, Kovács, Kiss, guggolnak: Mörtel, Czikora, Benyó, Tóth, Selyem.

NB II-es együttestől, a D. Kinizsitől 2-0-ás vereség következett, „orroltak" is emiatt. Ezt tetézte a Keszthelyen elszenvedett 3-0-ás (!) fiaskó.

A vezetés és a szakvezető közt kenyértörésre került sor egyrészt az előállt belső helyzet, másrészt az eredménytelen szereplés miatt. Az egyesületi vezetés nem tartott igényt a szakvezető további munkájára, aki ezután eltávozott Debrecenből. Új vezető edző után néztek, s találtak is.

HARMADIK FELVONÁS

Színre lépett Kertész Tamás, a Magyar Gördülőcsapágy Művek mérnöke, aki egy körzeti kis csapatnál, a Debreceni Hunyadi Tsz SK együttesénél edzősködött, a DMVSC felkérésére vállalta a további munkát, az NB II-es együttes szakmai irányítását. További segítséget nyújtott neki a két pályaedző, Csende Sándor és ifj. Hegedűs Gábor is. A Ferencváros volt válogatott csatára 1960-ban került Debrecenbe, a DVSC-hez. Itteni játékában is megmutatkozott a Fradi-szív, eredményes szereplésével hozzájárult ahhoz, hogy csapata jól szerepeljen. A DVSC-ben 1963 decemberéig játszott jobbszélsőt, de többnyire középcsatárt. Ezután edzősködött hajdú-bihari csapatoknál, éveket töltött Etiópiában, Ghanában, Líbiában és Iránban is. Jó húsz esztendei „keringés" után visszakerült a DVSC utódához, a DMVSC-hez. Már mint szakvezető.

– Őszintén mondom, nem volt valami kellemes számomra ez a „vállalkozás" hiszen itt – tudtommal – nem ment minden rendben, egy kicsit „fáztam" is tőle – kezdte beszélgetésünket Kertész Tamás. – Első dolgom volt a szakosztálynál, a csapatnál, hogy elhitessem a játékosokkal azt, nincs veszve semmi, hiszen 16 mérkőzés volt még akkor hátra. Igyekeztem nyugodt légkört teremteni, egységes, kollektív szellemet kialakítani, szakmailag pedig a támadó taktikát előtérbe helyezni. Alig voltam három napot a csapatnál, pontot vesztettünk a nagyerdei stadionban a Nagykanizsával szemben.

– A későbbiekben „zsinórban" öt győzelem következett, ezeken a mérkőzéseken 15-1 volt a gólkülönbségünk. Tüzesebb lett az együttesünk, forrósodott a küzdeni akarás. Ennek ellenére pontvesztés következett Debrecenben a mezőtúriakkal szemben, majd alulmaradtunk a békéscsabai rangadón. A sor: győzelem Hódmezővásárhelyen, vereség Kazincbarcikán, újból győzelem Kecskeméten és másik rangadón, az éllovas Eger ellenében. Bajáról elhoztuk a két bajnoki pontot, a 22. sz. Volántól is, és az utolsó fordulóban a szurkolóink már mint újbóli NB I-es csapatként köszönthették a DMVSC-t.

– Amikor a DMVSC szakosztályához kerültem, a labdarúgócsapat nem állt a feljutást jelentő első vagy második helyen, hanem negyedik volt. Debrecenben csak feljutást jelentő hely elérését tartották elfogadhatónak, ezért elsősorban morálisan kellett rendbehozni a csapatot. Úgy gondolom, ezt sikerült elérnünk és ez kidomborodott az eredményekben is. Örülök, hogy sikerült a szereplésünk, hiszen végeredményben ott végeztünk, ahonnan mindenképpen az NB I-be kerülhet az együttes.

A csapat gólkirálya a 27 esztendős Magyar Balázs.

– A csapatban 32 mérkőzésen szerepeltem, a támadósor mindhárom posztján, és 16 gólt szereztem. Újabban hozzánk került Mörtel Béla is, gyártotta a gólokat, ő 14 mérkőzésen tízet ért el. Végtelenül jó érzés tudni, hogy a csapatom újból az élvonalban játszhat, remélem magam is, hiszen 1986-ig szól a szerződésem a DMVSC-hez, és én nem szeretnék már egyesületet változtatni.

EPILÓGUS

A labdarúgásban gazdag hagyományokkal rendelkező Debrecen tehát ismét a legjobbak közt szerepelhet. Sok szervnek, társadalmi aktivista együttes munkájának a gyümölcseként sikerült a feljutás, s – az események tanúsága szerint – a szakmai vezetésnek, ezúttal Kertész Tamás edzőnek különösen fontos szerepe volt abban, hogy megújhodott a csapat. **FULEP KORNÉL**

Tizedik év az élvonalban

Szünet nélküli „szép volt, fiúk" harsogott a labdarúgó NB II záró fordulójának 90 perce alatt Békéscsabán, amikor a Debreceni Kinizsi gárdájával játszott a helyi csapat – 3-3-at. Pedig nem volt látványos mékőzés, még csak nem is volt telt ház, mégis azok a szurkolók – a „B közép" –, akik egyszer sem hiányoztak igazolatlanul, megtöltötték a pályát hangorkánnal. Sőt a mérkőzés végét jelző sípszót követő további egy órában sem tágítottak a Kórház utcai pálya bejárata elől, követelve a játékosokat. Nem véletlen, **Pataki Tamás** legényei egyéves felsőházbeli szünet után, egy hosszú menetelést követően, újra ott lehetnek ősztől a legmagasabb osztályban. Igaz, ez már néhány fordulóval az 1983–84-es bajnokság befejezése előtt – az MLSZ döntése napján – tudott volt, mégsem lehet panasz a viharsarki főváros játékosaira, szurkolóira, akik bírták a hajrát is, egyenletesen meneteltek a tavaszi szezonban.

Pedig a számítottnál sokkal nehezebben rajtoltak a lila-fehérek. Talán nem túlzás, ha úgy fogalmazunk: nagy mellénnyel, bízva a kilencesztendős NB I-es rutinban, vágtak neki az őszi idénynek. S ez bizony alaposan megbosszulta magát: az első öt forduló 10 pontlehetőségéből mindössze hármat „inkasszálhattak". S ezzel korántsem volt vége a fiaskónak: a hazai nagyobb arányú győzelmeket a gyenge idegenbeli szereplés követte. A szakosztályvezetés nevében **Botyánszki Pál** elnök utólag meg is fogalmazta: „Megingott a bizalom, s ingott a szék is Pataki Tamás vezető edző alatt." Érthető-e, vagy sem, tény, hogy a csabaiak nehezen mozdultak el a holtpontról. Csak a 11. fordulóbeli, salgótarjáni 3-1 állította vissza a csapat önbizalmát, s a hitet a vezető

Pataki Tamás vezető edző.

A Békéscsabai Előre Spartacus csapata. Felső sor, balról: Kéki, Kanyári, Fabulya, Plástyik, Kerekes, Melis, Steigerwald, Szekeres, Bódi, középső sor: Zelenyánszky J. intéző, Baji, Gyurmánczky, Vigh, Újhelyi, Pataki T. vezető edző, Pásztor, Sulija, Moós J. pályaedző, Oláh, guggolnak: Tóth, Ottlakán, Királyvári, Csanálosi, Bauko A. gyúró (a felvételről hiányzik Rácz és Takács.)

A szerző felvételei

edzőben. Ekkorra ugyan feljött a gárda a 6. helyre, ám az STC-t megelőző időszakban az Egerrel szemben öt, a DMVSC-vel szemben pedig már négy pont volt a hátrány.

De hogyan is látja a kritikán aluli idegenbeli teljesítményt a csapat játékmestere, **Pásztor József:** „Sajnos gyakori volt a gyenge kezdés, sokszor 20–30 perc múlva ocsúdtunk föl, amikor már 1–2 góllal elhúzott az ellenfél. Csak ezután ébredtünk, ami viszont sokszor késő volt. Egymásra vártunk, majd a másik csinál valamit, így mindenki állt a pályán."

Ez időszak alatt a közönség is elfordult a labdarúgástól, ami, valljuk meg, esemény volt Békéscsabán. Nem volt addig ritka a 15–20 ezres nézősereg a pálya karélya körül. Méltán érezhették ezt büntetésnek is a játékosok, az edzők, a szakvezetés. Pataki Tamás azokban a napokban így fogalmazott: „Vissza kell hódítani a közönséget, azt viszont csak eredményes, célratörő és gólokban gazdag mérkőzéssel lehet." A játékosok is megértették, mindinkább tapasztalható volt a tenni akarás, ami az őszi hajrára meghozta az eredményt. Győzelmek, idegenbeli pontrablások következtek, aminek egyenes következménye: a csapat feljött a negyedik helyre, s ekkor már csak az egriek-nek volt jelentős előnyük.

De mielőtt a téli alapozást követő tavaszi rajtot vennénk górcső alá, nézzük, miként vélekedik az NB II gólkirálya, **Melis Béla,** akiről nem túlzás, ha azt állítjuk: kegyvesztettből lett a lila-fehérek gólzsákja (mind a 38 mérkőzésen szóhoz jutott, harminckétszer volt eredményes). „A rajtot megelőzően még az volt a gondom, hogy kezdő lehessek a csapatban. Nagyon megviselt a nyári kiesés. Bizony ezekben a napokban még álmomban sem mertem arra gondolni, hogy gólkirály leszek. Aztán a Nagykanizsa ellen bejött egy gól, ez pedig lendületet adott. Sokat segített az is, hogy menet közben a balszélső posztjáról Szekeres egy sorral hátrább került, ezzel nagyobb teret kaptam a gólhelyzetek kidolgozására, illetve értékesítésére. S persze a bizonyítási vágy..."

Nos, ezek után eljött a márciusi rajt. Egy-egy megingástól eltekintve erőteljes pontgyűjtésbe kezdtek a békéscsabaiak. Hazai pályán a tavasszal veretlenek maradtak, mi több, csaknem 100 százalékos teljesítményt értek el (mindenkit legyőztek, csupán a zárófordulóban rabolt tőlük pontot a Debreceni Kinizsi). E 19 mérkőzés folyamán robbant be az élvonalba a korábban Szolnokról igazolt **Szekeres József.** Mindössze húsz esztendős, s így vélekedik saját játékáról: „Nem vagyok igazán befejező csatár, talán ezért iratkozhattam föl ritkábban a gólszerzők névsorába. Mindig is úgy éreztem, jobban megy az előkészítés, szerencsésnek találom Pataki Tamás húzását, miszerint egy sorral hátrább helyezett." S ha már itt tartunk, nem mehetünk el szó nélkül amellett sem, miért is maradt ki Temesvári utánpótlás csapatából. Nos, utólag megvallja: „Nagyot hibáztam, amikor az egyik edzőmérkőzés helyett hazakívánkoztam, nem akartam a fővárosban maradni. Sajnos hangulatember vagyok... Remélem, lesz újra bizonyítási lehetőségem, mindent megteszek érte..."

Míg az őszi idegenbeli mérleg 40 százalékos volt, a tavaszi valamelyest javult – 44 százalékos. Igaz, ezzel sincs mit büszkélkedniük a viharsarkiaknak, nem véletlen, ha úgy fogalmaznak: „Az NB I-ben javítani kell!" Bizony tudomásul kell venni, hogy az ellenfél hazai pályán támad. Távlatokban gondolkodva úgy vélik: „A fizikai felkészülést kell előtérbe helyezni." S tervezik azt is, hogy megerősítik a csapatot. S ha már a változásoknál tartunk: Pataki Tamás szerződése ezzel a szezonnal lejárt – az edző Kecskemétre írt alá. Sőt, néhány játékos szerződése is a múlté már: Pásztor, Kerekes, Királyvári, Rácz, Kanyári, a „kintlevőségek" közül pedig Rabcsák, Csepregi, Cseh kötődött eddig a klubhoz. Persze sietve hozzá kell tenni, valamenynyiük szeretne továbbra is az Előre Spartacusban focizni, a kölcsönjátékosok kivételével. Közülük Pásztornak, Kerekesnek, Királyvárinak lehetősége van külföldre szerződni – természetesen amennyiben „elkelnek". Erről egyébként Pásztor József, a kilencszeres válogatott középpályás így beszélt.

„Nem mindenáron akarok külföldre szerződni. Ha jó ajánlatot kapok, akkor az egyesületem zöld utat engedélyez. Így állapodtunk meg tavaly, ha újra NB I-esek leszünk – távozhatunk. Persze ha olyan ajánlatot kapok, ami nem felel meg számításaimnak, akkor maradok Békéscsabán".

„Örülnének Kerekesék egy jó szerződésének – toldja meg a szakosztály elnöke – noha tudatában vagyunk, hogy nagy érvágása lenne a csapatnak. Nem túlzok, ha azt mondom, Pásztor a csapat kulcsfigurája, hiánya különösen a legmagasabb osztályban éreztetné magát."

Miklya János, a klub ügyvezető elnökhelyettese hasonlóképp vélekedik, de megtoldja a következőkkel: „A csapat-fejlesztési alap a lakossági bevétel függvénye. Ez pedig ugyancsak fogytán van nálunk, hiszen év közben igazoltuk Vighet és Csalánosit. Igaz, az eredményes tavaszi szereplés sok nézőt vonzott, s az MNK-siker is pénzt hozott, mégsem áll túl nagy anyagi erőforrás a rendelkezésünkre. Ennek ellenére több játékossal tárgyalunk s bízunk benne, hogy elképzeléseink valóra válnak."

A távozó Pataki Tamás helyére Süle István már le is szerződtették. A fiatal, ambíciózus szakedző nem ismeretlen Békés megyében. Kilenc évig a lila–fehér csapat játékosa volt, megjárta a ranglétrát házon belül, volt pályaedző, legutóbb pedig a területi bajnokságban szereplő Gyulai SE vezető edzője volt.

Pataki Tamást viszont arra kértük, összegezze a valamivel több mint egy esztendei békéscsabai munkáját: „Amikor a Viharsarokba hívtak, úgy fogalmaztak, egy év alatt vezényeljem vissza a csapatot az NB I-be. Nagy feladatnak látszott, noha kitűnő játékos állományt örököltem. Akkoriban viszont nagy volt a széthúzás, három-négy felé szakadt a gárda. Először a morális gondokkal kellett megküzdenem, ami úgy érzem viszonylag hamar sikerült. Az új bajnokságot már egy egységesebb csapattal kezdhettem meg, de volt azért számtalan buktató, amit az őszi szezon első fele is bizonyít. Pedig simábbnak képzeltem az utat. Aztán összerázódott a játékos állomány, jöttek a győzelmek, s evés közben jött meg az étvágy. Egy sikeres MNK szereplés földobta a csapatot lelkileg, sőt a fizikai fáradtságon is túltették magukat ezzel a játékosok. Munkámban sokat köszönhetek segítőtársamnak, **Moós János** pályaedzőnek, de az egész közvetlen környezetemnek, s nem utolsósorban a szurkolóknak. Szép emlékekkel távozom Békécsabáról."

Mindezt Botyánszki Pál a következőkkel toldja meg: „Úgy látom, különösen a tavaszi szezonban, maximális volt a játékosok hozzáállása, a legtöbben megértették, hogy csak az lehet a célunk: visszakerülni. Minden játékos partner volt ebben, amit én is külön megköszönök nekik."

JÁVOR PÉTER

Az ifjúsági EB tizenhét lovagja

Minden tabló egy darabka látlelet, parányi vagy éppen féllepedőnyi öröklenyomat a rajta szereplők életéből, valami kivételesen nagy esemény örökbecsű dokumentuma. Tabló készülhet képekből, rajzokból, tréfás versikékből, ám olykor akár szavakból is. A szótabló nagy előnye, hogy nincs kitéve az idő vasfogának, mentes az elsárgulás veszélyétől, hátránya viszont, hogy témája, tartalma esztendők múltán számonkérhető a tablón szereplőtől és a készítőtől egyaránt...

Bicskei Bertalan szövetségi kapitány

A labdarúgó ifjúsági válogatott az 1984-es ifi EB-n Minszkben kezdte, majd Moszkvában folytatta ezt a különös „fényképezkedést". A csapat a magyar futball utóbbi évtizedeinek talán legváratlanabb és legvisszhangosabb sikerét aratva nyert Európa-bajnoki címet, mindenekelőtt azok igazát bizonyítva, akik esztendők óta vallják: igenis vannak nálunk szép-számmal tehetségek; nem kell félteni a jövőtől a magyar labdarúgást. A siker annál is értékesebb, hiszen sok-sok sablonná vált mondatot pipált ki talán egyszer és mindenkorra, hiszen ezek a gyerekek is abban a korban nőttek fel, s lettek immáron komoly futballistákká, amikor már nem léteztek a grundok; ők is abból a közegből érkeztek az ifjúsági válogatotthoz, amelyről a közvéleménynek sokkal inkább rossz, mint jó a megítélése; ők is olyan csapatoknál élik mindennapjaik döntő többségét, amelyekről bizony meglehetősen sommásan úgy szól a verdikt, miszerint: nem igazán jó, nem igazán korszerű, nem igazán gondos nálunk az utánpótlás nevelés...

Bicskei Bertalan válogatottja ennek ellenére úgy jutott kontinentális elsőséghez, hogy ahhoz tulajdonképpen pillanatnyi vita, vagy kétely sem fért.. Szerencse motívumok és kézre játszó összetevők nélkül, magabiztosan és egyértelműen nyerte valamennyi mérkőzését a csapat, s ami talán magánál az eredménynél is fontosabb, biztatóbb a jövőre nézve, felszínre dobott néhány olyan futballistát, akik a jövő évtized meghatározó egyéniségeivé válhatnak.

Rendhagyó tablónkon parányi villanások, történések, jellemző esetek felelevenítésével próbáljuk meg bemutatni az EB-n nyert csapat tagjait. 17 olyan fiatalembert, akikre egy ország futballszerető közvéleménye figyelt az EB napjaiban.

PETRY ZSOLT (kapus, az MTK-VM játékosa, 1966. szeptember 23-án született.)

Az öt EB-mérkőzésen végig hibátlanul védett, a döntőre pedig egyenesen hőssé vált. Magas, jó alakú, biztos labdafogású kapus, olyan típus, aki a legnagyobb veszély idején képes a legnagyobb bravúrokra. A nyitó mérkőzésen a csehszlovákok ellen 0-0 állásnál fantasztikus bravúrral mentett egy hat méterről küldött, félmagas lövést, s attól a pillanattól kezdve jószerivel nem tudott hibázni. Talán a kelleténél is szerényebb, visszahúzódóbb magatartása és a benne rejlő még kiaknázatlan lehetőségek azt ígérik, hogy ő lehet a jövő nagy magyar kapusa.

HAÁZ FERENC (védő, Ferencváros, 1966. II. 12.)

Az ifjúsági válogatott talán legismertebb játékosa, hiszen az 1984-es esztendő tavaszát szinte kihagyás nélkül játszotta végig a Ferencváros kezdőcsapatában. Az ifi válogatottnál mégis csak a jobbhátvéd szerepköre jutott számára, ahol viszont kifogástalanul helytállt. Ő az a típus, aki mérkőzések sorát képes végig játszani úgy, hogy a néző szinte nem is emlékszik rá, ám ebben a tényben nagy pozitívumot jelent, hogy bár játéka nem látványos, a hibái száma is elenyésző... Éppen esedékes ellenfelét rendre megelőzte, leszerelte, ha kellett a védelem belsején támadt űrbe is besegített, s mindezt olyan észrevétlenül, hogy az embernek szinte keresnie kellett, hogy a pályán van-e egyáltalán... Ha ebben a csapatban egyáltalán érdemes szerénységi listát felállítani, akkor annak élére feltétlenül ő kívánkozik.

PINTÉR ATTILA (középhátvéd, Salgótarjáni Síküveg, 1966 V. 7.)

Tudásáról annyit: Haáz Ferenc, az FTC immáron állandó középhátvédje miatta szorult a védelem jobb oldalára az ifjúsági válogatottban... Egyéniségéről, magatartásáról: a 17 játékos közül ő az egyetlen, akire Bicskei Bertalannak félszemmel azért mindig ügyelnie kell. Az ifik szövetségi kapitánya hosszú ideig azzal ijesztgette: „Attila vigyázz, mert jön a Haáz Feri..." Amióta aztán a ferencvárosi fiú nemcsak kapitányi ígéret, hanem konkrét valóság a csapatnál, Attilának a szavát sem nagyon hallani. Úgy viselkedik, mint egy földre szállt angyal, úgy játszik, mint egy leendő vérbeli profi. Azért ha csak teheti, minden adandó alkalommal elmondja mindenkinek: „Remek j o b b hátvéd ám ez a Haáz Feri..."

Az EB-t ő is végig játszotta, nem volt gyenge mérkőzése. A védelemben ő az úr, az történik, amit parancsol, elrendel maga körül. Erőteljes, inkább robosztus alkatú futballista, a fürgeség, a játékügyesség az, amin még javítania kell.

SZÉLPÁL LÁSZLÓ (védő, SZEOL-AK, 1965. VIII. 2.)

A védelem „rendteremtő" embebere, ő az, akin ha túljut az ellenfél csatára, az mindig közvetlen gólveszélyt jelent. Atlétikus, kidolgozott izmozatú, tipikusan a mai korszerű védőjáték követelményeire alkalmas védő. Minszkben a csoportmérkőzések egyikén (talán éppen a legfontosabb találkozón, a spanyolok ellen...) még döntetlen állásnál az ellenfél egyik csatára középen kiugrott, s feltartóztathatatlan iramban rohant a magyar kapu felé. Szélpál érkezett és, odalépett... Mit mondjak, ma is csodálkozom, hogy Francisco Cabral azon a délutánon folytatni tudta a játékot. Hatalmas tumultus, fenyegető légkör, ha lehet még fenyegetőbb mozdulatokkal érkező játékvezető. Laci vigyázzba vágta magát előtte, úgy állt, hogy azzal a tartással Londonban azonnal a gárdisták közé sorolták volna. Aztán hajlongani kezdett, mint Bóni a Csárdáskirálynőben. Drámai volt a pillanat, amelyre a játékvezető is alaposan rájátszott, hiszen nem mutatta azonnal, hogy milyen színű lapot húzott ki a zsebéből. A magyar fiú szünet nélkül hajlongott tovább és tovább, mint a nyárfa az őszi viharban.

Az ifjúsági EB tizenhét lovagja

Másnap a TV összefoglalójában újra végignéztem az esetet. Ekkor már számolni is volt idő... A SZEOL AK bazalt keménységű védője pontosan 18-szor hajolt meg a játékvezető előtt, amíg megtudta, hogy a mindenki által erősen gyanított piros helyett ezúttal csak sárga lap a büntetése. Persze ő egy udvarias fiú... Amikor már mindent tudott, akkor is pukkedlizett egyet...

KELLER JÓZSEF (védő, Nagykanizsai Olajbányász, 1965. IX. 25.)

Bicskei azt mondja róla, nyerő típus, én azt vallom: befutott, kész futballista. Bicskei szerint a védelem elképzelhetetlen nélküle, szerintem a csapat is. Bicskei azt vallja, ő az a játékos, aki ideális társa az edzőnek, a játékostársaknak egyaránt, én úgy érzem az újságíróknak is. Egy fiatalember, aki azt csinálja, amit mondanak neki; akkor beszél ha kérdezik, aki mindenkor igyekszik tudása maximumát adni. Mentesen minden csillogástól-villogástól, sutba dobva az egyéni érdeket. Ha van csapatember — ő az. A jelek szerint a kanizsai „ őstalaj" ismét kitermelt egy szép jövő előtt álló futballistát.

DEÁK SÁNDOR (középpályás, Ferencváros, 1966. IX. 11.)

Kezdetben azt hittem, ennek az ifjúsági válogatottnak ő a játékmestere. Gondoltam, ide a „gyerekek" közé is elhozza a Fradiban szerzett minden rafinériáját, rutinját, játszik mi több játszatja csapatát. Aztán kiderült: a kis Deák talán a legszorgosabb fogaskereke ennek a Bicskei konstruálta perpetuum mobile csapatnak. Szó sincs cselről, trükkről, indításokról, látványos egyéni megoldásokról. Szó van viszont megállás nélkül tartó, szüntelen futásról, küzdésről, rengeteg becsúszásról, szerelésről, azaz minden olyan hangról, amelyből ezt a mostanság divatos új futballzenét komponálják. Egyszer meg is kérdeztem tőle: „Te, Sanyi, nem gondoltál még játék közben arra, hogy csinálsz egy két cselt, hogy a futball klasszikus értelemben vett szebbik oldalát fesd a pályára? Csodálkozva nézett vissza, majd így válaszolt: „Még csak az hiányzik... Berci bácsi azonnal le is zavarna a pályáról, ha én ott trükközni kezdenék..."

OROVECZ GYÖRGY (középpályás, MTK—VM, 1967. X. 2.)

Akkor született, amikor már esztendeje lejátszották a magyar—brazilt; amikor Albert már útban volt az Aranylabda elnyerése felé... Azt mondja, ő Nyilasiék játékán nevelkedett. Két évvel fiatalabb még csapattársainál is, kora szerint az ifjúsági C válogatottban (!) kellene játszania. S Bicskei mégis ráosztotta a főszerepet! Ráadásul sokáig úgy tűnt: ő lesz a magyar csapat nyerő embere. A nyitómérkőzésen a csehszlovákoknak rúgott-fejelt két olyan parádés gólt, hogy utána a minszki Dinamo stadionjában nem a mérkőzésről, hanem róla beszélt mindenki... A következő találkozón is villogott, s amikor ezt követően Svájc ellen Bicskei a szünetben lecserélte, sőt azt mondta, hogy szó sem lehet arról, miszerint az elődöntőben a lengyelek ellen játsszon, bevallom őszintén nem értettem a dolgot. Azután a kapitány elmagyarázta, hogy csak ő vette észre: ennek a fiúnak már lépni sincs ereje. Sok volt neki az, ami hirtelen rázúdult, most pihennie kell, s akkor talán majd a döntőn... Mondanom sem kell: Orovecz Gyuri az EB döntőjén került újra vissza a kezdő csapatba, s ott olyan szolgai alázattal közelített a csapatjátékhoz, a győzelem, a végső siker kivívásához, ami ismételten csak a benne rejlő, egészen kivételes képességeket bizonyította.

Petry Zsolt, MTKV-VM

Szélpál László, SZEOL AK

Keller József, Nagykanizsai Olajbányász

KOVÁCS ERVIN (középpályás, Újpesti Dózsa, 1967. I. 24.)

Már jócskán körvonalazódott egy szép mívű szereplés minden reménye, amikor az egyik találkozót megelőző taktikai értekezleten Bicskei így szólt hozzá: „Ervin hiányoznak a fejesgóljaid..." Ebből számomra világossá vált, hogy ez a sima mozgású, technikás, nagy munkabírású, s a mezőnyben (általában a saját kapu előtt) valóban feltűnően jól fejelő játékos ebben a csapatban gólokat szokott fejelni... A mérkőzések azonban csak teltek-múltak egymás után, s Ervin „bólintása" késett... Igaz, alkalma sem nagyon adódott felmenni az ellenfél kapuja elé, hiszen a középpályás sorból ő volt az, aki rendre visszamaradt a védelem biztosítására, ő jelentette azt a biztonsági szűrőt, amit a nagyválogatottban Nagy Antal játszik mostanában. Estéről estére tépte-rágta magát, hogy az a bizonyos gól csak nem akar sikerülni, s hiába nyugtatta mindenki, hogy ennek ellenére remek teljesítményt nyújt, látszott rajta a szavak számára nem többek pufogó frázisoknál

S milyen a sors, milyen a futballista élete: a magyar ifjúsági válogatott EB győzelmet jelentő gólját 11-esből Kovács Ervin helyezte el a szovjetek kapujába. A győzelem utáni mámoros percekben (már az öltözőben) nem is álltam meg, hogy ne mondjam neki: „Ervin, ha lett volna benned egy kis vagányság lehasalsz, s befejeled a 11-est Kutepov hálójába..." Csodálkozva nézett rám, aztán leesett a húszfilléres... „Igaz, hiszen Berci bácsi tulajdonképpen fejesgólt kért tőlem..."

VINCZE ISTVÁN (középpályás, Tatabányai Bányász, 1967. I. 22.)

A mai napig sem értem, hogy létezik az, hogy ez a fiú még nem játszott a Tatabánya első csapatában... Tud ugyanis valamit, amit csak kevesen a mai fiatalok közül: felszabadultan, ötletesen, mi több (esetenként) látványosan játszani. A technikára alapoz, mindez azonban nem jelenti azt, hogy ne futná-loholná végig a mérkőzéseket a kezdést jelző sípszótól a befejezésig. Van egy specialitása is, nevezetesen: a saját térfélen szerzett lab-

dával elindul a balösszekötő helyén, sorra cselezi ki a rátámadókat, s megpróbálja lövéssel befejezni az akciót. A csehek és a spanyolok ellen három-három alkalommal indult el ez a látványos Vincze szlalom, az utolsó pillanatban, a sorsdöntő momentumnál azonban mindig közbe jött valami. A harmadik csoportmérkőzésen Svájc ellen, amikor a döntetlen is a biztos továbbjutást jelentette volna (s a pályán lévők már tulajdonképpen bele is nyugodtak a gól nélküli döntetlenbe), öt perccel a zárás előtt Vincze Pista nekivágott... különös portyázása során nem kevesebb, mint hat védőt cselezett ki, s akkora gólt lőtt a felső sarokba, hogy a svájci kapus Knutti másodpercekig azt sem tudta mi is történt tulajdonképpen...

A Vincze-szlalom később Moszkvában is többször elindult... Végállomásig többé nem jutott, de mindig benne volt egy majdani jó futballista minden ígérete.

ZSINKA JÁNOS (csatár, Volán SC, 1965. X. 2.)

Két mérkőzésen át villogott, aztán (miután a védők tehetetlenek voltak vele szemben) az influenza mentette meg őket további góljaitól... Márpedig amit az első két mérkőzésen bemutatott, arra a futballpályák környékén az a mondás járja: „nem piskóta..." Lefutott és kicselezett, becsapott és kiszolgáltatott helyzetbe hozott mindenkit, aki éppen szembe került vele, az ellenfelek edzői őt húzták alá, mint első számú „közellenséget" naplóikban. Ízig-vérig csatár, aki szereti a trükköt, a cselt, s aki mérkőzések eldöntésére képes... Tulajdonképpen a döntő is az ő lábában volt! A Lenin stadionban, közel 80 000 néző előtt egyedül vezette rá a szovet kapusra a labdát, s tudását, helyzetfelismerő képességét ismerve már ekkor beírtam jegyzetfüzetembe, hogy: Gólszerző: Zsinka. Tévedtem, mint ahogy ő is tévedett néhány centit... Már az öltözőben mondta: „Ha alá merek rúgni a labdának, ahogyan azt egyszer Panenka tette egy EB-döntőn az NSZK ellen, nincs ez az izgalom a 11-esekkel..." Döntő helyzetben hibázott, mégsem haragudott rá senki. S nem csak azért, mert a csapat végül nyert. Inkább azért, mert az ifi válogatott minden tagja tudja: Zsinka az a játékos, aki legközelebb biztosan berúgja az ilyen helyzetét...

KOVÁCS KÁLMÁN (csatár, Bp. Honvéd, 1965. IX. 11.)

Ha a vagányságot és a jó értelemben vett dörzsöltséget életkorban mérnék, neki már régen az öregfiúk között kellene játszania... Ő az, akire azt szokták mondani: született tehetség, génjeiben hordoz minden olyan üzenetet, amit a kromoszómák a futballpályára címeztek. Az EB öt mérkőzésén átlagban ő nyújtotta a legjobb teljesítményt, s ebből háromszor a csapat legjobbjának bizonyult. Két 11-es gólját saját maga hozta össze,

Deák Sándor, FTC

Kovács Ervin, Ú. Dózsa

Zsinka János, Volán SC

László Sándor felvételei

a lengyeleknek pedig olyan csukafejes góllal bizonyította, hogy terem még tehetség a magyar tájakon, amihez hasonlót bizony felnőttek között is csak nagyon ritkán látni manapság.

Kálmán nem is igazi ifi már tulajdonképpen. Sem játékában, sem magatartásában. Minden tekintetben több annál.

ZSIVOTZKY GYULA (csatár, Ferencváros, 1966. IV. 21.)

Le sem tagadhatná az édesapját... Annak vonásait, de szívósságát, akaratát, keménységét, megszállottságát sem. Azt hiszem ha van ebben a tekintetben öröklődés, akkor ő fényesen igazol minden hasonló tételt. Az ifi válogatott meghatározó erővel bíró cserejátékosa volt... Ritka az ilyen, hiszen a kispadra szorultak általában duzzogó, sértődős arcukat mutatják. Ő nem volt kezdő ember, annak ellenére, hogy az EB-re való kijutást jelentő gólok egyikét helyezte el a románok hálójában, majd az EB-n akkor maradt ki a kezdő együttesből, amikor az előző mérkőzésen éppen parádés találattal járult a győzelemhez. Példás fegyelmezettséggel viselte mindezt, s amikor játéklehetőséghez jutott szívét-lelkét adta a győzelemért. Erőszakos, gyors, lendületes futballista, aki olyan erényekkel rendelkezik, amelyek kurrens áruk a jelen futballpiacán...

ZVARA JÓZSEF (csatár, Vasas, 1966. VIII. 17.)

Egy EB mérkőzés sorozaton tulajdonképpen nincs fontos és kevésbé fontos gól, mégis amit ez a fiú rúgott a spanyolok kapujába, az alapvetően határozta meg a csapat sorsát, további útját, végeredményét. A spanyolok ellen, alig néhány perccel a pályára lépése után Kovács Kálmán beadását gurította egy ősrégi futballista minden rutinjával, a hálóba, s attól a pillanattól kezdve a magyar csapat útja vitathatalanná vált Moszkvába.

A diósgyőri védő **Takács József** számára egy mérkőzés jutott (megfelelt) ezen az EB-n; a pécsiek középpályása **Csoboth Róbert** csak percekre kapott lehetőséget) ügyes, technikás fiú, amolyan játékmester); a nyíregyházi védő **Krizán** és a ferencvárosi kapus **Szeiler** pedig öt mérkőzésen át a kispadon volt látszólag passzív, ám mégis tevőleges részese az EB-győzelemnek.

Egy csapat most elindult a felnőtté válás útján, s szinte első komoly lépését máris bombasiker koronázta. Újra van miben, vagy méginkább kikben hinnie a futball szeretőknek, a magyar futball sorsáért aggódóknak. Az események krónikása pedig azért szorít csupán, hogy mondjuk félévtized múltán ne kapjon feladatot cikkírásra, amelynek témája azt boncolgatja: hová tűnt, mi lett azzal a 17 ifi játékossal, akik 1984 májusának végén és júniusának elején Európa legtetejéről nézték le vetélytársaikra...

LAKAT T. KÁROLY

SIÓFOK DIADALA

A Siófok MNK-győztes csapata (állnak, balról): Petykó, Horváth I., Tieber, Szajcz, Takács, Csáti, Havasi, Horváth II., guggolnak: Brettner, Virágh, Olajos, Bódi, Szabó J., Belényesi, Málics.
László Sándor felvételei

Közhely, mégis igaz: a Siófoki Bányász kitörölhetetlenül beírta a nevét a magyar futball történelemkönyvébe. Olyan küzdelemsorozat végén diadalmaskodott, amely — hisszük — kezdi visszaadni a Magyar Népköztársasági Kupa rangját. Régebben legyintettek az emberek, ha egy-egy NB I-es csapat elbúcsúzott, mondván: nem vették komolyan az egészet. Ki merné azonban most azt mondani, hogy a Videoton, a Ferencváros, vagy a Tatabánya félvállról vette a Balaton-parti kirándulást. Mindhárom együttes szerette volna biztosítani a nemzetközi szereplés jogát, amely sem erkölcsileg, sem anyagilag nem közömbös, s a bajnokságban csak a Videotonnak volt erre esélye. A Rábának sem lehetett érdektelen dolog a döntő: bizonyíték erre az első félidő tőlük megszokott, lüktető játéka, magabiztos vezetése. A szünet után pedig, amikor a siófokiak átvették az irányítást, kapkodtak, és nemegyszer szabálytalankodtak. „Gödörben" voltak, és a hosszabbításra játszottak. Az NB II-esek megérdemelt második gólja után pedig úgy száguldottak, mint a rakéta, csakhogy már nem volt idejük...

Alig egy évvel ezelőtt mennyire más volt a hangulat Siófokon. Két totóbotrányba keveredett játékost szerepeltettek egy barátságos nemzetközi mérkőzésen, mondván: a hivatalos értesítés még nem érkezett meg. Az MLSZ határozott fellépése, és a négy pont levonása sokáig vitatott volt. Tény azonban, hogy ezután a siófokiak elsősorban a futballra koncentráltak. *Szőke Miklós* vezető edzőnek nagy érdemei vannak abban, hogy a jelentős hátrányból induló gárdát felrázta. Nemegy siófoki vezetőnek ma már az a véleménye, hogy talán a büntetés is szerepet játszott a legmerészebb álmokat is felülmúló szereplésben. A ragyogó mérleg nemcsak a kupagyőzelemre vonatkozik, hanem a bajnokságra is: a mínusz négy ponttal feljutási reményeik nem lehettek, az első hat közé jutást viszont teljesítették.

Az igazsághoz hozzátartozik az, hogy a stílusosan futballozó, támadó labdarúgást játszó gárdát nem csupán ismeretlen játékosok alkotják. Gondoljunk csak Bódira, Tieberre, Pardavira, Onhauszra és Virághra. Mi vonzotta ezeket a játékosokat Siófokra? — kérdeztem *Illés Jánost*, az egyesület 33 éves ügyvezető elnökét, aki korábban matematika-fizika szakos tanár volt.

— Erre talán egy szóval válaszolhatnék: Siófok. A város helyzeténél, fekvésénél fogva vonzó. Az ideérkező futballista lakást vásárolhat, a baráti kör letelepedési segélyt nyújt. A jövőbeni megélhetés szempontjából az idegenforgalom és a vendéglátóipar meghatározó. Tieber családja például nemrégen nyitotta meg hamburgersütődéjét, de mondhatnám azt is, hogy a főszezonban a lakáskiadás sem rossz üzlet. És még valami, ami talán ugyancsak nem mellékes: a játékosok közkedvelt emberek, különösen most.

— *Az idei szerepléssel a csapat legalábbis eddigi történetének legnagyobb eredményét érte el. Hogyan tovább?*

— Azt nem mondhatom, hogy elsődleges célunk az azonnali NB I-be jutás, főleg most, amikor a Kupagyőztesek Európa Kupájában is indulunk. Néhány éven belül azonban mindenképpen előre szeretnénk lépni. Ehhez hozzásegíthet bennünket a városi tanács VII. ötéves tervében szereplő sportkomplexumának felépítése, amely 15—20 ezer nézőt befogadó stadionjával, edzőpályájával, kiszolgáló egységeivel már kielégíti az első osztályú igényeket. Jelenleg nehezen tudunk 8 ezer embernél többet elhelyezni. Mindez nem jelenti azt, hogy ma nem tudnánk vállalni az NB I-et, működési költségeink ugyanis a kevesebb utazás miatt nem nőnének. Hosszabb távon mindenképpen szeretnénk első osztályúak lenni, talán tíz-tizenöt év múlva mi is elérhetjük a mai Rába ETO színvonalát.

— *Kik támogatják az egyesületet?*

Horváth II. kezében a labda, balról Takács, jobbról Szajcz biztosít a Rába ETO elleni győzelmes döntőn.

Egy fotó a hosszú útról ... Bódi büntetőből szerzi az egyik gólt. Siófok–FTC 4-2.

— Természetesen a Siófoki Városi Tanács, mellette a Gáz- és Olajszállító Vállalat, a Kőolajvezeték Építő Vállalat, valamint a Dunántúli Regionális Vízmű. Végsősoron azonban, mi az egész város csapata vagyunk.

Szőke Miklós vezető edzőtől azt kérdeztem, hogy szakmailag miként látja a Bányász jövőjét.

— Számottevő futballista az idén még nem esik ki a csapatból. A legfontosabb jövőbeni feladat azonban az, hogy a jelenleg meghatározó játékosokat időben, tervszerűen tudjuk pótolni, hiszen néhányan már ugyancsak túl vannak a harmadik X-en. Ennek legfontosabb módja az utánpótlásnevelés fejlesztése, mert kész játékost megfizetni ma már alig lehet. Sajnos, Siófokon mindössze egy középiskola van, így a válogatási lehetőség nem túl nagy. Olyan is előfordult a közelmúltban, hogy több tehetséges serdülő játékosunk más városba ment. Ezt a kérdést tehát mielőbb — most a sikerek idején — helyére kell tennünk.

A vezető edző a kupagyőzelem után arról beszélt, hogy a magyar futballnak nemcsak jövője, hanem jelene is van. Szerinte túl fogjuk élni a botrányokat. És szólt a csodálatos közönségről is, amelynek a kupadöntőt követő túláradó boldogsága talán nem is a Siófoknak, hanem a futballnak szólt. Egy olyan ember mondta mindezt, akitől a tavalyi eset miatt 1983—84-ben megvontak minden jutalmat és prémiumot. Benne volt a tüske, de csapatával bizonyított. Most is előre néz, és reméhetőleg neki lesz igaza.

LANTAI ANDRÁS

Határtalan boldogság a kupával.

Új kupagyőztes

Az angol fogadóirodák 5:3-ra adták az AS Monaco győzelmét, míg az FC Metz sikerére 7:1 arányban kötöttek fogadásokat a francia kupadöntő előtt. A nagy esélyes tehát a gazdag hercegség csapata volt, a múlt évi bajnok, míg a metziek számára a döntőbejutás is már jelentős sikernek számított! A találkozó azonban rácáfolt az előzetes várakozásokra!

A Párizsban megtartott mérkőzés kiegyenlített küzdelmet hozott a mindig élvonalbeli Monaco és az idén sokszor a kiesés ellen hadakozó Metz között. A zsúfolt nézőtéren ülő és álló szurkolók vörösre tapsokták a tenyereiket, a 2x45 perc nem is hozott döntést. A hivatalos játékidőben egyik csapat hálója sem rezdült meg, ezért hosszabbításra került sor. Közvetlenül a térfélcsere előtt, a 104. percben két nyugatnémet „importjátékos", Kurbos és Hirschberger összjátékát követően az utóbbi ért el gólt, majd 5 percre rá maga Kurbos volt eredményes. Harmincezer szurkoló ünnepelte a francia fővárosban a 2-0 arányú váratlan sikert, további ötezren pedig a metzi pályaudvaron várták a hajnali órákban hazaérkező győzteseket. A diadalmámorban úszó városkában a lelkes sportrajongók a vállukon vitték a játékosokat a közeli étterembe, ahol bőséges reggeli mellett rögtönzött élménybeszámolókat kellett tartaniuk.

Haragos brazilok

Saját hazájában nem örvend különösebb népszerűségnek Joao Havelange, a FIFA brazil elnöke. Különösen azóta nem, amióta Mexico kapta meg az 1986. évi labdarúgó világbajnokság rendezési jogát, hiszen a pályázók között szerepelt Brazília is. S ezt valószínűleg soha nem felejtik el a labdarúgást szerető milliók ebben a dél-amerikai országban.

Most újabb vita kezdődött az elnök és a brazilok között. Két patinás klub — a Flamengo és a Gremio — felvetette azt a javaslatot, hogy a FIFA szervezze meg a labdarúgó klubcsapatok világbajnokságát. Havelange azonban a hír hallatán mindjárt közölte, hogy az ötlettel nem értenek egyet a FIFA tagországai, hanem csupán egyes magántámogatók (sponsorok), akik ebből jelentős anyagi hasznot szeretnének húzni. „Mi nem játszhatunk ezeknek az embereknek a kezére" — nyilatkozta az elnök. A brazilok viszont azt vetik Havelange szemére, hogy egy újabb „hazai" javaslatot torpedózott meg, és még jobban haragszanak rá, mint eddig...

Konietzka rendet teremt

A kiesés réme sokáig lebegett lidérces álomként a Borussia Dortmund feje fölött. A csapat vezetése magasabb régiókban szerette volna látni az együttest, de ez hiú ábrándnak bizonyult. Meg kellett így elégedni azzal a csöppet sem vigasztaló ténnyel, hogy az őszi idényben is az I. osztályban szerepelhet a Dortmund és megcélozhatja a dobogót. Talán majd ezúttal sikerül...

S hogy a „talán" minél bizonyosabbá váljon, új edzőt szerződtettek Timo Konietzka személyében, aki szinte csodát művelt az újonc Uerdingennél. A keménykezű mester keze alatt megbízható középcsapattá érett az újonc és magabiztosan végzett a középmezőnyben. Ezért is esett rá a dortmundiak választása, akik egyébként a május végén befejeződött bajnokságban nem kevesebb, mint négy edzőt „fogyasztottak" el!

„Felhozni a mélypontról a csapatot!" — fogalmazták meg Konietzka feladatát. „Kemény követelmény" — vélik a szurkolók, akiknek száma jelentősen megcsappant a balsikerek hatására. Az edző így nyilatkozott: „Teljhatalmat kértem és kaptam, mert csak így módon lehet rendet teremteni!" Azon nyomban hozzá is látott a „ráncbaszedéshez". Közölte játékosaival, hogy senkinek sincs bérelt helye a csapatban, nála nem a név számít, hanem a mutatott játék. Az edzéseket is maximális erőkifejtéssel kell teljesíteni, ez előfeltétele a csapatba kerülésnek. Konietzka azt is leszögezte, hogy a támadó futball híve, mert csak a gól biztosíthatja a győzelmet és ez okoz igazi örömöt a nézőknek.

Az új edző egyébként csak egyéves szerződést volt hajlandó aláírni.

MINDENÜTT JÓ, DE...

Váradi Béla, amikor még a Vasas bombázója volt.

Júniusban nemcsak a hazai bajnokságban szereplő labdarúgók kapnak szabadságot, hanem természetesen a világ legtöbb országában is ez a szokás. Ilyenkor az egész évi hajsza után néhány hetes pihenő következik, végre családi körben, hiszen a bajnoki szezon, továbbá a nemzetközi kupa- és válogatott mérkőzésekkel együtt járó edzőtáborozások miatt, a családfő ideje nagy részét szeretteitől távol tölti. Júniusban aztán irány a tengerpart, a divatos üdülőhelyek, illetve...

Néhányan Magyarország felé veszik útjukat, mintegy tucatnyi, jobbára harmincon túl járó labdarúgó a Riviéra helyett Budapesten vagy valamelyik vidéki városban, legjobb esetben a Balaton partján nyaral. Róluk, a nyári szabadságra hazaérkezett légiósokról lesz szó, közülük ketten részletesen is beszélnek arról, hogy milyen idényt zártak, s hogyan folytatják ősztől.

A külföldön játszó magyarok közül ketten bajnokcsapat tagjai voltak, **Nyilasi** az Austria Wiennel első, **Váradi** a francia Tourssal másodosztályú bajnokságot nyert, de a többiek is általában sikeres idény után állnak. Többen — **Nyilasi, Szokolai, Kolár** — az európai kupaküzdelmekben is felléptek klubjukkal, s a televízió csütörtöki összefoglalóin a magyar nézők is tanúi lehettek annak, hogy néhány, idehaza már „eltemetett" futballista milyen vitézül megállja a helyét a kontinens legjobbjaival szemben is.

Még egy év levezetés

Fazekas László június 6-án, Brüszszelben, a belga—magyar után beszélt nyári terveiről, arról, hogy mire ez a cikk megjelenik, már javában idehaza „vakációzik".

— Ezen a nyáron — hosszú idő után először — két hónap szabadságot kaptam — mondta a 37 éves csatár. — Ennek az első részét költözködéssel töltöm, júliusban pedig végre hazautazhatok.

Költözködés?

— Igen, Antwerpenből egy onnan 80 kilométerre fekvő városkába, *St.-Truidenbe* megyünk lakni a családdal, mert ott lesz az újabb „munkahelyem", minden valószínűség szerint Belgiumban már az utolsó.

Hogyan történt az elválás az eddigi „munkaadótól"?

— Nem szakítottunk drámaian, egyszerűen lejárt a szerződésem eddigi klubomnál, az Antwerpennél. Szép csendben letettem a munkakönyvem, ebben a korban már kicsit erős nekem egy olyan kemény első-osztályú bajnokság, mint a belga...

Az antwerpeni négy év mérlege?

— Nem panaszkodhatom. Az első magyar „idegenlégiósok" között kerültem ki még 1980-ban Belgiumba, s azóta is álltam a sarat, függetlenül attól, hogy ki volt a csapat edzője. Volt úgy, hogy időről időre kikerültem az „egyből", mert rámfogták, hogy öreg vagyok, a játékommal azonban mindannyiszor helyet követeltem magamnak a legjobbak között. A közönség is sokat segített, rendkívül népszerű voltam a flamand kikötővárosban, a szurkolók nemigen tudták nélkülem elképzelni az együttest...

Mire a legbüszkébb a négy év alatt elért sikerek közül?

— Arra, hogy a külföldön legálisan, szerződéssel munkát vállalt magyar futballisták közül én töltöttem el négy évet egy klubnál. Amikor 33 évesen kikerültem, sokan — még talán magam is — kételkedtünk abban, hogy fogom megállni a helyemet. Aztán kiderült, hogy a technikás labdarúgás a világ minden pontján érvényesül. Több mint 100 belga bajnoki mérkőzésen léptem pályára, negyven gólt rúgtam ezeken a találkozókon. Ha ehhez hozzáadom a hazai „termést", akkor összesen mint-

egy 540 bajnoki fellépés és 250 gól jön ki. Csaknem húsz évet játszottam két ország élvonalában — ez nekem mindennél többet ér.

Tervek St.-Truidenben?

— Amolyan levezetésnek szánom azt az egy évet, immár a második osztályban. Végül is mindegy, hogy hol futballozik az ember, a játék a lényeg. A csapat a mostani bajnokságban a hatodik volt, s tőlem azt várják, hogy az első ligába segítsem őket. Ha még ezt az utolsó „huszárvágást" is sikerülne véghez vinnem, akkor minden tekintetben elégedetten vehetnék búcsút Belgiumtól — mondta Fazekas László, aki 1985-ben már idehaza szeretné kamatoztatni két évtizedes pályafutása tapasztalatait, s az csak természetes, hogy az egykori „nagy szerelem", az Újpesti Dózsa színeiben.

„Én lőttem az év gólját"

Szokolai László, a maga harmincegy évével a magyar labdarúgás „vendégmunkásainak" fiatalabb korosztályához tartozik, még csak az első évét tudhatja maga mögött a Sturm Graz csapatánál. Gyakorlatilag az egész júniust itthon töltötte, június 28-án azonban már munkába kellett állnia.

Az első év, a bemutatkozás rendkívül fontos egy hivatásos labdarúgó esetében. Ennek tudatában hogyan tekint vissza Szokolai László a most lezárult bajnokságra?

— Amint az a profiknál egyáltalán nem meglepő, kissé bizalmatlanul, ha nem is ellenségesen fogadtak a grazi csapattársak egy évvel ezelőtt — kezdte Szokolai. — Elvégre mindenki félénken őrzi a helyét, s egy új jövevényben természetszerűleg vetélytársat láttak. Szerencsére a a véletlen a segítségemre sietett: megérkezésem után azonnal tétmérkőzésen, Intertotó-Kupa meccsen léptem pályára, s rögtön góllal mutatkoztam be. Ez sokat segített, és lényegében két hét alatt sikerült elfogadtatnom magam a többiekkel.

Talán még barátságok is szövődtek?

— Azt azért nem mondanám, mindenesetre igen jó a viszonyom a többiekhez. A két jugoszlávval, Dréberrel és Bokotával szívesen töltjük együtt a szabadidőnket, amolyan magyar módra összejárnak a családjaink.

Ha már a családnál tartunk, nekik hogyan sikerült a beilleszkedés?

Szokolai László még az FTC mezében ...

— A két srác nehezen szokott hozzá a kinti életritmushoz, még szerencse, hogy Graz nincs a világ végén, csaknem minden héten haza tudtunk látogatni. Természetesen a klub egy modern, minden igényt kielégítő lakást bocsátott a rendelkezésemre, de azért én mégiscsak a dunakeszi lakásunkat tartom az igazi otthonnak. Most, a nyári szünidő alatt is szinte minden időmet a lakással kapcsolatos tennivalók foglalták le, de hát ez igen kedves foglalatosság a számomra.

A Sturm Graz bajnoki ötödik helyezését hogyan fogadta a vezetőség?

— Mindenki nagyon csalódott volt, annál is inkább, mert ősszel szinte végig az első-második helyen tanyáztunk. A végén sem lett volna azonban különösebb baj. Könnyedén megcsíphettük volna a negyedik helyet és az ezzel járó UEFA Kupa szereplés jogát, ha az utolsó fordulóban legalább egy döntetlenre futja az erőnkből. Sajnos, még ez sem sikerült ...

Szokolai László saját, „külön" zárszámadása?

— Tízszer találtam a hálóba, s ezzel a házi góllövő listán az előbb már említett jugoszláv Bakota mögött — aki 14 gólt rúgott — igaz, többségét tizenegyesből — a második voltam. Nemegyszer bekerültem a forduló válogatottjába, s egy olyan bravúrt is véghezvittem, amire különösen büszke vagyok.

Mi volt az?

— Elnyertem az „év góljáért" járó különdíjat és az ehhez tartozó díszes trófeát. A bajnokság második felében, az Eisenstadt ellen egy beadást a 16-os vonaláról, hanyattvetődve a felső sarokba ollóztam. A kapus úgy meglepődött, hogy moccanni sem tudott. A legjobb az egészben az, hogy tulajdonképpen számíthatott rá, hiszen még ősszel, a Neusiedlnek is rúgtam egy hasonló gólt.

Akkor miért nem az első alakítását díjazták?

— Mert csak az utóbbi találkozót közvetítette a televízió, így ezt a produkciómat ország-világ láthatta. Szóval, ebből is kiderül, hogy nem vallottam szégyent Grazban. Ebben a csapatban nincsenek sztárok, mindnyájan „cipeljük a zongorát" ...

Folytatás?

— Két évre szól a szerződésem, úgyhogy az 1984/85-ös szezont még mindenképpen Grazban töltöm. Sőt, ha az elnök is úgy gondolja, tovább is maradnék, mert igazán jól érzem magam. Idén nyáron egyébként már június 28-án megtartottuk az első edzést, s 30-án Intertotó-Kupa mérkőzést játszottunk a Karl-Marx-Stadt-tal. Ezt a találkozót egy háromnapos dubrovniki üdülés követte, az elnök ajándékaként. (Az egész csapat üdült, nemcsak én.) Júliustól pedig már nincs megállás ...

Még egy utolsó, habár egy játékosnak bizonyára nem érdektelen kérdés: a válogatottság?

— Tavasszal egy félidőre jutottam szóhoz a nemzeti tizenegyben, Székesfehérvárott, a norvégok ellen. Magam is úgy találom, hogy nem csillogtam, sőt, azután, hogy becseréltek, mindjárt kihagytam egy jókora helyzetet. De hát így járt Nyilasi Tibi is az első félidőben, mindketten 45 perc alatt akartuk megmutatni, hogy helyünk van a csapatban. A nagy akarásból aztán semmi jó nem sült ki ... Ennek ellenére továbbra is az a vágyam, hogy ott lehessek az ősszel kezdődő VB-selejtezőkön. Én mindig is vallottam, hogy egy sportoló számára nem lehet nagyobb dicsőség a válogatottságnál.

— Tudom, hogy nem lesz könnyű dolgom. Mezey György középcsatárként számít rám, az új grazi edző, Robert Pflug viszont kissé hátravontan játszat. Nekem fekszik ez az utóbbi szerepkör, de tudom, hogy a válogatottban csak mint ék jöhetek számításba. Bárhogy is legyen, elfogadom a kihívást, mert tevékenyen hozzá akarok járulni az 1986-os világbajnokságra való kijutáshoz — mondta Szokolai László.

GÁLL ANDRÁS

FÉNYEK és árnyak

BUNDA 1984

Miután az a bizonyos nagy TOTÓ botrány kipattant, s az érdekeltek megkapták méltó büntetésüket, persze, hogy hozzá kellett fogni a megrendült bizalom visszaállításához.

Az ítéletek visszarettentő hatásán kívül természetesen másfajta intézkedésekre is szükség volt. Így született meg az a gondolat, majd a tett, hogy egy jó ideig csak külföldi mérkőzéseket vettek fel a fogadó listára (mintha külföldön nem létezne bunda?).

Ennek az intézkedésnek tudható be, hogy nem esett vissza hazánkban a fogadó kedv, sőt van egy jelentős pozitív oldala is a dolognak: a totózók nagyobbik része – számuk százezrekben mérhető – immár szakértői szinten foglalkozik több ország futball-bajnokságának eseményeivel. Úgy ismerik Olaszország, az NSZK és néhány más ország csapatait, mint a tenyerüket.

Már nemcsak a Juventust, hanem a Campobassot is, nemcsak Bayern Münchent, hanem a sereghajtó Offenbachot is feltérképezték a rendes heti adófizetők, hanem akkor sem törik ki a nyelvük, ha valamelyik angol, dán, norvég vagy svéd csapat esélyeit kell megvitatni, míg megfelelő helyre kerül az 1, az x vagy a 2...

Egyébként a BUNDA természetrajzában napjainkra már jelentős átrendeződés következett be. Lassanként ott tartunk – ez is világjelenség – hogy el-el tűnedezik a klasszikus forma. Most már jó ideje nem egész csapatokat vásárolnak meg, mert rájöttek arra, nem jó ha sokan tudnak róla. Minek is bevonni az egész csapatot – még a kispadosokat is –, amikor néhány kulcsfigura is megoldja a dolgokat. Sokkal kevesebb kockázattal jár, ha a kapus árnyékra vetődik, ha a középhátvéd vagy a beállós luftot rúg, esetleg „véletlenül" az ellenfél lába elé fejeli a labdát a kapu közelében, és a két legjobb gólszerző érthetetlenül rosszul „céloz"...

Nem csoda hát, ha most is olyan hírek vannak forgalomban, hogy egyik – másik játékos az NB I-ben, de az NB II-ben is jelentős összegeket inkasszált. Folynak is bizonyos vizsgálatok, de a kibogozást felette nehezíti, hogy az érdekeltek sem nem kérnek, sem nem kapnak elismervényt. Ezért aztán nem is tudják „nyugtával" dícsérni a napot.

Még szerencse, hogy a TOTÓ-ban máig sincs hazai mérkőzés.

Állítólag érkezett olyan javaslat is, hogy meg kellene próbálni területi vagy megyei bajnoki mérkőzéseket is felvenni a műsorba.

Amikor erről edzők társaságában szó esett, néhányan mosolyra derültek, s az egyikük azt mondta: „Ez sem lenne ez idő szerint jó. Azt hallottam, hogy az egyik megyei kiesési mérkőzésen az érdekelt csapat vezér szurkolója a kezdés előtt néhány liter pálinkával ajándékozta meg a játékvezetőt. Az meglepetésében elfogadta a tüzes folyadékot. De a mérkőzést nagyon tisztességesen vezette! A vesztegető csapata ki is pottyant. Mi mást tehetett a pórul járt szurkoló? Besurrant az öltözőbe és visszalopta a pálinkát..."

Nem tudom igaz-e a mende-monda, de annyi tény, hogy valami bűzlik már az alsóbb szférákban is.

Még néhány elrettentő határozat, s talán majd visszaáll az a tudat, hogy a mellékgondolat nem méltó ehhez a csodás játékhoz, amelyben csak azoknak lehet keresnivalójuk, akik a sportszerűség legmagasabb fokán hajlandók küzdeni a győzelemért, és tudják, hogy vereséget szenvedni csak a jobbtól, esetleg a szerencsésebbtől szabad.

A futballista játsszon akaratereje és tehetsége szerint és leplezze le még a játék kezdete előtt a zavarosban halászót...

Az MLSZ az utolsó forduló után példát statuált, általa veszélyes ruhadarabbá vált a BUNDA. De nemcsak az utolsó fordulóra kell vetni pillantásunkat, hanem a korábbiakra is, mert igaz, hogy a csattanó általában az utolsó felvonásra marad, ám a „dráma" már az előjátékban indul...

A KÖNNYEK ÉS A SZÍNVONAL

Az Európa bajnokság 15 mérkőzése során akadt olyan is – például a nyitány –, amely egyhangúságával maradt meg inkább az emlékezetünkben, mint változatosságával. De legalább 10 olyan játéknak lehettek tanúi a futball barátai, amelyek bővelkedtek az izgalmas jelenetekben, amelyek az igényeket csaknem minden tekintetben kielégítették. Akadtak találkozók, amelyeken a védő és támadó játék egyensúlya domborodott ki, láthattunk olyan küzdelmeket, amelyek csak a hosszabbításban dőltek el, de olyat is, ahol a 11-es rúgások döntötték el a továbbjutás sorsát. Nem hiányzott az olyan összecsapás sem, ahol potyogtak a gólok, s tanúi voltunk annak is, amikor 0-2-ről sikerült fordítania az egyik félnek.

A találkozók döntő többsége azt igazolta, hogy nem véletlenül olyan népszerű ez a játék a világon. Mert bizony a jó csapatjáték mellett olyan egyéni teljesítmények ragadták meg a nézőt, amelyek a szép, játékos futball egykori nagyságait idézték, másszor arról tanúskodtak, hogy ma is akadnak nagy egyéniségek, akik rányomják bélyegüket a játékra.

És láttunk egy-egy potyagólt is, de méginkább remekbe szabottakat.

Tapsolhattunk olyan fordulatoknak is, amelyek azért következhettek be, mert ezen az Európa bajnokságon nem volt elveszett labda, ezen nem volt belenyugvás a változtathatatlanba: csak ilyen erkölcsi felfogás eredményeképpen következhetett be, hogy döntő fordulatot okozott az elszántság, a tudatosság!

Tigana, a vékonypénzű francia gazella – boldog lehet az a szurkoló, aki ezt a barna bőrű középpályás csodát figyelheti (nehéz dolog a nyomon követése, mert a pálya minden pontján megfordul) – ahogyan a hosszabbítás utolsó percében megindult a labdával és végigjárta az álmok kacskaringós útját, amíg az ítéletvégrehajtó Platini lábára varázsolta a labdát, hogy az nagy nyugalommal bevágja a portugál Bento-kapujába a döntőbe jutást jelentő harmadik gólt, az a futballjáték igazi játékos csúcsa volt.

Ha ezen az Európa bajnokságon nem történt volna semmi más, mint a Tigana–Platini duó e mutatványa, már akkor is megérdemelné ez a torna a sportág történelem könyvének egyik fejezetét.

Ami pedig a gól utáni pillanatokat követte, azt tartom külön kiemelendőnek.

Ebben a világban, amikor megállapodásos játék miatt néhány év előtt megbélyegeztek olasz sztárokat; amikor az idén súlyosan megbüntették – eltiltották – a fél belga válogatott csapatot; amikor hasonló okból az MLSZ is példás büntetéseket szabott ki; amikor gyakrabban hangzik el lelátóinkon a „BUNDA", mint a „HAJRÁ", – ak-

kor Platini és a többi profi a győzelmes gól után nem nevet, nem mosolyog, hanem könnyeket hullajt a marseillei stadion gyepére...

A millió dollárokban értékelt profik, akikről az a hír járja, hogy nem érdekli őket csak a pénz, a profit, azok a győztes gól után könnyeznek, az EB gólkirálya könnyezik, a barna bőrű Tigana könnyezik, Giresse könnyezik...

Az a hatalmas küzdelem, amely legfőbb jellemzője volt ennek az EB-nek – ebben a tekintetben egyik eddigi EB sem volt ehhez fogható –, azt jelzi, hogy ebben a játékban, a labdarúgásban talán mégsem teljesen a pénz a meghatározó, hanem inkább az az erkölcsi erő, amely a marseillei könnyekben jutott kifejezésre. Én ezeket a könnycseppeket úgy fogom fel, mint üzenetet: talán mégsem a labdarúgás kufárjaié a döntő szó, talán mégis a sportban rejlő erkölcsi erő az, amely meghatározója lehet a jövőnek.

Az sem baj, ha ez az üzenet éppen azoktól a profiktól érkezett, akik közül az idegenlégiósok is úgy küzdöttek a nemzeti színekért, mintha soha nem lépték volna át hazájuk határát.

HOL MARADT A TÉVÉ?

Akárhogyan osztok, szorzok, összeadok és kivonok, nem tudok más eredményre jutni: a magyar labdarúgás életében ebben az esztendőben – június végéig bezárólag – egyetlen nagy örömünnep volt, mégpedig az ifjúsági válogatottak Európa bajnoksága, amelyet a Szovjetunióban rendeztek meg, s amit a mi fiaink nyertek – VERETLENÜL!

Azt is meg kell említenem, hogy ez kai vereség és az isztambuli 6-0-ás a diadal – amelyre annyi éven át áhítoztunk – nem érte váratlanul a szakembereket. Bicskei Bertalan szövetségi kapitány, s azok a szakemberek, vezetők, akik a fiatalok fölött bábáskodnak, váltig hangoztatták, hogy nagyon jó ifi gárda jött össze, ezek a szorgos munka eredményeképpen igazi együttessé formálódtak. Tudta mindezt az MLSZ elnöksége is, hiszen bensőséges kapcsolat alakult ki velük az idők folyamán, s gondoskodott arról is, hogy a jövő labdarúgói mindent megkapjanak a mennél jobb felkészülés és a nemzetközi tapasztalatszerzés céljából.

Mindennek ellenére, a moszkvai diadal a magyar szurkolótábor csaknem teljes kizárásával következett be.

Repesett a szívem a boldogságtól, amikor például tavasszal Szabadkán és Isztambulban ott volt szinte mindegyik tagja a magyar sajtónak, aki a labdarúgással foglalkozik, ott volt a magyar rádió és a tévé szokásos stábja, s hű képet kaptunk arról, mi volt a szabadgyőzelem oka. Örültünk annak, hogy szinte semmi nem maradt a homályban az ott történtekből.

Éppen úgy örülök, hogy a mi tévénk nem marad le még egy sor olyan nemzetközi eseményről sem, amelyeken mi csak statisztálunk vagy esetleg ott sem vagyunk.

De annak már egyáltalán nem tapsolt senki, hogy ezen a szovjetuniobeli nagy UEFA rendezvényen egyetlen magyar újságíró volt jelen, s a rádió és a tévé eszébe sem jutott, hogy a magyar labdarúgó sikerekre annyira áhítozó százezreknek helyszíni közvetítést adjon. Pedig nyilván mindenütt tudták, hogy ez a torna megrendezésre kerül, s az ezen való jó szereplés csemege az olvasók, illetve a hallgatók és a nézők számára. Ha annyira lebecsülték a magyar ifi válogatottat, akkor felébredhettek volna, amikor pontveszteség nélkül megnyerte a csoport elsőséget.

Mi sem állt volna a közvetítés és tudósítás útjában, hiszen köztudomású, hogy a Szovjetunióba sokkal kevesebb formaság igénybevételével lehet kijutni, mint – mondjuk – Isztambulba. Arról nem is beszélve, hogy a moszkvai nagy győzelem értékesebb az isztambuli 6-0-nál is... Amit az is bizonyít, hogy a nemzetközi sajtó bővebben foglalkozott az ifi Európa bajnoksággal, hogy azt még olyan országok tévé társaságai is közvetítették, amelyek abban nem voltak annyira érdekeltek, mint a magyarok. Arról nem is szólva, hogy a közvetítésért kemény valutát sem kellett volna leszurkolni.

De sebaj, bő kárpótlást kapok majd a Forma 1-esek legközelebbi futamáról, vagy Lacházáról a motocross viadalról történő közvetítésből. Mert hát ugye a mi tévénk mindenütt ott van...

T. E.

Vincze (középen, sötét mezben) a magyar ifi-válogatott győztes gólját lövi. Magyarország–Svájc 1-0

ZSIDAY ISTVÁN:

Ferike, a goleador

(Az alábbiakban részletet közlünk a Népsport munkatársának a Népszava Kiadó gondozásában a nyáron azonos címmel megjelenő könyvéből)

Immár tizennyolc esztendeje annak, hogy a liverpooli arénában a magyar válogatott olyan játékot produkált a kétszeres világbajnok Brazília ellen, amely után még a felettébb mértéktartó *Baróti Lajos* is azt nyilatkozta: *„Ezzel a győzelemmel végre átléptük az aranycsapat árnyékát!'*

A 3-1-es győzelmen túlmenően ennél többet akkoriban aligha lehetett elvárni a magyar nemzeti tizenegytől...

Bene Ferenc pedig ragtapasszal szorosan rögzített térdgumival a lábán élete egyik legjobb — ha nem a legjobb! — teljesítményét nyújtotta *Albert Flóriánnal* együtt. Nem véletlen, hogy amikor a televízió nagyritkán levetíti a legendás találkozó három magyar gólját, napokig mosolygósabb, aki csak csipetnyit is konyít a futball szépségeihez...

A brazil meccsre emlékezve Bene lélekben már újra ott cikázik a nedves, síkos fűvön, Liverpoolban.

— *Amikor a harmadik percben a brazil térfél közepe táján megkaptam a labdát Sipos Feritől, csak azt láttam, hogy ott magasodik előttem csaknem a teljes sárga mezes védelem. Gondoltam, megpróbálok cselezve valahogy a kapu irányába utat törni magamnak. Hazudnék, ha azt állítanám: eldöntöttem, hogy ha törik, ha szakad, eljutok a brazil ötösig, és aztán bevágom a labdát a hálóba... Ilyesmiről szó sem volt! Elindultam, és aztán a cselek úgy jöttek be egymás után, hogy egyszercsak azt vettem észre, a tizenhatoson belül járok! Felnéztem, és már ott tátongott előttem a kapu. Láttam, hogy Gilmar megindul kifelé, ezért az első pillanatban arra gondoltam: lőni kell! Először az is volt a szándékom, de aztán az utolsó ezredmásodpercben a megkezdett mozdulat lövőcsellé változott. A lendítés közben valami megérzés hatására döntöttem így, talán mert észrevettem azt a félméternyi folyosót. Gilmar ugyanis abban a pillanatban eldőlt jobbra, nekem viszont sikerült a jobbról átvennem a labdát a bal lábamra. Ezzel azonnal sokkal kedvezőbb helyzetbe kerültem ,mert így ballal azon a félméternyi résen a tehetetlen kapus által őrizetlenül hagyott bal sarokba tudtam gurítani.*

Így leírva roppant egyszerű az egész. De akkor, ott, hatvanezer néző tombolása közepette, abban a lélektani helyzetben, amikor egy csapatnak csakis a győzelem adhat reményt a továbbjutásra, miközben az ellenfél a brazil válogatott, akkor mindjárt kezdésnek egy ilyen hallatlanul *szemtelen* gólt lőni?! Legfeljebb elképzelni lehet mekkora energiát szabadíthatott fel a magyar együttesben az a mámoros látvány, amint a labda Bene bal lábáról elindulva nem túl gyorsan, de mégis feltartóztathatatlanul átgördül a gólvonalon, majd csendes szusszanással, mint aki jól végezte dolgát, megpihen a háló mélyén...

Aznap este az angol televízióban *Billy Wright*, az egykori 105-szörös válogatott fedezet a következőket mondta ennek az alakításnak a kommentálásaként: *„Elnézést a kifejezésért, de ez már egyenesen pimaszság volt!... Hogy egy csatár így nekiinduljon annak a brazil védelemnek, amely otthon Pelék és Garrinchák ellen játszik hétről hétre, s ellenük érdemli ki a sárga trikót... Ehhez már több, mint hidegvér, cinizmus kell...'*

Pickford, a neves angol pszichológus így írja le a gólra törő játékos szemléletét:

„Miközben a játékosok az ellenfél kapuja felé közelednek, mindig úgy látják a pályát, mint egy olyan mezőt, amelyen a vonalak egymást helyettesítik, és ahol a fő irányt a kapu képzi. A gólszerzés egyik kulcskérdése, hogy a labdát vezető játékos felfedezze azt a fonalat, folyosót, rést, amely a legnagyobb valószínűséggel vezet az eredményhez oly módon, hogy azt nem keresztezi az ellenfél egyetlen tagja sem. Ilyenkor a játékos eggyé válik a pályával és például a kapu irányát saját testének ugyanilyen vízszintes és függőleges közvetlenségével érzi."

Bene 39 évesen, a Soroksári VOSE mezében, azzal a világon mindenhol megcsodált mozdulattal bombáz kapura. Az évek elszálltak, de a kivitelezés még mindig tökéletes.
Zádor Péter felvétele

Hogy is volt csak? Bene és Szepesi György a mikrofon előtt egy válogatottbeli csata után. Karossa László felvétele

Valami ilyesmi történhetett Bene Ferenccel is azon a varázslatos angliai estén. De azzal a góllal még nem volt vége a szuperprodukciónak!

— *Albert remek indításával a jobbszélen igyekeztem előnyös helyzetet teremteni a beadáshoz. És akkor jelentkezett a világbajnokság előtti rengeteg gyakorlás eredménye! Alapvető követelményként szabta meg Baróti Lajos Farkas Jancsinak és nekem, hogy amikor valamelyikünknek sikerül elfutni a szélen, akkor a másik belül, lehetőleg egyvonalban kövesse. A szigorú előírás értelmében érkezni kellett a várható beadásra! Engem akkor nagyon kiszorítottak a jobb oldalon, de így is láttam, hogy Farkas Jancsi menetrendszerűen érkezik belül. Jobb belső csűddel, erővel középre adtam a labdát, Jancsi pedig teli rüszttel úgy elkapta, hogy Gilmarnak fikarcnyi esélye sem volt a hárításra. Még csak nem is mozdult...*

Újabb gyönyörű gól, amelyben nem kis érdemeket szerzett magának az újpesti éleslövész. És azt se feledjük: a harmadik magyar gól előtt Bene volt az, akit csaknem a brazil ötösön ordító gólhelyzetben 11-est érően felvágtak! A büntetőt aztán Mészöly helyezte a kapuba! Csoda, ha Baróti Lajos fejében már meg sem fordult, hogy Benét esetleg pihenteti a soron következő, Bulgária elleni találkozón?...

Amelyen szinte nyoma sem volt a korábbi sziporkázásnak...

— *A bolgárok ellen az első félidőben kapkodtunk, de a folytatásban aztán simán nyertünk. Hiába, ott már mindannyian éreztük: a brazilok legyőzése után egyszerűen nem bukhatunk el Bulgária ellen...*

Addigra lassan természetessé vált, hogy Bene *minden világbajnoki mérkőzésen gólt szerez.* A Bulgária elleni 3-1-es győzelem során a változatosság kedvéért fejesgóllal iratkozott fel a mesterlövészek előkelő listájára.

És akkor, amikor a negyeddöntőben a Szovjetunió elleni esetleges győzelem a legjobb négy közé jutást, a világ elismerését jelenthette volna, akkor egycsapásra visszájára fordult minden azalatt a bizonyos sunderlandi kilencven perc alatt...

Bene indulatosan felcsattan.

Együtt a Bene család: feleségével és a kis Ferikével. Lukács Zsuzsa felvétele

— *Ennyi idő távlatából is határozottan állítom: azt a 2-1-es vereséget nagy részben a Southportból Sunderlandba történt, csaknem egésznapos vonatozásnak köszönhettük! Ráadásul olyan zsúfolt vasúti kocsiban kaptunk helyet, ahol rendesen le sem lehetett ülni... De hiába, a szervezők egyetlen csapatot sem engedtek repülőgépre ülni, nehogy egy esetleges katasztrófa veszélyeztesse a világbajnokság lebonyolítását és üzleti hasznát. És milyen balszerencsénk volt! Southportból hűvös, szeles, esős időben búcsúztunk, az ország keleti tengerpartján viszont fülledt, párás meleg fogadott bennünket... Mindez a szovjet csapatnak már nem okozott gondot. Mert ők addig ki sem mozdultak onnan! Szerdán játszottuk a bolgár meccset, csütörtökön egész nap vonatoztunk. A pénteki egyetlen edzésen kellett volna felfrissülnie a társaságnak. Éreztem, hogy valami nincs rendben. Bágyadt, tompa, monoton voltam. És láttam, hogy a többiek is hasonló állapotban vergődnek... Tetézte a bajt, hogy akkor már sok volt a sérültünk: Nagy, Mathesz, Mészöly, Szepesi és Mátrai sem volt teljesen egészséges. Ugyanakkor Tichy, Molnár és Fenyvesi tulajdonképpen csak szurkolónk volt. Ihász épp, hogy megérkezett otthonról, Varga pedig megmakacsolta magát, mondván, húzódása miatt nem tud játszani. Ha legalább akkor elvállalta volna a támadó jobbfedezet szerepét... Vagy ott lehetett volna velünk Göröcs!... Ilyen előzmények után kaptuk a félidők elején azt a két potyagólt. Valahogy sikerült kicsikarnom a szépítést, de aztán egy beadásomnál Rákosi Gyuszi előtt egy fűcsomón megpattant a labda az ötösön... Üresen állt előtte a kapu... Ha nem kapásból akarja bevágni, holtbiztos, hogy kiegyenlítünk! Azt a hibát én legalább akkorának tartom, mint Geleiét az első gól előtt. És a hosszabbítás ki tudja, mit hozott volna?...*

Alighanem itt éledt fel újra az a mai napig is tartó *„Mi lett volna, ha..."* kezdetű kérdés-felelet játék, amivel utólag próbáljuk önmagunkat megszabadítani a fájó kudarcok okozta lelkiismeretfurdalás kínjaitól. Ami viszont nem feltételezés, hanem tény: Angliában a magyar válogatott rendelkezésére állt egy *luxusautóbusz!* Csak éppen azon a szovjet mérkőzés előtt — ki tudja, miért? — nem a játékosok, hanem csupán *három újságíró* utazott Sunderlandba... Szemtanúk állítása szerint az állítólagosan húzódással bajlódó Varga Zoltán pedig — miközben egyik mérkőzésen sem tudta vállalni a játékot — *ádáz lábteniszcsatákat vívott* az éppen ráérő tartalékokkal... Megint mások a szakvezetés hallgatólagos jóváhagyásával afféle *jutalomutazásnak* tekinthették az angliai napokat, miközben otthon olyan képességű labdarúgók tétlenkedtek, mint *Novák, Solymosi*, vagy az akkor 27 éves, ereje teljében levő *Göröcs János!*

És még így is adva volt a nagy lehetőség 1966-ban a magyar válogatottnak az annyira áhított kiugró sikerhez. Ám a csapat — épp úgy, mint Chilében és Madridban — összeroppant az ígéret földjének kapujában. Pedig már akkor sem jártak volna anyagilag rosszul legjobbjaink, hiszen csak a négy közé jutásért — vagyis a Szovjetunió elleni győztes mérkőzésért! — akkora jutalmat kaptak volna (húszezer forintot fejenként) mint amennyit korábban összesen, a 16-os döntőbe kerülésért.

A világbajnokság előtt nagyratörő álmokat dédelgető Bene Ferenc számára csak csekély vigaszt jelentett, hogy a World Soccer című tekintélyes angol futballszaklap őt jelölte a képzeletbeli világválogatott jobbszélsőjének (*Albert, Sipos, Mészöly, Mazurkievicz, Cohen, Moore, Marzolini, Beckenbauer, B. Charlton* és *Eusebio* társaságában). A szakértők így indokolták Bene „beválogatását":

„Külön bravúr: Bene vérbeli középcsatár, gólzsák létére megemésztette a szélsőposztot. A brazilok elleni mérkőzésen úgy tálalta Farkas lábára a labdát, hogy a lelátón többen *Stanley Metthewst* kezdték emlegetni. Arról nem is beszélve, hogy a világbajnok ellen lőtt gólja, amelyet négy villámgyors csel után helyezett Gilmar hálójába, talán az egész világbajnokság legszebb pillanata volt!"

A világbajnokság góllövőlistáján Bene négy góllal Eusebio (9), Haller (6) mögött a harmadik helyen végzett Beckenbauer, Hurst és Parkujan társaságában.

Mindez hiába volt. Az aranycsapat utáni legjobbnak tartott magyar labdarúgó válogatott sem tudta valóra váltani a tudása alapján iránta joggal táplált vérmes reményeket. Bene Ferencéket a hazatéréskor a repülőtéren szeretettel, vagy talán inkább sajnálkozva fogadták a rokonok, ismerősök, szurkolók. Akkor még senki, legkevésbé ő maga sem gondolta: élete első és egyben utolsó világbajnokságát hagyta maga mögött...

NB II
1983–84

Évzáró konferencia — ujjongás nélkül

AMIKOR LEGUTÓBBI számunkban amolyan rögtönzött mérleget készítve a második vonal csatározásairól, meglehetősen optimista hangnemben arról beszéltünk, hogy tulajdonképpen jó kis bajnokság szemtanúi lehetnek azok, akik vasárnapról vasárnapra (olykor szerdánként) veszik maguknak a fáradságot, és elzarándokolnak egy-egy NB II-es összecsapásra, akkor még *igazán nem tudhattuk, hogy milyen váratlan, megdöbbentő események játszódnak majd le – az élvonalban ...*

Márpedig ha valamiféle összegezést, leltárt próbálunk készíteni a június közepén lezárult másodosztályú versengésről, akkor semmiképpen nem hagyhatók figyelmen kívül az említett „fenti" történések. Amelynek lényege: az élvonalból nem a versenykiírás szerinti két, hanem ezúttal három együttes búcsúzott! *Ami automatikusan azt jelentette: az NB II-ből ennek megfelelően nem az első kettő, hanem a legjobb három (!) gárda léphet feljebb!* Ezzel a döntéssel viszont lényegében *megszűnt* az addig fogvicsorgató, végsőkig kiélezett harc a feljutás jogáért. Hiszen az már a június első hetében született drákói ítélet előtt teljesen nyilvánvaló volt, hogy melyik három együttes végez majd az első három helyen a második vonalban. Legfeljebb csak abban akadt némi nézeteltérés a szakemberek között, hogy miképp alakul majd az Eger SE, a DMVSC és a Békéscsaba – *a mezőny minden kétséget kizáróan három kimagaslóan legjobb, legegységesebb* – csapata között? És itt máris elérkeztünk az egyik legizgalmasabb ponthoz, amit nem lehet megkerülni, ha valaki a magyar második osztály sajátosságait próbálja elemezni.

NÁLUNK UGYANIS – ez szinte „hagyománynak" tekinthető – két-három, jó esetben három-négy NB II-es gárdán kívül egész egyszerűen a mezőny egyetlen más csapatának szakvezetése (felsőbb irányítása) sem hajlandó nyíltan, őszintén, kertelés nélkül zászlajára tűzni a magasztos célt: irány az NB I! Nem, nálunk – sajnos – az a sikk, a divat, a megrögzött szokás, hogy *a kishitűség, a minimális nagyravágyás hiányának következtében az élvonaltól búcsúzókon kívül jó, ha még egy-két klub gondol arra: végül is ebből az osztályból akár feljebb is lehetne lépni ...* A magunk mögött hagyott bajnoki év kezdetekor például csak a Békéscsaba és a DMVSC élvonalból kiesett együttesének vezetői hangoztatták magától értetődő módon feljutási vágyaikat. Mellettük lényegesen „halkabban" ugyan, de valami hasonlót „elrebegett" a Hódgép Metripond, valamint az Eger SE is, de ők erősen jövő időben, már szinte csak alig hallhatóan voksoltak ... Így aztán a mi második osztályunk – alighanem egyedülállóan az európai futballtérképen – azzal dicsekedhet, hogy *a húszas mezőny négyötödének tulajdonképpen az ég világon semmi más vágya nincs a 38 forduló során, mint a bentmaradás.* Hogy az alatt biztosítsák NB II-es tagságukat – a következő évre is ...

Természetesen igaztalanok lennénk, ha ezt a meglehetősen sarkított megállapításunkat némileg máris nem módosítanánk, hiszen a télen, a holtidényben a csabaiak és a debreceniek mellé *vágyak tekintetében szorosan felzárkózott* – most már bátran kimondva a célt – az Eger SE, valamint a hódmezővásárhelyi gárda is. Igaz, akkoriban ez a két csapat állt az első és a második helyen ... De legalább kettejükkel karöltve a mögöttük elhelyezkedő Debreceni MVSC, valamint a Békéscsaba az első tavaszi fordulótól azonnal nyílt versenyt hirdetett meg! Így mondhattuk egészen addig, amíg a súlyos ítélet – a Volán kizárása az első osztályból! – alapvetően nem változtatta meg a felsőházbeli harc jellegét a feljutást illetően, hogy várhatóan nagyon izgalmas végjátékra van kilátás az élbolyban.

Nem lett, de ez legkevésbé az említett három, végül is NB I-be – megérdemelten – került társaság hibájául róható fel! A Siófok együttesét szintén *„felmenthetjük"*, hiszen a Balaton-partiak minden elismerést megérdemlően ebben az évben – már csak a lerázhatatlan béklyóként rájuk nehezedő négy bajnoki büntetőpont miatt is – elsősorban az MNK-ban vitézkedtek. De ott aztán egészen magas színvonalon! Itt talán elég csak ismét leszögezni: *kupagyőzelmükkel új fejezetet nyitottak* az MNK 75 éves történetében. *Szőke Miklós* legénysége minden dicséretet megérdemlően „birkózta le" az akadályokat, és olyan csapatok legyőzése után vehette át a gyönyörű serleget, mint a Videoton, a Ferencváros, a Tatabánya és végül a döntőben a korábbi kétszeres bajnok Rába ETO! Példájuk fényesen bizonyította: a magyar második vonalban is rejlenek olyan erők, amelyek okos, hozzáértő szakember kezében addig jószerivel elképzelhetetlen feladatok megoldására is képesek lehetnek. A siófokiak reálisan felmérve lehetőségeiket, erejüket, pozíciójukat, nagyon helyesen még a tavaszi rajt előtt eldöntötték, hogy ők mindent egy lapra, a kupaküzdelmek sikeres megvívására tesznek fel! No, ez természetesen *korántsem jelentette* a gárda számára, hogy ennek fejében *a bajnokságot nem vették volna kellő komolysággal!* Azt végig hangoztatták – és amint a végeredmény bizonyítja, tettek is érte jelentős erőfeszítéseket –, hogy a honi pontvadászat során minden körülmények között az első öt között akarnak (!) végezni. Negyedikek lettek, amiért ugyancsak dicséret illeti a magyar tenger fővárosának labdarúgóit.

AZ ÉLMEZŐNY TAGJAI közül az *igazán nagy csalódást* tavasszal a bajnok-

A győri Szabó és Virágh (fehérben) párharca az MNK-döntőn.
László Sándor felvétele

jelöltként, de legalábbis a feljutásra komoly esélyesként számon tartott *Hódgép Metripond* okozta! A hódmezővásárhelyiek a második felvonásban – *elsősorban idegenben* – csapnivalóan gyengén szerepeltek. Előfordult olyan is, hogy egymás után hét (!) találkozójukat vesztették el az ellenfelek pályáin... Amint *Bánkuti László,* az együttes ambiciózus vezető edzője a bajnokság befejezésekor végtelenül elkeseredve megállapította: *„A sorozatos idegenbeli kudarcok közben kellett rádöbbenjek, hogy tulajdonképpen csak én és néhány vezető társam akartuk igazán a feljutást az NB I-be. Játékosaink túlnyomó többsége már korántsem..."*

Elszomorító, de lényegre tapintó szavak. Egy olyan bajnokság mottója is lehetne, ahol a legégetőbb „hiánycikk" az egységes többre vágyás, az előrelépési igény, a nagyot alkotni akarás! Ezzel nem azt akarjuk mondani, hogy a Hódgép Metripondnak mindenképpen fel kellett volna jutni az élvonalba. De azt igenis ki merjük jelenteni, hogy semmilyen körülmények között *nem lett volna szabad az alföldi együttesnek olyan korán, mondhatni idő előtt „kiszállni"* a feljutásért vívott nemes versengésből! Az is tény, hogy játékosállománya egy esetleges feljutásnál nyilván alaposan megtizedelődött volna, hogy a szerényebb képességű labdarúgók helyét elfoglalhassák a friss erők, az NB I-es tagság biztosítására hivatott futballisták. De még ez sem adhat felmentést a vásárhelyi csapat azon játékosainak, akik *kicsinyes egyéni érdekeiket szem előtt tartva „döntöttek" az együttes sorsát illetően!* Már csak azért sem, mert ezek után ki tudja, meddig kell várniuk Hódmezővásárhelyen a szurkolóknak, hogy újra olyan együttes verbuválódjon, amelyik szakvezetőjével az élen megpályázhassa a feljutást?...

Az egri Kiss Tibor saját góljának örül.
Szántó György felvétele

A mezőny újabb harmadának szereplését vizsgálva azonnal szembetűnik, hogy a három újonc közül kettő – a Bakony Vegyész és a Szolnoki MÁV MTE – fiatal edzőjének vezérletével igazán elismerésre méltóan teljesített! A Bakony Vegyész, amely tavaly nyáron tulajdonképpen mi más célt tűzhetett önmaga elé, mint a *gondmentes bentmaradást, most a hatodik helyen kötött ki.* Pedig a tavaszi idény során végig nélkülözniük kellett a veszprémieknek az egykori újpesti csatárt, a roppant gólveszélyes *Árkyt.* Helyette „beugrott" a másik új szerzemény, a Fűzfőről igazolt *Diósi,* aki értékes góljaival biztosította csapatának az előkelő helyezést. *Temesvári Tibor,* a vegyészek tehetséges szakvezetője (mellesleg az Ú. Dózsa mesterének, *Temesvári Miklósnak* az öccse) kézzelfoghatóan bizonyította, hogy van hely a nap alatt számára is! Ugyanezt mondhatja el magáról az egyévi „száműzetés" után a második vonalba visszatért szolnokiak hasonló korú szakvezetője, *Lódi László* is. Együttese hetedik helye önmagáért beszél!

Az újoncok után következik a mezőny azon fele, amelyik aligha lehet különösebben büszke, de ugyanakkor nem kell szemlesütve járnia sem eredményei miatt. Ebbe a körbe tartozik *a mutatott teljesítményénél alighanem sokkal többre képes Nagykanizsai Olajbányász,* amely a tapasztalt mester, *Szőcs János* keze alatt tavaszi váratlan, és szinte megmagyarázhatatlan vereségei ellenére is előrelépett korábbi önmagához képest. De nem érheti szó a háza elejét Rákoscsabán sem. A 22. sz. Volán társulata *Nagy János irányításával,* ha nem is tudta megtartani őszi ötödik helyét, azért *így is megbízható középcsapata* tudott lenni ennek az osztálynak. És ami semmiképp nem felejthető, amikor a közlekedésiek bizonyítványát kiállítjuk: nekik a teljes bajnoki év alatt *nélkülözniük kellett az NB II tavalyi legjobb gólvadászát, az egy évre eltiltott gólkirály Kotult!* Márpedig az ilyen érzékeny vérveszteséget még a „Kisvolánnál" lényegesen jobb játékosállománnyal rendelkező csapat is megérzett volna.

A SORBAN EZUTÁN egy olyan együttest kell méltatnunk, amelyik az őszi idényzáráskor a szakadék közvetlen közelében állt: a Debreceni Kinizsiről van szó. Az idős mester, *Nagy György* azonban tavasszal *valósággal „csodát" tett* az egykori civis város kiscsapatával! Az élelmezésiek egészen remek sorozatot maguk mögött hagyva *az őszi 14 ponthoz a folytatásban nem kevesebb, mint 23-at (!) gyűjtöttek,* amivel természetesen minden kétséget kizáróan bizonyították NB II-es létjogosultságukat, sőt! A végső tizedik hely azt sejteti, ebben a gárdában még *nagyon sok kiaknázatlan lehetőség rejlik.* És miután a „nagytestvér" DMVSC feljutása következtében most már egyértelműen nekik jutott a másosodik vonalban a hajdúság méltó képviselete, kíváncsian várjuk: mire lesznek képesek az új bajnoki esztendőben?

Innen kezdve viszont elérkeztünk azokhoz az együttesekhez, amelyek *már semmiképp nem dicsérhetők* egész éves teljesítésükért! Elvégre az Ózdi Kohász szakvezetése télen maga jelentette ki: a gárdának az első tíz közé kell furakodnia. Ez nem sikerült, *sőt, volt egy olyan időszak az ózdiak életében tavasszal, amikor a legkomolyabban kiesési veszély fenyegette a csapatot...* Ugyancsak jókora kérdőjelek kísérték a másik északi társulat, a Kazincbarcikai Vegyész szereplését is. Egyszerűen nem lehet elfelejteni azt a tényt velük kapcsolatban, hogy nem is olyan régen még ugyanez a csapat hajszál-

Jelenet a Békéscsaba–DMVSC rangadóról. Jobb oldalon a békéscsabai Szekeres elhúz a labdával.
Jankulár István felvétele

nyira állt az NB I.-be kerüléstől... Pontosan máig sem derült ki, hogy miképp sikerült a megbízott szakvezetőnek, *Sáfrány Istvánnak a tavasz utolsó harmadában egy csapásra jókora sebességváltásra ösztökélni játékosait, de az tény: az utolsó hét fordulóban a vegyészek öt összecsapást megnyertek, míg kettőn döntetlenre végeztek!* Ami elegendőnek is bizonyult ahhoz, hogy a csaknem biztos kieső együttes a végén feltornázza magát a 12. helyre. Nem túlzás azt mondani a barcikaiakkal kapcsolatban: valósággal kihívták maguk ellen a sorsot, és bizony aligha ismételhetik meg még egyszer ezt az idén tavasszal produkált „mutatványt"...

A Keszthelyi Haladás végbizonyítványában jó esetben is csak elégségesnek minősíthetjük a tervezett nyolcadik hely ellenére elcsípett tizenharmadikat... Hogy aztán ebben mennyiben játszott közre az érzésünk szerint *kissé túlságosan is hamar nyilvánosságra hozott szerződésbontás Kiss László vezető edzővel,* illetve az ő idény végén megüresedő posztjának rendhagyó módon pályázati felhívással történő betöltése, nem tudni. Egy biztos: ez a gárda sokkal többre lett volna hivatott, mintsem amilyen epizódszerepet osztott önmagára a pontvadászat során! Több, NB I-et is megjárt labdarúgójuk révén feltétlenül előkelőbb pozíciót illett volna kiharcolniuk, ám ők képtelenek voltak maradandó nyomot maguk után hagyni ebben az esztendőben.

A soproniakról nagyjából ugyanaz elmondható, ami a Balaton-partiakról. *Gyurátz László,* a télen hivatalába lépett vezető edző *lényegében ugyanazt tudta felmutatni* együttesével, amit az idő előtt, és meglehetősen sajátos körülmények között menesztett elődje, *Galbács Pál.* Vagyis egy olyan tizenegyet, amelyik *végig élethalálharcot volt kénytelen vívni a bentmaradásért...* Mentségük lehet, hogy az egykori válogatott középhátvéd *Kocsis István* a teljes tavaszi idényt maródiként a lelátón töltötte...

KÖZELEDVE A KIESÉST jelentő vonalhoz, már csak azok a csapatok vannak hátra a gyorsmérleg elkészítésének során, amelyeknek a szó szoros értelmében idegtépő harcot kellett vívniuk NB II-es létükért. Itt már nagyon nehéz különbséget tenni a Baja, a Salgótarjáni TC és a Szekszárdi Dózsa között, hiszen mindhárman megközelítően hasonló mentségeket igyekeznek felhozni majdnem bukásuk indoklásaként: a rengeteg sérülést, a rossz eredmények következtében törvényszerűen fellépő belső széthúzást, torzsalkodást, túlfűtött idegállapotot, és a többi, jól ismert jellemző tényezőt. Ám amikor ezeket soroljuk, akkor azt sem feledhetjük, hogy az STC éppen egy évvel ezelőtt hajszál híján, mindössze egy pontnyi hátránnyal maradt le a SZEOL AK mögött az NB I-be feljutást jelentő második helyről, most meg ugyancsak hajszálnyira, mindössze egy pontnyira a kieső Kecskeméti SC-től végzett az NB II-ben a bentmaradók között! A Baja, *Ivanics Tibor* legénysége játékosai tudása alapján feltétlenül három-négy hellyel előbbre kellett volna végeznie,

Mozgalmas jelenet a Ganz-MÁVAG–22. Volán mérkőzésről. László Sándor felvétele

ám részben a kulcsemberek *(Varga, Pekker)* súlyos sérülése, részben pedig egyesek (mint például az egykori válogatott szélső, *Kardos*) komolytalansága, hányatott magánélete eredményeképp nem végezhetett jobban. A szekszárdiak *Formaggini Károly* vezető edző tűzoltó munkájának köszönhetően, ha az utolsó fordulóban is, de ismét megmenekültek a bukástól. Ám most már alighanem végérvényesen elérkezett az ideje Szekszárdon annak, hogy az egyesület vezetése számot vessen önnön lehetőségeivel, és döntsön: vagy szükségesnek tartják a városban, hogy Tolna megye képviseltesse magát labdarúgásunk második vonalában, és akkor az eddigieknél sokkal, de sokkal nagyobb anyagi áldozatot kell hozniuk, vagy beletörődnek abba, hogy az egyre csappanó szekszárdi nézőszám azt jelzi: kár az erőlködésért...

Mit lehet elmondani a három „bukott" gárdáról? Talán csak annyit, hogy végül is minden kétséget kizáróan a mezőny három leggyengébb együttese kellett búcsút intsen az NB-s titulusnak. Hiszen ugyan mi jót várhatott a sorstól az a Kecskeméti SC, amelyik a bajnoki év folyamán *nem kevesebb, mint négy (!) edzőt fogyasztott el,* és amelyiknek ezzel együtt is a sorsdöntő utolsó fordulóban csak arra „tellett", hogy *a megbízott edző segítője üljön le a felettébb forró kispadra?...* A Honvéd Szabó Lajos SE gárdáját egészen más szempontok alapján lehet csak minősíteni, hiszen *Bencsik Gyula* szakvezető ténykedését józserivel *hathónaponként alapvetően befolyásolta* a bevonuló fiatalemberek labdarúgó tudása. Az utolsó helyen végzett Ganz-MÁVAG ugyan dicséretes erőfeszítéseket tett az utolsó leheletéig annak bizonyítására, hogy esze ágában sincs feladni az egyre inkább szélmalomharcnak tűnő küzdelmet, de végül meg kellett hajolniuk a többiek nagyobb tudása, kitartása, taktikai érettsége, és nem utolsósorban kevesebb sérültjei előtt. Megyeri Győző csapata ettől függetlenül egy-egy összecsapások megmutatta (pl. Egerben), hogy kellő összpontosítással, higgadtsággal, az edzői utasítások, taktikai elképzelések maradéktalan megvalósításával a legjobbaknak is egyenrangú partnerei tudnak lenni — csak éppen nem hosszú távon.

AZ „OSZTÁLYNAPLÓ" becsukódik, elérkeztünk a rögtönzött „konferencia" végéhez. Nem maradt más hátra a bizonyítványok kiosztása után, mint néhány általános, a mezőny egészére vonatkozó megállapítás leszögezése. Olyasmi például, hogy felhívjuk a figyelmét az új bajnoki év előtt álló húsz együttes szakvezetésének, valamint magasabb szintű irányító testülete tagjainak: ha továbbra is folytatják az immár hosszú évek óta meghonosodott gyakorlatot, és ismét csupán az élvonalból kipottyant gárdák érzik kötelességüknek a feljutásért harcba indulni, *akkor aligha léphet előbbre labdarúgásunk második osztálya!* Ezt kell mondanunk, még annak figyelembevételével is, hogy tudjuk: egy-egy város, egyesület vezetőinek valósággal létkérdés, hogy szűkebb hazájuk polgárai kéthetenként ünnepi programként NB II-es mérkőzést élvezhessenek lakóhelyükön. Abba már korábban *„beletörődtünk",* hogy az NB II *egyszerűen képtelen arra, hogy „kincsesbányája" legyen* az élvonalnak, már ami a tehetséges, többre hivatott labdarúgók felfelé áramlását illeti. Nem lehet az, mert éppen ezek a játékosok élvezik városuk és klubjuk vezetőinek legteljesebb erkölcsi és anyagi támogatását (márpedig balgaság lenne valakit arra kényszeríteni, hogy a biztost minden körülmények között cserélje fel a bizonytalannal), aminek egyenes következményeként foggal-körömmel ragaszkodnak hozzájuk. Még akkor is, ha a csapat egyébként semmi másra nem alkalmas velük vagy nélkülük, mint hogy a futottak még mezőnyét gazdagítsa...

De azt minden egyes klubvezetőnek, edzőnek, játékosnak végre meg kellene értenie: az NB II-es csapatoknak igenis kötelessége valóban szórakozást, kikapcsolódást, programot jelentő eseményekkel ellátni amúgy is egyre csökkenő számú érdeklődőit! Ha ezt képtelenek felismerni és teljesíteni minél több NB II-es fellegvárban, akkor újabb egy év elteltével minden bizonnyal a mostaninál is sokkal szigorúbban, ugyanakkor még szomorúbb hangnemben leszünk kénytelenek „osztályozni" a mezőny „diákjait"...

ZS. I.

Bajnokcsapatok a harmadik vonalban

Szinte alig hihető, hogy már elmúlt három esztendő, befejeződött a harmadik területi bajnokság. Sőt, pár hét és következik a negyedik! Ezúttal azonban még a jelenlegi harmadik vonal harmadik bajnokságának hat bajnokát mutatjuk be. A Váci Izzót, a legjobb teljesítményt (87 százalék) elért csapatot, a Jászberényi Lehet SE-t,amelynek a fúzió előtti egyik „fele", a Lehel SC régebben kétszer, másik fele, az ugyancsak megszűnt Jászberényi Vasas négyszer próbálkozott feljebb jutni az osztályozó révén (egyiknek sem sikerült sohasem). Aztán a Kaposvári Rákóczit, amely 6000 néző előtt bizonyította be az utolsó mérkőzésen, hogy labdarúgói – ha szükséges – Mohácson is eredményesen harcolnak. Majd a Délép SC-t, amely szinte agyonverte (7-0) a Gyulát, egyik legnagyobb riválisát. Aztán bemutatjuk a Tapolcát, ahol aranyat is bányásznak (de csak a futballistáknak). Végül a dunaújvárosiakról lesz szó, akik sokkot kapnak, ha az osztályozóról hallanak...

A bajnokok bajnoka

1. Váci Izzó	30	24	4	2	72- 9	52
2. H. Papp. J.	30	18	6	6	64-39	42
3. Sal. Sík.	30	13	9	8	52-37	35

Az 1983—84. évi magyar bajnokságok első három vonalának kimagaslóan legjobb eredményét elért csapata óriási fölénnyel, 87 százalékos teljesítménnyel nyerte el az aranyérmet. Ősszel és tavasszal egyaránt 26 pontot gyűjtött, a bajnokság első félidejében 37-2 (!), a másodikban 35-7 volt a gólaránya. 67-es káprázatos gólkülönbsége azt is jelenti, hogy kapott góljainak nyolcszorosát adta vissza ellenfeleinek. Azok közül, akik közelebbről nem ismerik a területi bajnokságot, ilyen eredmény láttán sokan csak legyintenek: „Aligha mondható jónak a területi bajnokság amelyben 9-79-es, 19-76-os, 29-133-as és 26-112-es gólaránnyal végzett csapatok is játszanak." Azt, hogy a területi bajnokságban nincsenek gyenge csapatok, talán senki sem állítja. De nem lenne, illetve kevesebb ilyen együttes volna (30-35-ről van szó), ha „kiszűrnék" őket. De különben is... A Mátra-csoportban, többek között olyan csapatok is küzdöttek, mint a H. Papp J. SE, a Gyöngyös, a BVSC, a Nagybátony, a Balassagyarmat, a Borsodi Volán, a Borsodi Bányász, a Hatvan, a Salg. Síküveggyár, amelyeknek elődei már az NB II-ben, sőt egyesek az egycsoportos NB I-ben (a BVSC az NB I-ben) is játszottak. Aztán meg: a Mátra-csoport válogatottja a csoport-válogatottak eddig megrendezett két tornáján döntős volt.

Both József szakedző, a váciak mestere így emlékezett a remekül sikerült bajnoki évre:

— A jó kezdet igen sokat jelentett! Az első mérkőzést az előző évi bajnok H. Papp J. SE ellen játszottuk és 4-0-ra győztünk — Miskolcon. A 30. percben már 3-0-ra vezettünk, s a mérkőzés végeztével legtöbbet a nyári felkészülésről beszélgettünk. Télen még keményebben készültünk, s előkészítő mérkőzésen, ellenfeleink közül az Újpesti Dózsával 0-0-át a Ferencváros ellen (Pesten) 1-1-et, a Volán SC ellen (a Czabán Samu téren) ugyancsak 1-1-et játszottunk, a Tatabányát (Vácon) 1-0-ra, a Bp. Honvédot (szintén Vácon) 4-1-re győztük le...

Egy pillanatig sem pihentek a váciak, s bár első helyüket senki sem fenyegette, szívet-lelket beleadtak minden 90 percbe! Ezt bizonyítja az is, hogy a váci piros-kékek az utolsó tíz mérkőzés húsz pontjából 19-et megszereztek és hogy utolsó hat mérkőzésük gólaránya 20-3 volt. Egy hasonló sorozatuk 1976—77-ben is volt már a váciaknak. Akkor, az NB III Észak-nyugati csoportjában 21 mérkőzésen maradtak veretlenek, s csak a bajnokság legvégén, a 2. Bábolna szakította meg a szép sorozatot — Vácon! És milyen a sors? Most, a 14. és 16. fordulóban szenvedték el két vereségüket, s abból az egyiket (Vácon) az a miskolci katonacsapat mérte rájuk, amelyet (mint már előbb is említettük) az őszi idény első mérkőzésén Miskolcon 4-0-ra legyőztek.

— Nagyszerűen összejött minden — folytatta az edző. — Valami azonban kellett hozzá. Én a BVSC-ben nőttem fel, ott játszottam az ifiben, majd az egyben Kovács Jánossal, az egyesület későbbi módszertani előadójával. Később az ifik edzője, majd a jelenlegi szövetségi kapitány, Mezey György mellett pályaedző voltam. Aztán Pécs következett (az NB I-es csapatban ugyancsak pályaedzőként dolgoztam), majd visszatértem Pestre. Tavaly felkeresett Kovács János, aki közben a Váci Izzó (!) elnöke lett. Így kerültem Vácra, ahhoz a csapathoz, amely tavaly, ugyancsak a Mátra-csoportban 4. lett, s amelyet elődöm, Jeszenszky László edző nagyon rendesen megalapozott...

A Mátrában ezüstöt, a Tiszában aranyat találtak

1. Jászberény	30	22	3	5	66-20	47
2. Olefin SC	30	17	5	8	59-33	39
3. Hajdúbösz.	30	15	8	7	55-35	38

Nincs olyan aranyérmes csapat a területi bajnokságban, amelyik a bajnoki cím elnyerése után ne vágyakozna a magasabb osztályba. Így van ezzel a hűtőgép-gyártás fellegvárának, Jászberénynek a csapata is, amely nagyon sokszor „megcélozta" az NB II-t, a feljutást jelentő helyezést azonban nem tudta elérni. Tavaly a Szolnok megyei, 35 000-es lélekszámú város sportéletében fontos változások történtek. Egyesült — Jászberényi Lehel SE néven — a Hűtőgépgyár és az Aprítógép-gyár sportklubja. Akkor a Mátra-csoportban a H. Papp J. SE mögött egy (!) ponttal lemaradt 2. helyezett Lehel SC-t a Mátra-csoportból a Tisza-csoportba tették át, s közben nemcsak a csapat, hanem a szakosztály „összeállítása" is megváltozott. Úgy tűnik, a sportreformok hasznosnak bizonyultak. A berényiek szeptember eleji első vereségük után ősz-

Jelenet a Vác–BVSC mérkőzésről. A váci játékos (sötét mez, sötét nadrág) szabálytalanul akadályozza a Szőnyi úti remek mérkőzésen a fehér mezes pesti játékost. A Vác 3-1-re győzött.
László Sándor felvétele

szel ugyan még kétszer kikaptak, de a 13. fordulótól végig az élen maradtak. Nyolc ponttal előzték meg a Tiszai Vegyikombinát (Olefin), kilenccel a tavalyi bajnok Hajdúböszörményi Bocskai csapatát.

Mindössze egy ponttal szereztek többet tavasszal, mint ősszel, de a javulást az adott és kapott gólok aránya is bizonyítja. Az őszi 32-13-as gólarány végül is 66-20-ra változott. **Péczely Szabolcs** edző nem véletlenül dicsérte a védelmet, amely a tavaszi 15 mérkőzésen mindössze 7 gólt kapott. Petrót, Vácit és a volt egri Víghet emelte ki, s ez azért is érdekes, mert a 33 éves Vígh ma már legtöbbször nem kezdő ember, a csereként beállt csatár nevét a góllövők között mégis gyakran olvashattuk. Ami — bajnokcsapatról lévén szó — meglepetésnek számít. A szakosztálynak nincs technikai vezetője! Ez azért is feltűnő, mert a harmadik vonalban, pláne vezető csapatnál, a szakosztály legsokoldalúbb embere mindenütt megtalálható. Igaz, van egy módszertani előadója a klubnak, de az a labdarúgó szakosztály ügyes-bajos dolgainak intézésén kívül góllövéssel is „foglalkozik" (egyszer megyei gólkirály is volt)! Természetesen Vígh Tiborról van szó, aki így emlékezett vissza a bajnokságra:

— Ősszel kapushiánnyal küszködtünk, tavasszal azonban ezen a gondon vezetőink segítettek, s közben egy másik adósságot is „lerendeztek". Az első félévben ugyanis a lényegesen gyengébb két Szolnok megyei együttes a 4. Rákóczifalva és a 13. Jászkisér is legyőzött bennünket a Kisvárdán kívül. Tavasszal „bosszút állt" a Lehel SE, az egyiket 2-0-ra, a gyengébbet 5-0-ra győztük le.

A tény azonban tény marad... A 13. vesztett pontból négyet a megyei „rokonok" vittek el! S amire ugyancsak emlékezni kell egy olyan csapattal kapcsolatban, amelyik osztályozót játszott (az idén is). A felszabadulás utáni évtizedekben a Lehel SC kétszer játszott osztályozót, a Jászberényi Vasas pedig négyszer vett részt ilyen idegölő „játékban". Egyetlen osztályozón sem győzött jászberényi együttes!

Valami van, de nem az igazi...

1. Kaposvár	30	22	2	6	62-24	46
2. Mohács	30	15	14	1	56-20	44
3. Siklós	30	14	8	8	47-27	36

Nem specialitás, legfeljebb furcsa szokás. A Kaposvári Rákóczi nem egyszer játszott már olyan mérkőzést, amelyen a közönség füttye közepette győztesen vonult le a pályáról. És ha a két pontot ilyenkor meg is nyerte, a közönség rokonszenvét, legalább is rövid időre elvesztette.

A múlt évi kudarc (az osztályozón bukott el a Szolnoki MÁV MTE-vel szemben) nem múlt el nyomtalanul a somogyi megyeszékhelyen sem. Már az első mérkőzés hatalmas meglepetéssel végződött, hiszen az a Pécsi BTC győzte le a jelenlegi bajnokot, amelyik most 18 pontjával a 15. helyen a területi bajnokságtól búcsúzott. A kaposváriak a rajt után sokat kapkodtak. Hat mérkőzés után már öt (!) pontot vesztettek, s a szurkolók szinte nem akartak hinni a szemüknek. És annak, hogy az első helyezett Sellye, a 2. Nagyatád, a 3. Bóly és a 4. Siklós felülről „nézi" az 5. K. Rákóczit. A somogyi zöld-fehérek a 13. fordulóban kapaszkodtak fel először az első helyre. Dicséretükre legyen mondva, a nagy ijedelem után már egy csapatnak sem sikerült az első helyet elragadnia tőle. A somogyi élcsapat azonban néhányszor még megtréfálta a szurkolókat. Különösen fájdalmas volt számukra a Mázaszászvártól teljesen megérdemelten elszenvedett vereség a hajrában — Kaposvárott! A bajnokság utolsó fordulójában, az év slágermérkőzésére Mohácson került sor. Ez a mérkőzés (0-0) döntötte el a bajnoki cím sorsát, s a 0-0 egyúttal azt is jelentette, hogy a Kaposvári Rákóczi a bajnokságot a Mohácsi TE előtt két ponttal megnyerte. 6000 ember látta a mérkőzést, s ez a nézőszám az 1983—84. évi területi bajnokság nézőcsúcsa. Ide kívánkozik még az is, hogy a száz területi csapat közül csak a hazai találkozókat tekintve a kaposvári zöld-fehérek 15 mérkőzését látták a legtöbben, közel 30 000-en!

— Tavaly nyáron nyolc játékosunk távozott el, köztük olyan labdarúgók, mint Hámori, Csorba, Valter, Horváth, Nagy — mondta Szilvási József, a szakosztály vezetője. — Nehéz helyzetbe kerültünk, a szakosztályt teljesen át kellett szervezni. Nem volt kapusunk, Horváth Hódmezővásárhelyre távozott, Kutasi „rosszul" totózott. Visszavettük a Csepel egykori kitűnő középpályását, a 36 éves Gulyást, leigazoltuk a volt csepeli kapust, a 36 éves Hajdú Lajost és itt maradt még a régiek közül a 29 éves Bíró és a 30-on szintén túli Zentai. Új szellemű, tehetséges fiatalokra alapozott csapatra volt szükség, amelyben természetesen a tapasztalt, idősebb játékosokra is nagy feladat várt. Az őszi idény nagyjából az ezekkel kapcsolatos munkával telt el. Jöttek a fiatalok: Gilitsch, Gyurics, Gyurkó, Hanusz, Urbán, de jöttek a bevonulások is. Hanusz és Gyurics bevonult, a 18 éves Gilitsch, a 19 éves Gyurkó és a 20 éves Urbán még a bajnokságot eldöntő Mohács elleni mérkőzésen is játszott.

Mindent el szeretnénk követni, hogy a fiatalokra alapozott Kaposvári Rákóczi szellemében is olyan csapat legyen, amilyet a közel 75 ezres megyeszékhely labdarúgást kedvelő szurkolóserege szeretne látni a pályán.

Dunaújváros–Pénzügyőr SE 4-1. Fehérben a dunaújvárosiak, sötétben a pesti csapat játékosai.
Rozsnyai József

Elsőrendű körülmények között

1. Délép SC	30	19	5	6	49-23	43
2. BKV Előre	30	17	8	5	65-23	42
3. Gyula	30	16	9	5	61-45	41

Az a csapat, amelyik a bajnokság első félideje után a 6. helyről néz fel az őszi első helyezettekre és a hosszú küzdelemsorozat végén az élről tekint vissza 15 „társára", minden bizonnyal megérdemli az aranyérmet. Ilyen csapata, ilyen bajnoka is van a területi bajnokságnak. A Délép SC őszi teljesítményének Szegeden egyáltalán nem örültek. A klubvezetés már akkor kifejezte óhaját a szakosztály vezérkara előtt, amikor a csapat három éve, egy évi második vonalbeli szereplés után visszaesett a III. osztályba. Az itt tervezett „villámlátogatás" azonban a kelleténél kissé hosszabbra sikeredett. Bizony volt mit hallgatniok vezetőknek és játékosoknak egyaránt, amikor a luxus-körülményekkel rendelkező szakosztály terve fuccsba ment. Dehát, ami késik, nem mú-

Bajnokcsapatok a harmadik vonalban

lik... És a látványos siker most bizonyára megnyugtatja a Délép-kedélyeket! Ahol, meglepetésre, nem szűkölködnek a rangosabbnál rangosabb szakosztályokban, illetve versenyzőkben sem!

— A Délmagyarországi Magas- és Mélyépítő Vállalat sportköre, a Délép SC, egy-bázisú egyesület; vezetői, Sipos Mihály vezérigazgatóval és Major Gyula egyesületi társadalmi elnökkel az élen éppúgy szeretik a sportot, mint a vállalat több, mint 6000 dolgozója. NB I-es csapata van a tekézőknek (női, férfi, a női csapat országos bajnok), a kézilabdázóknak (férfi), a röplabdázóknak (férfi, női) és az asztaliteniszezőknek (férfi). A fentieket D. **Szabó Árpád**, a klub ügyvezető elnöke mondta, majd így folytatta...

— Jogos volt az igény, hogy a legismertebb sportágban is meg kell próbálkoznunk, hiszen a futball dolgozók és vezetők között egyaránt nagy népszerűségnek örvend. Az az igazság, hogy a nagy klubokhoz hasonlóan mi is eredménycentrikusak vagyunk, ezért kétszeresen is fontos számunkra a jó labdarúgócsapat. Ezt nem is titkoljuk. Tehát igazolnunk kell játékosokat, építenünk kell megfelelő csapatot. Már tavaly szerettük volna szakvezetőnek megnyerni a Békéscsabai Előre Spartacus volt edzőjét, **Ondrik István** testnevelőtanárt, de akkor ez nem sikerült. Ebben a bajnokságban viszont már ő edzette a csapatot. Nálunk már sok futballista megfordult, legtöbbjük, ahogy jött, úgy ment is. Így van ez most is, amikor tavalyi csapatunkból mindössze hárman maradtak. Szóval nagy a fluktuáció! Van egy jó magyar közmondás... „Ha valaki elöl rakja a szekeret, hátul lopnak..." Sajnos, mi is így jártunk. Szabó Lászlót, a DVTK volt kapusát két éve igazoltuk. Aztán gondolt egyet. És a SZEOL, kihasználva a szabályok ada lehetőségeket, „elrabolta" kapusunkat. Pedig szerintem a DVTK egyenesben sohasem adta volna Szabót a SZEOL-nak! Aztán elment tartalék kapusunk is (katonának), így igazoltuk le Nyíregyházáról Kovács Bélát. Az eddigi legnagyobb igazolásunk azonban a 33 éves Kőhalmi, a Bcs. Előre jétékosa volt. A csapatépítés, illetve erősítés tovább folyik. Hogy mit hoz a jövő? Ki tudná azt megmondani...

Április 15-től pontot sem vesztettek

1.	Dunaújváros	34	24	5	5	88—22	53
2.	Oroszlány	34	20	9	5	90—32	49
3.	Ráckeve	34	18	12	4	60—34	48

Két éve egy csapatra való játékos (köztük Dózsa, Havasi, Sulija, Sugár, Weitner) hagyta el Dunaújvárost, fél évvel később mégis úgy nyilatkozott a csoport néhány ismert edzője, hogy 1982—83-ban a Dunacsoport legjobbja a Dunaújvárosi Kohász csapata. És hogy Dobesch Gyula, Szentmihályi Antal és a többiek nem tévedtek, azt a bajnoki táblázat is bizonyította. Kilenc pontos előnnyel nyert tavaly a D. Kohász a 2. Budafok és tízzel a 3. BVSC előtt. Dunaújvárosban egyenesen örültek annak, hogy az osztályozón akkor a veszprémi csapatot sorsolták ellenfélnek. És a Bakony Vegyész Dunaújvárosban 11-es rúgásokkal győzött, s az NB II-be jutott. Tragikus bukás volt az a tavalyi, hazai pályán, hazai környezetben! Az MTK VM-hez szerződött Palicskó Tibor helyére a 39 éves **Kovács András** szakedző, a dunaújvárosiak régebbi játékosa került.

— A cél az új idényre sem változott, ez mindenki számára természetes volt — emlékezett vissza a bajnoki idény kezdete előtti napokra Kovács András. — Kesergésre, sopánkodásra nem volt idő, a sokk azonban jó ideig még bénítólag hatott.

A rajt jól sikerült, három mérkőzés után pontveszteség nélkül állt az élen a piros-fehér színű együttes. A negyedik meccset, a dorogiak ellen elvesztette a kohászcsapat, de — érdekes módon — hamar kialakult az a négyes élmezőny, amelynek három tagja: a Dunaújváros, az Oroszlány és a Ráckeve a végelszámolásnál is az első három helyen osztozkodott. Félidőben még az újonc ráckeveiek vezettek, május elejétől azonban, fokozatosan növelve előnyét, a Dunaújváros biztosan szerezte meg az első helyet.

— Mi ezt a bajnokságot hallatlan nehézségek közepette kezdtük — folytatta az edző. — A kudarc (a sikertelen osztályozó) után számos olyan teendőnk akadt, ami ellenfeleinket nem terhelte. Fel kellett rázni a fiúkat, ki kellett tisztítani az agyakat, morálisan is rendbe kellett tenni a dolgokat. Alig pár hét múlt el a bajnokság megnyerése után, a bajnoki aranyéremről azonban ekkor már szó sem esett, a szerencsétlen osztályozó szinte mindent tönkretett. A jó rajt valamit segített, a váratlan dorogi vereség viszont szinte mindenkit letört. Szerencsére nem szakadtunk le a vezető Ráckevétől. Amikor már majdnem egyenesben voltunk, kétszer egymás után 1-0-ra kikaptunk. Talán a körülmények miatt (mindkét mérkőzésen jobbak voltunk és mindkét gólt • 11-esből kaptuk) a vereség nem vetette vissza a csapatot. Az utolsó két hónapban április 16-tól egyetlen pontot sem vesztettünk, nyolc győzelmet arattunk, gólarányunk 51-17-ről 87-21-re változott. Ebben az időszakban 6-0-ra vertük a H. Rákóczit, 7-0-ra legnagyobb riválisunkat, a Ráckevét, 11-0-ra a Szigetszentmiklóst. Ez az időszak mindent helyre billentett, de ahogy közeledett az idő, az osztályozó ideje, egyre komorabbak lettek az arcok...

A nehéz fiúk hamar eltávoztak

1.	Tapolca	34	23	6	5	70—32	52
2.	Sabaria	34	20	9	5	65—29	49
3.	Ajkai B.	34	20	8	6	59—29	48

Kiesett a csapat az NB II-ből, csomagolt, szétszéledt a játékosok legtöbbje Tapolcán 1983 nyarán. A megváltozott körülmények után a vezetők közül csak kevesen gondolták arra, hogy a 18 000-es kis városkának esetleg még lehet NB II-es csapata. Ezek közé a kevesek közé tartozott Boczkó Gyula ügyvezető elnök is, aki a Bakony-csoport évnyitóján magabiztosan jelentette be, hogy a Bauxitbányász SE határozott célja a bajnokság megnyerése, sikeres helytállás az osztályozón, más szóval: visszajutás az NB II-be! Ha arra gondolunk, hogy a 3 kiesett együttes (Dorog, Tapolca, Nagybátony) közül a Dorog csoportjában a 4. Nagybátony (a 27. fordulóig kieső helyen állt) a 11. helyen végzett, aligha tarthattuk volna komolynak az elnök bejelentését. Félidőben, amikor a Bauxitbányász SE elnyerte az őszi elsőséget, már rendelkezett némi alappal ahhoz, hogy megnyerje a csoportbajnokságot! „A mi városunkat ütőképes labdarúgócsapat nélkül nehéz lenne elképzelni..." Ezt Orbán Tibor, műszaki igazgatóhelyettes mondta a tavaszi idény kezdete előtt. Ezt az óhajt aligha hallották a csapat tagjai, hiszen a bajnokság első harmadában — tíz mérkőzés után — már nyolc pontot vesztettek és 12-10-es gólaránnyal a 6. helyen várták a szebb napokat... Amelyek azután meg is érkeztek, hiszen az utolsó hét mérkőzésen, minden meccsüket megnyerve, megszerezték az őszi elsőséget! Gólarányuk pedig 12-10-ről 35-14-re változott! Szép siker volt!

Persze, ez nem ment csak úgy magától... Ami egyébként természetes is! Boczkó Gyula ügyvezető elnök első fél évi értékelésében, amely a Veszprém megyei LSZ Bakony területi versenybizottságának értékelő összefoglalójában látott napvilágot, azt is megemlíti, hogy „A város politikai és gazdasági vezetése, egyetértésben az egyesületi vezetéssel, az igényeknek megfelelően támogatja a magasabb osztályba kerülést, s ehhez a szükséges feltételeket is biztosítják." Ez bizonyára jelentősen hozzájárult ahhoz, hogy a tapolcai 11, ha kisebb bukdácsolások árán is, de eljutott a bajnoki aranyig, amihez vezetőknek és játékosoknak egyaránt csak gratulálni lehet! Ahhoz, hogy egy csapat bárhol bajnokságot nyerjen, sok minden szükséges. A sok minden közül az első az, hogy néhány kitűnő labdarúgója is legyen a csapatnak. Amikor Tapolcán látták, hogy ez elengedhetetlen „feltétele' a jó szereplésnek, cselekedtek, és a Belgiumból hazatért, volt ETO-játékos Glázer Róbertet, valamint az MTK VM egykori játékosát, Szíjgyártót leigazolták!...

*

Az osztályozók után a Vác, a Dunaújváros és a Tapolca jutott az NB II-be.

NAGY JÓZSEF

Akik visszacsempészték a játékosságot az Európa-bajnokságra

GIRESSE
(francia)

CHALANA
(portugál)

PLATINI
(francia)

ELKJAER-LARSEN
(dán)

TIGANA
(francia)

ARNESEN
(dán)

FÜZÉR JÓZSEF RAJZAI

EB-jegyzőkönyv

1. Június 12., Párizs, I. csoport:

FRANCIAORSZÁG–DÁNIA 1:0 (0:0)

48 000 néző. V.: Roth (NSZK).

Góllövő: Platini 78. p.

Kiállítva: Amoros (francia) a 84. percben.

Franciaország: Bats — Battiston, Le Roux (Domergue 60. p.), Amoros — Tigana, Giresse, Platini, Fernandez — Lacombe, Bellone (Genghini 85. p.)

Dánia: Qvist — Busk, M. Olsen, I. Nielsen, Lerby — Arnesen (J. Olsen 80. p.), Berggreen, Bertelsen, Simonsen (Lauridsen 46. p.) — Laudrup, Elkjaer — Larsen

Szerény EB nyitány, Simonsen lábtörésével, Amoros kiállításával...

2. Június 13., Lens, I. csoport:

BELGIUM–JUGOSZLÁVIA 2:0 (2:0)

50 000 néző. V.: Fredriksson (Svédország)

Góllövők: Katanec (öngól, 29. p.), Grun (46. p.)

Belgium: Pfaff — Grun, Clijsters (Lambrichts 34. p.), De Greef, De Wolf — Scifo, Ceulemans, Vandereycken, Vercauteren — Claesen, Vandenbergh.

Jugoszlávia: Szimovics — N. Sztojkovics, Zajec, Katanec, Hadzsibegics — Gudelj, Bazsdarevics (D. Sztojkovics 60. p.), Sesztics — Halilovics, Szuszics, Zl. Vujovics (B. Cvetkovics 79. p.).

Csak Jugoszlávia volt kettőjük közül a régi — helyzetkihagyásaival...

3. Június 14., Strasbourg, II. csoport:

NSZK–PORTUGÁLIA 0:0

50 000 néző. V.: Juska (Szovjetunió)

NSZK: Schumacher — B. Förster, Stielike, Kh. Förster, Briegel — Buchwald (Matthaus 66. p.), Rolff (Bommer 66. p.), Rummenigge, Brehme — Völler, K. Allofs.

Portugália: Bento — Joao Pinto, L. Pereira, Eurico, Alvaro — Frasco (Veloso), Pacheco, Sousa, Chalana — Carlos Manuel, Jordao (Gomes 78. p.).

Az NSZK már sokat elárult gyenge formájából...

4. Június 14., St. Etienne, II. csoport:

SPANYOLORSZÁG–ROMÁNIA 1:1 (1:1)

10 000 néző. V.: Ponnet (Belgium)

Góllövők: Carrasco (11-esből, 22. p.), ill. Bölöni (35. p.)

Spanyolország: Arconada — Urquiaga, Maceda, Goicoechea, Camacho — Senor, Victor, Gallego (Julio Alberto 73. p.), Gordillo — Santillana, Carrasco.

Románia: Lung — Rednic, Stefanescu, Ungureanu — Dragnea (Ticleanu 58. p.), Coras, Iorgolescu, Bölöni, Gabor (Hagi 76. p.), Klein — Camataru.

A csapatok csak a védekezéssel törődtek. Ha a románok bátrabbak...

5. Június 16., Nantes, I. csoport:

FRANCIAORSZÁG–BELGIUM 5:0 (3:0)

52 000 néző. V.: Valentine (Skócia)
Góllövők: Platini 4., 67. — 11-esből — 89. p.), Giresse (34. p.), Fernandez (43. p.)

Franciaország: Bats — Battiston, Bossis, Domergue — Fernandez, Giresse, Tigana, Platini, Genghini (Tusseau 79. p.) — Lacombe (Rocheteau 65. p.), Six.

Belgium: Pfaff — Grun, Lambrichts, De Greef, De Wolf — Scifo (Verheyen 53. p.), Vandereycken (Coeck 46. p.), Ceulemans, Vercauteren — Claesen, Vandenbergh.

Francia álomfutball, Platini vezérletével.

6. Június 16., Lyon, I. csoport:

DÁNIA–JUGOSZLÁVIA 5:0 (2:0)

30 000 néző. V.: Lamo Castillo (Spanyolország)

Góllövők: Arnesen (8., 69. — 11-esből — p.), Berggren (17. p.), Elkjaer-Larsen (85. p.), Lauridsen (87. p.)

Dánia: Qvist — Busk, M. Olsen, I. Nielsen, O. Rasmussen (Sivebaek 71. p.) — Arnesen (Lauridsen 79. p.), Brggren, Bertelsen, Lerby — Laudrup, Elkjaer-Larsen.

Jugoszlávia: Ivkovics — Miljus, Zajec, N. Sztojkovics, Radanovics — Gudelj, Katanec (Halilovics 64. p.), Szuszics, Bazsdarevics (D. Sztojkovics 22. p.) — Zl. Vujovics, B. Cvetkovics.

Dánia parádés játékával EB esélyessé lépett elő.

7. Június 17., Lens, II. csoport:

NSZK–ROMÁNIA 2:1 (1:0)

37 000 néző. V.: Keizer (Hollandia)

Góllövők: Völler (26. és 66. p.), ill. Coras (46. p.)

NSZK: Schumacher — B. Förster, Kh. Förster (Buchwald 80. p.), Briegel — Matthaus, Meier (Littbarski 65. p.), Brehme — Völler, Rummenigge, K. Allofs.

Románia: Lung — Rednic, Stefanescu, Andone, Ungureanu — Dragnea (Ticleanu 62. p.), Coras, Bölöni, Klein, Hagi (Zare 46. p.) — Camataru.

Schumacher bravúrjai és Völler góljai mentették meg az Európa-bajnokot a vereségtől.

8. Június 17., Marseille, II. csoport:

PORTUGÁLIA–SPANYOLORSZÁG 1:1 (0:0)

35 000 néző. V.: Vautrot (Franciaország)

Góllövők: Sousa (42. p.), ill. Santillana (75. p.)

Portugália: Bento — Joao Pinto, L. Pereira, Eurico, Alvaro — Sousa, Carlos Manuel, Pacheco, Frasco (Diamantino 77. p.), Chalana — Jordao.

Spanyolország: Arconada — Urquiaga, Maceda, Goicoechea, Camacho — Gallego, Victor, Gordillo, Julio Alberto (Sarabia 71. p.) — Santillana, Carrasco.

A mindössze 2 gól is mutatja, hogy inkább a védekezésre ügyeltek.

9. Június 19., St. Etienne, I. csoport:

FRANCIAORSZÁG–JUGOSZLÁVIA 3:2 (0:1)

48 000 néző. V.: Daina (Svájc)

Góllövők: Platini (59., 61. és 76. p.), ill. Sesztics (32. p.), D. Sztojkovics (82. p., 11-esből)

Franciaország: Bats — Battiston, Bossis, Domergue — Fernandez, Giresse, Tigana, Platini, Ferreri — Rocheteau (Tusseau 46. p.), Six.

Jugoszlávia: (Szimovics — Miljus, Zajec, Radanovics, N. Sztojkovics — Gudelj, D. Sztojkovics, Bazsdarevics

Dominique Bourg 12 éves francia játékos nyitotta meg az EB döntőt a párizsi Parc des Princes stadionban, a Franciaország–Dánia mérkőzés előtt.

Az EB egyik legnépszerűbb játékosa Jean-Marie Pfaff, a belga válogatott kapusa volt. Ahová ment, autogramkérők hada vette körül, mint például Nantesban is.

A jugoszláv Zl. Vujovics O. Rasmussenen szeretne túljutni.

(Katanec 85. p.), Sesztics — Szuszics, Zl. Vujovics (Deverics 60. p.).

Ismét Platini a hős. Az 52. percben dr. Milenovics, a jugoszlávok orvosa összeesett és később a kórházban meghalt.

10. Június 19., Strasbourg, I. csoport:

DÁNIA—BELGIUM 3:2 (1:2)

49 000 néző. V.: Prokop (NDK)

Góllövők: Arnesen (41. p., 11-esből), Brylle (60. p.), Elkjaer-Larsen (84. p.), ill. Ceulemans (26. p.), Vercauteren (40. p.)

Dánia: Qvist — Busk, M. Olsen, I. Nielsen, O. Rasmussen (Brylle 56. p.) — Arnesen (Sivebaek 80. p.), Berggreen, Bertelsen, Lerby — Elkjaer-Larsen, Laudrup.

Belgium: Pfaff — Grun, Clijsters, De Greef, De Wolf — Scifo, Vendereyken, Ceulemans, Vercauteren (Voordeckers 62 p.) — Claesen (Coeck a szünetben), Vandenbergh.

A csupaszív és kitűnő dánok 0:2-ről is legyőzték az EB ezüstérmest. Továbbjutásukhoz a döntetlen is elég lett volna.

Az I. csoport végeredménye:

1. Franciaország	**3**	**3**	**—**	**—**	**9:2**	**6 pont**
2. Dánia	**3**	**2**	**—**	**1**	**8:3**	**4 pont**
3. Belgium	**3**	**1**	**—**	**2**	**4:8**	**2 pont**
4. Jugoszlávia	**3**	**—**	**—**	**3**	**2:10**	**—**

11. Június 20., Párizs, II. csoport:

SPANYOLORSZÁG—NSZK 1:0 (0:0)

36 00 néző. V.: Christov (Csehszlovákia)

Góllövő: Maceda (90. p.)

Spanyolország: Arconada — Senor, Maceda, Goicoechea (Salva 25. p.), Camacho — Victor, Gallego, Gordillo, Julio Alberto (Lopez 77. p.) — Santillana, Carrasco.

NSZK: Schumacher — B. Förster, Stielike, Kh. Förster, Briegel — Matthaus, Meier (Littbarski 61. p.), Brehme (Rolff 75. p.) — Völler, Rummeninge, K. Allofs.

Az NSZK három kapufát lőtt, Carasco kihagyott egy 11-est. Az utolsó perc megpecsélte az Európa-bajnok sorsát.

12. Június 20., Nantes, II. csoport:

PORTUGÁLIA—ROMÁNIA 1:0 (0:0)

20 000 néző. V.: Fahnler (Ausztria)
Góllövő: Nene (81. p.)

Portugália: Bento — Joao Pinto, L. Pereira, Eurico, Alvaro — Carlos Manuel (Nene 74. p.), Frasco, Sousa, Chalana (Diamantino 21. p.) — Jordao, Gomes.

Románia: Moraru — Negrila Stefanescu, Iorgolescu, Ungureanu — Rednic, Bölöni, Irimescu (Gábor 60. p.), Klein, Coras — Camataru (Augustin 38. p.).

Jó az öreg a háznál, Nene elődöntőbe lőtte Portugáliát.

A II. csoport végeredménye:

1. Spanyolország	**3**	**1**	**2**	**—**	**3:2**	**4 pont**
2. Portugália	**3**	**1**	**2**	**—**	**2:1**	**4 pont**
3. NSZK	**3**	**1**	**1**	**1**	**2:2**	**3 pont**
4. Románia	**3**	**—**	**1**	**2**	**1:3**	**1 pont**

13. Június 23., Marseille, elődöntő:

FRANCIAORSZÁG—PORTUGÁLIA 3:2 (1:0, 1:1, 1:2)

56 000 néző. V.: Bergamo (Olaszország)

Góllövők: Domergue (25., 114., p.), Platini (119. p.), ill. Jordao (76. és 98. p.)

Franciaország: Bats — Battiston, Bossis, Le Roux, Domergue — Giresse, Tigana, Platini, Fernandez — Lacombe (Ferreri 69. p.), Six (Bellone 101. p.)

Portugália: Bento — Joao Pinto, L. Pereira, Eurico, Alvarez — Frasco, Sousa (Nene 66. p.), Pacheco, Chalana — Diamantion (Gomes 46. p.), Jordao.

Csodálatos küzdelemben, vert helyzetből a hosszabbítás második részében fordítottak a franciák.

14. Június 24., Lyon, elődöntő:

SPANYOLORSZÁG—DÁNIA 1:1 (0:1, 1:1, 0:0)

11-es rúgásokban 5:4 a spanyolok javára.

50 000 néző. V.: Courtney (Anglia)

Góllövők: Maceda (67. p.), ill Lerby (7. p.)

Kiállítva: Berggreen (dán) a 107. percben.

Spanyolország: Arconada — Senor, Salva (Urquiaga 102. p.), Maceda, Camacho — Gordillo, Victor, Julio Alberto (Sarabia 63. p.), Gallego — Santillana, Carrasco.

Dánia: Qvist — Sivebaek, M. Olsen, (Brylle 114. p.), I. Nielsen, Busk — Arnesen (J. Olsen 68. p.), Bertelsen, Berggreen, Lerby — Elkjaer-Larsen, Laudrup.

Spanyolország felülmúlta önmagát, Dánia vezetése után elkönnyelműsködte a helyzeteket és ez megakadályozta, hogy a döntőbe jusson.

15. Június 27., Párizs, döntő:

FRANCIAORSZÁG—SPANYOLORSZÁG 2:0 (0:0)

Parc des Princes stadion 50 ezer néző. V.: Christov (csehszlovák)

Góllövő: Platini 56. p., Bellone 91. p.
Kiállítva: Le Roux 84. p.

Franciaország: Bats — Battiston (Amoroso 72. p.), Bossis, Domergue — Fernandez, Le Roux, Tigana, Giresse, Platini — Lacombe (Genghini 80. p.), Bellone.

Spanyolország: Arconada — Urquiaga, Salva (Roberto 84. p.), Gallego, Julio Alberto (Sarabia 77. p.) — Camacho, Senor, Victor, Francisco — Santillana, Carrasco.

Nagy küzdelemben Arocnada hibájából Platini szabadrúgásából szerezték meg a franciák a vezetést, ennek ellenére a 91. percben született második gólig nyílt volt a mérkőzés.

Az EB nagy felfedezettje Vincenzo Scifo, aki az EB előtt két héttel lett belga állampolgár. Guy Thys halászta el reményteljes futballistát Enzo Bearzot elől, hiszen ő is nagyon tudta volna használni az olasz szülők gyerekét

Platinit nem lehet beérni. Pedig Szusics is megpróbálkozott vele a francia–jugoszláv (3-2) mérkőzésen.

Ez történt az Európa-bajnokságon

AZ ELSŐ CSOPORT

A csaknem negyedszázad eseményeiből ítélve kategorikusan kimondható, miszerint az európai válogatottak négyévenkénti versengése a futballtörténelem olyan „fejezete", amelyre jogosan lehet büszke életrehívója, az Európai Labdarúgó Szövetség (UEFA). Az idáig érkezésig, főleg kezdetben igen sok volt az aggályoskodás, úgyhogy az 1955-ben leledzett gondolat csak 1958-ban került Stockholmban végleges megfogalmazásra, így az első kiírás is, Nemzetek Európa Kupája néven. Akkor mindössze 17 ország nevezett, távol maradt többek között az NSZK, Olaszország, Belgium, Hollandia, Svédország, a brit nemzetek, s ennek fő oka az volt, hogy féltették a világbajnokság presztízsét, esetleges konkurrenciát láttak benne. A lassan már két és fél évtized az alapítókat igazolta, a nevében Európa-bajnoksággá vált küzdelemsorozat a nemzetközi sportélet egyik legérdekesebb eseménye lett, a „legkisebbeknek" is lehetőséget ad a „legnagyobbakkal" való huzamosabb versengésre. 1960—1976 között a rendezést megkapott ország csak az elődöntőtől bonyolította tovább a küzdelmet, 1980-tól viszont már a döntőt elért 8 válogatottat látja vendégül a házigazda. Mint az idén Franciaország.

Soha talán olyan egyöntetű nem volt a szakírók és a közvélemény állásfoglalása, mint a hivatalosan ötödik EB rajtja előtt: Franciaországon és az NSZK-án kívül más ország válogatottja alig kapott voksot a fináléba kerülésre. S megint érvényesült a futball örök bizonytalansága, az EB címvédői elbuktak a csoportmérkőzésen, s ez esetleg a végét is jelenti a hetvenes évektől tartó egyeduralmuknak. (EB, VB, kupagyőzelmek stb.) Mindezeknek azonban egy kronologikus sorrendje is van, a történések így következtek egymás után.

Az első csoportban Hidalgo legénysége igen nehéz rajtot vett. Az 1983-as esztendő legjobb európai válogatottjának minősített dán együttes a mérkőzés háromnegyed részében bizony becsülettel állta a harcot, s a franciák győzelmére fogadók közül sokan visszavették volna a pénzüket, ha erre megadatik a lehetőség. Taktikai harc volt a javából. Platini szoros őrizetet kapott Berggreen személyében, s az év sztárja alaposan megkínlódott a mérkőzés folyamán. A Fortuna sietett a segítségére, hogy egy nem különösen erős és helyezett lövése a földről feltápászkodó I. Nielsen fejéről került Qvist hálójába. Kétségtelen, hogy ez a mérkőzés nem hagyott maradandó élményt a nézőkben, s Le Roux és Simonsen összecsapását is mihamarabb igyekeznek elfelejteni, amelynél a volt dán „aranylabdás" a lábát törte, s a továbbiakban gipsz-

Genghini üldözi Platinit, hogy gratuláljon neki a Belgium elleni (5-0) mérkőzésen lőtt egyik góljáért.

Tigana, a francia középpályás sor egyik csillaga éppen, hogy túlkerül Elkjaer–Larsenen, a francia–dán (1-0) találkozón.

ben, a tévé előtt a képernyőn figyelhette csak a fejleményeket, lakásán, Vejleben. Ez volt egyébként Simonsen 49. játéka a válogatottban, ki tudja sor kerülhet-e még az 50.-re. És mikor?... Sportszerűségére egyébként jellemző, hogy alig került haza a kórházból, amikor kijelentette: „Nem Le Roux volt a bűnös, a véletlen okozta balesetemet." Az Amoros—Jesper Olsen jelenet sem számított mindennapos eseménynek. A dán fiú elkaszálta a francia hátvédet, ő azonnal elégtételt vett, orrba fejelte ellenfelét. Egy sárga és piros lap került elő a nyugatnémet Roth tasakjából, Hidalgo védelmében pedig három mérkőzésre rés keletkezett... „Merci Platini" (Köszönjük Platini) — ebben lehetne sommázni a francia lapok összefoglaló véleményét, míg a dán BT című lap így kesergett: „Nem a vereség az elkeserítő, hanem az ajándék gól."

Az akadozó indulás ellenére is a francia válogatotton maradt Európa szeme. S hogy ez egészen tágra nyílt, az a Belgium felett aratott szenzációs 5-0-ás győzelmük után történt.

A Platini vezérelte gallkakasos együttes már az első félidőben szétzilálta a belga válogatottat, nem hagytak időt feleszmélésükre. Guy Thys belga szövetségi kapitány, akit nagy stratégának tartanak, a mérkőzés után önkritikusan bevallotta, a középpályán dőlt el a küzdelem, s a legnagyobb hibát azzal követte el, hogy nem adott szoros őrizetet Platininek. Ezt pedig az „év játékosa" társai, Tigana és Giresse segítségével alaposan ki is használta. Mindvégig fennen tartotta karmesteri pálcáját, úgy irányította a küzdelmet, hogy a belgák időnként szánalmasan vergődtek a pályán, s kábultságukból a mérkőzés végéig sem tudtak magukhoz térni. Platini 50. válogatottságát ünnepelte a 64. francia—belga mérkőzésen, mégpedig három góllal, s ez már az egekig menő túlzásokra ragadtatta a francia sajtót. „Platini Európa királya", „Platinissimo" — hirdették a szalagcímek, de a Juventus csillagának képességeit a világsajtó is messzemenően honorálta. S tegyük hozzá, teljes joggal. Kiállta az erőpróbát természetesen Michel Hidalgo szövetségi kapitány is, aki a sérült Le Roux helyett a még kevés nemzetközi tapasztalattal rendelkező toulousei Domergue-t vetette be, Amoros helyére igazi értelemben vett középpályás került Genghini személyében, s Bellone-t a balszélen Six váltotta fel. Mindez pillanatnyi zökkenőt sem okozott a franciák játékában, akik ezzel az eredménnyel százszázalékosan igazolták nagy esélyességüket. S ez a június 16-a még azt is meghozta számukra, hogy elsőként kerültek az elődöntőbe, mivel a másik ágon Dánia hasonló arányban diadalmaskodott Jugoszlávia felett. A franciák győzelmeik és csoportelsőségük jogosságát a jugoszlávok elleni 3-2-vel is bebizonyították. Különösebb tétje ugyan már nem volt ennek a találkozónak, hiszen a franciák továbbjutottak, a jugoszlávok pedig kiestek, mégis sok szakmai érdekességet hozott ez az összecsapás is.

A játék ritmusa messze elmaradt az addig megszokottól, elsősorban az tűnt ki, hogy a jugoszlávok szeretnének valamit javítani gyászos szereplésükön, s legalább góllal, gólokkal emlékezetessé tenni franciaországi kirándulásukat. Sesztics valóban meg is törte a jeget, s Veszelinovics csapata legalább egyszer az EB-én így került az eredményhirdető táblára: Jugoszlávia—Franciaország 1-0! Aztán persze minden változott. Megint jött Platini: bal lábbal egyenlített, bámulatos fejessel alakította az eredményt 2-1-re, majd egy szabadrúgást juttatott Szimovics kapujába — jobb lábbal. Mégpedig olyan elegánsan, mintha éppen előtte öltözött volna szmokingba.

A dánokkal illik a folytatás, akik a franciák elleni 0-1 után egyáltalán nem estek kétségbe. Ellenkezőleg, olyan harci szintre hozták magukat, hogy a jugoszlávoknak nem volt megállj előttük. Nem volt a csapatban pedig Simonsen, az ugyancsak sérült Jesper-Olsen (bár ő csak Arnesen cseréje volt az első mérkőzésen), nehézségeit Piontek kapitány azzal oldotta meg, hogy O. Rasmussent hozta be balhátvédnek, Lerbyt a középpálya bal oldalára tolta, s minden maradt a régiben. Csak a küzdőszellem hevült még, a teljes izzásig. A két első góljukba talán egy kicsit a jugoszláv kapus, Ivkovics is belesegített, de mégsem lehet bűnbaknak tartani, mert ha nincsenek ezek a gólok, jöttek volna helyette mások. A dánokat ezen az estén ugyanis nem lehetett megállítani. Annyit futottak, hogy az ember szeme szinte belefáradt nyomonkövetésükbe. Ezután még egy döntetlen kellett volna a dánoknak a legjobb négy közé kerüléshez. Nem adták alább, két pontot szereztek, 3-2-re legyőzték Belgiumot is. Ez is nagy fegyvertény, de még nagyobb, hogy mindez 0-2-ről történt. Az elődöntő kialakulás után mindenki a dán csoda titkát kereste, pedig nem is kellett messze menniök, Sepp Piontek szövetségi kapitány készségesen adta a magyarázatot: „1979-ben, amikor elfogadtam a dán szövetségi kapitányi tisztségre felkérést, nagyon izgatott a feladat, vajon mit is lehet kihozni abból a válogatottból, amelynek tagjai Európa négy szegletében, különböző profi csapatokban szerepelnek. Aztán sorba vettem a dolgokat, s mindent lépésről lé-

Szimovics csak nézi Grun hálóba tartó fejesét a belga—jugoszláv (2-0) találkozón.

Brylle–Larsen ezzel a fejessel egyenlítette 2-2-re a dán–belga mérkőzést, amely végül is a skandináv csapat 3-2-es győzelmével végződött.

Berggreen is feliratkozott a góllövők közé a Dánia–Jugoszlávia (5-0) mérkőzésen. A második gólt lőtte Ivkovics hálójába.

pésre megvalósítottam. Elsőként azt, hogy a válogatottnál számításba kerülő játékosok a tétmérkőzéseken mindig a rendelkezésemre álljanak. Aztán jött az egyénenkénti számba vétel. Ki mit tud, mire képes, egyénileg és a csapatmunkában. A megfelelő edzettségi állapotot mindenki hozta magával, hiszen enélkül nem jöhetett volna számításba saját csapatánál sem. Ez tehát megkönnyítette a dolgot, de végleges megoldást mégsem jelentett. Taktikailag is »egy kalap alá« hoztam a különböző beidegzettségű játékosokat, de a legnagyobb erőt morális beállítottságuk jelentette. Külföldön élnek, tele vannak honvággyal, így teljesen érthető, hogy a legnagyobb megtiszteltetésnek veszik, ha hazájuk színeit képviselhetik a válogatott mérkőzéseken. Örömet akarnak szerezni honfitársaiknak és természetesen maguknak is. Hát talán ennyi a dán »titok«..."

Belgium EB szereplését „letaglózta" a Standard Liege—Waterschei bajnoki mérkőzéssel kapcsolatosan kirobbant botrány, amely szinte megtizedelte Guy Thys tervezett csapatát. Így például elveszítette teljes védelmi négyesét, vele az együttes karmesterét Gerets-et. A jugoszlávok elleni mérkőzéshöz még elég volt a megmaradt erejük, a franciákkal szembeni reménytelenségük viszont maradék erkölcsi erejüket is felmorzsolta. Volt még ugyan egy fellobbanásuk a dánok elleni 2-0-ig, de a skandináviai „latinok" fergeteges lelkesedésükkel, harci elszántságukkal keresztül gázoltak rajtuk. Megadták magukat, s ezzel be is fejezték EB-s vendégjátékukat, mesze elmaradva legutóbbi ezüstérmes teljesítményüktől.

Bozidar Milenovic, a jugoszláv válogatott orvosa, akivel szívroham végzett a St. Etiennei pálya kispadján.

Jugoszlávia a nagy csalódás. Todor Veszelinovicsnak — bármenyire is igyekezett — nem sikerült olyan csapatot kialakítania, amely helyt tudott volna állni a nagy vetélkedőben. Pedig, ha egymás mellé tennék a különböző válogatottakban szereplő játékosokat szakmai tesztre, nem lenne ilyen arányú a lemaradásuk. Azt lehetne mondani, mindent tudnak, amit egy válogatott csapatban tudni illik. S hogy ebből mégsem jön ki semilyen eredmény, annak egészen különleges okai lehetnek. Egy biztos, nem sikerült a felkészítésük, erre talán idő sem volt elég, hiszen a bajnokság május 31-én fejeződött be, s hiába volt utána gyorsított tempóban a portugálok és spanyolok elleni barátságos mérkőzés, az nem tett helyre semmit. Nem volt valamilyen irányban is felfedezhető taktikája Veszelinovics legénységének, márpedig enélkül manapság nem lehet csatába menni...

Az első csoport sorrendje a jelenlegi erőviszonyoknak megfelelően alakult Franciaország és Dánia elődöntőbe kerülésével.

A MÁSODIK CSOPORT

TELJES AZ NSZK CSŐDJE

Az NSZK válogatottja — mint az Európa-bajnoki cím védője — 1982 november 11-én EB selejtezőn Belfastban kikapott Észak Írországtól. Egy évvel később, 1983 november 20-án, Saarbrückenben 1:1-es félidő után éppenhogy legyőzte 2:1-re Albániát, hajszálon múlott, hogy végülis jobb gólkülönbségével Észak Írország előtt bekerült az EB döntőbe.

1984 tavaszán egyetlen NSZK-beli klubcsapat sem jutott főszerephez az európai kupákban, vagyis a hanyatlás egyértelmű jeleket mutatott.

— Az Európa-bajnokság döntőjében lemossuk a szégyenfoltokat — jelentgette ki Jupp Derwall szövetségi kapitány, de szavai megvalósulásában nem sokan hittek.

A „hitetleneknek" lett igazuk.

Az EB döntő teljessé tette a nyugatnémet futballcsődöt. A tervezettnél egy héttel korábbi hazautazás újraélesztette a parázs alatti tüzet.

Paul Breitner, aki játékosévei alatt sem rejtette véka alá véleményét és korántsem tartozott Derwall kedvencei — és imádói — közé, a müncheni esti újságban megírta, s széles körben hangoztatta is:

„Bekövetkezett, ami várható volt, az EB döntő elsőosztályú temetés volt a rosszul irányított labdarúgásunk számára. A tanulság egykönnyen levonható: **ne csak Derwall távozzon, hanem Neuberger elnök, s meg kell válni több játékostól is. S amíg nem késő, kérjük fel Franz Beckenbauert szövetségi kapitánynak!"**

Breitnerhez Wolfgang Klein, a Hamburger SV elnöke, Günter Netzer a HVS menedzsere is csatlakozott, s hasonló véleményt nyilvánítottak más ismert labdarúgók, vezetők is.

Klein mérgezett nyilai Derwall ellen:

— Bármilyen más szakvezetővel ez a csapat ismét Európa-bajnok!

A válogatottnál hat éve működő (egyébként a második világháború óta Nerz, Herberger és Schön után

Völler rúgta az NSZK mindkét gólját az EB-én. Még pontosabban, mindkettőt a románok ellen. Érthető a boldogsága. Rummenigge siet átölelni, akinek bizony nemhogy a góllövés, de a játék sem ment a franciaországi futballrandevún.

A nyugatnémet Völler az első gólt fejeli a Románia elleni 2-0-as mérkőzésen. Lung elkésett...

resse, Chalana, Arnesen és társaik termetre nem, de tudásban feltétlenül óriások, s ők döntöttek. Az elődöntő négy résztvevőjéből Franciaország, Portugália és Spanyolország azonos futballelméletet vall, s az erőtől duzzadó dánok játékában is sok a látványosság. Végre!

Eusebio áradozott, ha Chalanáról esett szó.

Chalana már régen „nagy szám", de igazából az EB-n futott be.

— Minden idők egyik legnagyobb portugál tehetsége — mondotta Cabrita szövetségi kapitány. — Még csak 17 éves volt, amikor 1976-ban, mint történetünk legfiatalabb játékosa bekerült a válogatottba.

Hajával, a nadrágon kívül viselt mezzel, a játékszellemességgel az olasz Conti hasonmása.

— Az elmúlt év novemberétől nős vagyok — mondotta Chalana. — Feleségem, Annabella mindenhova elkísér. Ha látom, megy a játék. Jelenléte felvillanyoz, így volt az EB-n is.

Hatszor volt tagja a Benfica bajnokcsapatának és már játszott UEFA-Kupa-döntőt is 1983-ban az Anderlecht ellen. Ajánlata sok van, lehet, hogy külföldre szerződik.

Rummenigge húzza hátra a labdát Camacho mellől (Spanyolország–NSZK 1-0).

A jugoszláv kapus Szimovics indul a kakas után ... a dán–jugoszláv mérkőzésen. Színfoltja volt a francia pályáknak a kakasok mérkőzés előtti „látogatása" ...

MUNOZ POKLA ÉS MENNYBEMENETELE

A derék, már 62 éves Miguel Munoz, a spanyolok szövetségi kapitánya az EB alatt is elszenvedte a poklok kínját és élvezhette a dicsőséget is.

Amikor 1-1-re végeztek Romániával, egyetemes támadás indult ellene, azonnali lemondását követelték. A második mérkőzés után (1-1 Portugáliával) még nem szűnt meg a bírálat, de a hangnem már egészen más lett. S akkor jött Maceda utolsó pillanatban született fejesgólja, ezzel a győzelem az NSZK ellen és hely a legjobb négy között. Másnap spanyol újságcímek:

— Munoz, minden meg van bocsájtva! Munoz bevitte Spanyolországot az elődöntőbe! Munoz, köszönjük!

Csoda, hogy Munoz nem hatódott meg.

— Az NSZK ellen még sohasem nyertünk díjmérkőzésen. Fegyelmezett védekezés, uralom a középpályán, példás küzdőszellem mindenkinél, ez a siker titka. Bizonyítottuk, hogy nem csak a Málta elleni 12-1 miatt volt itt a helyünk az EB-döntőben.

Camataru és Pinto bűvöli a labdát a portugál–román (1-0) csoportmérkőzésen.

LUCESCU: CÉLUNK NEM PÁRIZS, HANEM MEXIKÓ

Románia meglepetésre jutott az EB-döntőbe, de ott nem okozott meglepetést. Egyszer sem sikerült nyerniök, nem keltettek feltűnést játékukkal.

— Engem sem ért meglepetés — mondotta a 38 éves Mircea Lucescu, az EB-döntő legfiatalabb szövetségi kapitánya. — Célunk kijutni az 1986. évi mexikói világbajnokság döntőjébe, s az oda vezető úton a franciaországi szereplésnek óriási jelentősége volt. Az EB-döntőben kiütközött csapatom tapasztalatlansága, lényegesen többre lettünk volna képesek, ha ilyen előkelő színpadon több vérbeli nagy csata áll mögöttünk.

Lucescu még kijelentette:

— Amíg egy csapat eljut az igazán nagy tettekig, hosszú utat kell bejárnia, s nem szabad erőszakosan siettetni a sikert. Be kell érnünk azzal a nem is akármilyen dicsőséggel, hogy az Európa-bajnok Csehszlovákia és a világbajnok Olaszország előtt bekerültünk az EB-döntőbe. Jó úton indultunk, hiszem, jó helyre is érkezünk — idővel. A mexikói VB-részvételre gondolok ...

Platini megmentette Hidalgot a pokoltól

A Franciaország—Portugália elődöntő előtt némi csalódást lehetett tapasztalni az EB-házigazdáknál. Mintha azt mondták volna: „Csak Portugália, mi az NSZK elleni revansra vártunk, Sevilláért..."

Senki nem gondolt rá, s Sevilla csaknem ismétlődött. Portugália minden várakozást felülmúló teljesítménnyel közel állt ahhoz, hogy Sevilla kínjait visszavarázsolja a franciák szívébe.

Akkor, 1982. augusztus 7-én VB-elődöntő volt — most Marseille-ben EB-elődöntő.

Sevillában az NSZK és Franciaország 1:1-re állt, mint ezúttal Franciaország és Portugália a 90. perc után. Úgy látszik, ilyenkor az a csapat, amely hosszabbításban vezetést szerez — elbukik. Sevillában Tresor (97. p.) és Giresse (103. p.) góljával a franciák 3-1-re elhúztak, Rummenigge, aztán Fischer 3-3-ra alakított, majd a 12. (!) sikeres Hrubesch 11-essel az NSZK jutott a döntőbe. Az EB-n Jordao második gólja portugál vezetést hozott, Domergue egyenlített, és 56 másodperccel a hosszabbítás vége előtt Platini megszerezte az EB-döntőt jelentő gólt.

— Ez a Platini-gól a pokol tornácáról a paradicsomba hozott bennünket — mondotta Michel Hidalgo. — Ha esetleg valaki nem figyelt volna fel rá, emlékeztetem, Jugoszlávia és Portugália ellen is vesztett állásból győztünk. Ennek a csapatnak van szíve, ezért bármilyen csúcsra is eljuthat.

Portugália „nagy öregei", mint Bento, Jordao, Nene feledhetetlen drámát varázsoltak a marseille-i stadionba, bár a város futballdrámái iránt az 1-4-es Csehszlovákia elleni VB-selejtező óta a magyar labdarúgás hívei érthetően nem lelkesednek. Ez a meccs azonban tűzbehozott mindenkit.

Fernando Cabrita, Portugália szövetségi kapitánya emelt fővel érkezett a szokásos sajtóértekezletre.

— Portugália büszke lehet erre a mérkőzésre, én pedig játékosaim csodálatos teljesítményére. Szerecsés embernek vélhetem magam, hogy egy ilyen nagyszerű EB-elődöntőn az egyik főszereplő szakvezetője lehettem, s részese annak a mérkőzésnek, amelyről még évek múlva is beszélni fognak.

A franciák elleni „receptről" Cabrita ezt mondotta:

— Egyszerű, meg kell akadályozni Platinit, továbbá a középpályán mindent eldöntő Tigana és Giresse karmesterkedését, s akkor kibillen fölényes biztonságából ez a kitűnő csapat. Megerősített közép-

A francia–portugál mérkőzésen Platini a lábak között...

A franciák cseles szabadrúgása a portugálok ellen: Platini állt a labda mögé, aztán váratlanul a fiatal Domergue suhintotta meg ballal a labdát, amely védhetetlenül zúdult Bento kapujának a jobb oldalába.

pályás sorunk megtörte megszokott ritmusukat, s amikor Jordao belőtte második gólunkat, azt hittem legyőztük őket. De ekkor megmutatták, hogy csapatuk nem akármilyen. Csaknem másfél órán át nem lőttek gólt Domergue szabadrúgás bombája után, aztán, amikor már azt hittem, meghaltak, 4 perc alatt kettőre voltak képesek. Ez egyenesen csodálatos, minden elismerésem Hidalgóé...

A szuper dánok drámai elbukása

A Spanyolország–Dánia elődöntőn a 120 perces játék is 1-1-el végződött. 11-esek döntöttek. Az ötödik sorozatban Elkjaer-Larsen elhibázta. A spanyol győzelmet bebiztosító Sarabia az egekig ugrál örömében.

Az eredmények újra és újra megváltoztatják a terveket... Kezdetben francia—nyugatnémet „álomdöntőről" beszélt mindenki, majd a címvédő kiesése s nem utolsósorban Dánia tündöklése után az ígérkezett az egész EB csúcspontjának, hogy a finálében összetalálkozik a nyitó mérkőzés két együttese, a francia és a dán tizenegy.

Ehelyett Franciaország — Spanyolország döntő következett, mert Dánia éppen a szélesre kitárt ajtó előtt elveszítette legnagyobb erényeit, a céltudatosságot, a jó helyzetkihasználást és a nyugalmat.

Pedig Lerby korai vezetőgólja, a futó gyorsaságban, lendületben az első 45 percben mutatkozó feltűnő különbség, a tehetetlenségben összeszedett 3 spanyol sárga lap egyértelműen tükrözte a dán fölényt. Fordulás után elkönnyelműsködtek 3 ordító helyzetet, felhozták a spanyolokat, akik azt a lendületet mutatták, amellyel Dánia az első félidőben fölénybe került. Akkor már látszódott, hogy a dánok kizökkentek ritmusukból, s erre már képtelenek visszatalálni. Főleg úgy, hogy Spanyolország begyújtotta a rakétákat, s a legelismertebb szakértők meglepetésére erőben Dánia fölé kerekedtek.

— Ez nem csoda — mondotta a hosszabbításos, 11-es rúgásos idegtépő küzdelem után Miguel Munoz, spanyol szövetségi kapitány. — A közismerten szuper fizikumú NSZK-t is a hajrában vertük meg, képtelenek voltak átvenni a tempónkat, csakúgy, mint a félelmetes dánok. Az első félidőben szándékosan adtuk át a terepet az ellenfélnek, arra számítva, hogy nem kerülünk hátrányba, s akkor szünet után az iram fokozásával meglepjük őket, mert többet kiadtak magukból, mint mi. Taktikánk bevált, de kétségtelen kellettek a sikerhez a dánok hibái, bár, ha végigkövetjük az eseményeket, kitűnik, hogy nekünk is volt annyi helyzetünk.

Lerby szerezte meg a vezetést a dán válogatott számára, a spanyolok ellen, Arconada és Maceda kétségbeesetten nézi a hálóba tartó labdát.

Sepp Piontek, az egyszeriben világhírűvé vált dán kapitány összeroppant az elődöntő után.

— Már ott voltunk a döntőben! Akár 3:0-ra is vezethettünk volna, s lényegében a mi helyzetkihagyásaink élesztették fel már tetszhalott állapotából a spanyol gárdát. Hibáztak játékosaim, de ugyanígy az angol bíró is. Az első félidőben, amikor döntésre akartuk vinni a dolgot, kirívó szabálytalanságokkal, durvaságokkal akadályoztak meg bennünket, de a kiosztott sárga lapok csak

arra voltak jók, hogy egy-egy erősség ne szerepelhessen a franciák elleni döntőben. Berggreen kiállítása a súlyos spanyol szabálytalanságok után lényegesen kisebb vétségért csapatom teljes idegi kiütéséhez vezetett. A szívük vitte őket előbbre, de akkor már nem az igazi dán válogatott volt a pályán. Nagyon sajnálom, a dán futball történetének talán soha vissza nem térő lehetősége úszott el...

A francia—portugál drámát követte a másik elődöntőben egy még nagyobb. Hallatszott itt is, ott is, ilyen még nem volt, miszerint egyik EB elődöntő sem határozott kilencven perc alatt. Sokan elfelejtették 1976-ot, amikor hosszabbításban jutott túl Csehszlovákia Hollandián (3:1), az NSZK pedig Jugoszlávián (4:2), ugyanígy dőlt el a 3. hely sorsa (Hollandia—Jugoszlávia 3:2), majd pedig a döntőben 120 perc sem volt elegendő, Csehszlovákia 2:2-es eredmény után 11-es rúgásokban győzte le a négy évvel korábbi Európa-bajnok NSZK-t.

Európa-bajnok: Franciaország

A franciák három-, a spanyolok kétnapos pihenővel érkeztek a Parc des Princes stadionban lejátszott döntőig. A franciák ráadásul jó előjelekkel, hiszen amióta, 1972 májusától megnyitották a létesítményt, a hazai válogatott kezdeményezők a VB, majd az EB létrehozásában, a különböző európai kupaküzdelmek megvalósításábaban, mindig más aratta le előttük a babért. Sőt nem is annyira előttük, hiszen számos alkalommal már a selejtezőkön sem ju- a váltóbotot kedvelt segítőtársának, *Henri Michel*-nek. Minden szépen összejött tehát a nagy ünnepséghez, a közvetlenül ezt megelőző másfél óra azonban egyáltalán nem volt izgalommentes, s bizony az 56. percig sokan lerághat- amely *Zsák Károllyal* esett meg; 1925. október 4-én az Üllői úti pályán majdnem hasonló időben — az 52. percben — a spanyol Carmelo állt oda egy kb. 22 méteres szabadrúgás végrehajtásához. Zsák a félmagasan érkező, nem túl

Arconada már hiába nyúl a labda után az túlgurult a gólvonalon Platini szabadrugását követően.

nem szenvedett itt vereséget. Most, már a Spanyolország elleni sikert is beleszámítva, ez a mérlegük így fest: 11 győzelem, 4 döntetlen.

Nem tévedtek a szakemberek. A francia válogatott utóbbi években elért fejlődése meghozta a számukra már annyira vágyott diadalt, az Európa-bajnokságot. Nagyon rá is szolgáltak erre, mert hiába voltak tottak túl. Érthető volt tehát jelentkezésük a hetedik EB-sorozat megrendezésére, az otthoni környezetben, nagyon feljavult csapatukkal ugyanis reálisan is elképzelhetővé vált a Delaunay-kupa elnyerése. A vágyálmok találkoztak a kitűnő szakember, *Michel Hidalgo* terveivel, aki az az EB megnyerésével akarta befejezni szövetségi kapitányi tisztségét, és átadni ták a körmüket, amikor is *Platini* szabadrúgásból elért gólja némileg lecsillapította a kedélyeket. Valóban „elért" gólról kell beszélni, mert *Arconadának* jóval nagyobb része volt abban, hogy a labda túlgurult a kapuvonalon, mint Platininek. A magyar futball története ismerőinek emlékezetében minden bizonnyal „beugrott" egy ehhez hasonló szituáció, erős lövésre nem vetődött, csak éppen lenyúlt érte. A labda azonban megpattant és a lába között penderült a kapuba, a spanyolok 1-0-ra nyertek.

Visszakanyarodva a Parc des Princeshez: a nagy tét, meg a lábakban már kétségtelenül mutatkozó fáradtság lehetett az oka elsősorban annak, hogy a találkozó színvonala messze elmaradt a várttól. Ha ne-

Európa-bajnok: Franciaország

Bellone góljával alakult ki a 2-0-ás végeredmény

Az EB gólkirálya és legjobb játékosa Michel Platini a Delaunay kupával.

Maceda fejelte a spanyolok győztes gólját az NSZK elleni mérkőzésen

Az Európa-bajnokság gólkirálya a francia MICHEL PLATINI

AZ EURÓPA-BAJNOKSÁG második helyezettje: SPANYOLORSZÁG
Állnak, balról: Arconada, Goicoechea, Maceda, Nimo, Gordillo, Camacho, guggolnak: Carrasco, Santillana, Senor, Guerri, Marcos

tán ez lett volna az EB nyitánya sokan megkérdőjelezik a végső francia sikert, mivel Platiniék mindössze a vezető góljuk után találtak rá némiképp a hathatósabb játékra, mikor ellenfelük feladva addigi taktikáját, kétségbeesett rohamozásba kezdett, így az eddig nagyszerűen harmonizáló egységeik megbomlottak, ment mindenki a feje után...

Munoz alaposan feltérképzete a francia együttes játékát. Mindenekelőtt középpályásaik hatástalanítására fektette a fősúlyt, ezzel kivette a mozgató erőt a gallok játékából. *Camacho* hiba nélkül őrizte Platinit, s a vendéglátók időnként bizony csak vergődtek a pályán. Sokan talán már a 11-esekkel való végső döntésben is kiegyeztek volna. Arconada óriási hibája azután felrázta az elcsüggedt lelkeket, a cserék is hoztak némi frissítést, s végre már egy csatár, Bellone is betalált a spanyol kapuba. A francia válogatott 2-0-ja mögött akár imponáló játék is elképzelhető lenne, ha nincsenek szemtanúk a stadionban és a képernyők előtt. A krónikákban viszont csak az eredmény marad meg, s ez cseppet sem csökeknti a franciák érdemeit. A döntőig vezető útjuk volt az, amelyre felfigyelt a labdarúgó világ, élvezte látványos, eredményes játékukat, s kicsit visszanyerte a bizalmát a sportág jövőjében, orrot mutathat a vészharangot kongatóknak.

A győztes „hadvezér" Michel Hidalgo utódával Henri Michel-el.

Megérdemelnek a franciák egy másik aranyérmet is. A rendezésért. Zökkenőmentesen bonyolódott le a 15 mérkőzés, nagy közönségsikerrel, amit legjobban a közel negyvenezres nézőátlag mutat. A pályákon és környékükön semmi különösebb rendellenesség nem történt, bár sok ezres szurkolótáborok is összetalálkoztak egymással a lelátókon és azon kívül. A szakmai minősítéssel kapcsolatban mindösszse annyit: gyengébben sikerült első játéknap és a döntő olyan 13 mérkőzést fogott közre, amely bővelkedett látnivalókban, izgalmakban, nagyszerű egyéni és csapatteljesítményekben. Volt benne dráma, öröm és kétségbeesés, a tehetségek újból megerősítése, fiatal talentumok felszínre kerülése stb. Mindaz, ami maradandó élményt jelent a futballrajongók milliói számára. Legalább a kontinensek randevújáig — a VB-ig.

Május 15.— június 15. a nagyvilágban

A 11-esek jobb értékesítésével a Bayern München nyerte a nyugatnémet kupát a Borussia Mönchengladbach ellenében. A bajorok számára nagyszerű sikert jelentő döntő büntetőt a „kis" Rummenigge, Michael rúgta. Róla szagatták le elsőnek a trikót, de mit is bánja,büszkén mutatja fel a kupát bátyja, Karl-Heinz társaságában.

A New York-i City Hall előtt így köszöntötték Enzo Bearzot olasz szövetségi kapitányt (a második sor közepén) az „amerikás" olaszok ... Az első sorban középtől balra Ed Koch, a város polgármestere.

Május

16. Kuovola: Szovjetunió—Finnország 3-1 (2-0), barátságos válogatott mérkőzés. Góllövő: Rogyionov, Csivadze, Protaszov, ill. Rautanen.

Az NB I 27. fordulójában a Bp. Honvéd a Csepel elleni 2-0-al már elnyerte a bajnoki címet. Ezúttal hetedszer lett bajnoki aranyérmes, utoljára az 1979—80-as bajnokságban volt rangelső.

Prága: Csehszlovákia—Dánia 1-0 (0-0), barátságos válogatott mérkőzés. G.: Knoflicek.

Bázel: Az európai kupák idei legszínvonalasabb döntőjében, a KEK-ben az olasz Juventus 2-1 (2-1) arányban győzött a portugál Porto ellen. G.: Vignola, Boniek, ill. Sousa.

17. Az Atletico Bilbao—Barcelona spanyol kupadöntő utáni botrányból kifolyólag Maradonát három hónapra eltiltották, július 1-től kezdődően. A Barcelona érthetően fellebbezett.

Eduardo Antunes Coimbra lett az új brazil szövetségi kapitány. A 37 éves szakember Zico testvére, s az 1986-os világbajnoki csapatában mindenképpen számít az olasz bajnokságban szereplő sztárokra. Ezek: Toninho Cerezo, Falcao, Edinho, Zico, Socrates, no meg akik még időközben esetleg odakerülnek.

A FIFA 80 éves jubileuma alkalmából „ismételt" NSZK–Olaszország világbajnoki döntőt Jupp Derwall csapata nyerte 1-0-ra, Biregel fejes góljával. A 90 percnek egyáltalán nem volt barátságos jellege, Briegel Bagni és Conti harapófogójába került.

18. Keving Keegan a Newcastle—Liverpool barátságos mérkőzésen végleg befejezte aktív pályafutását. A newcastlei stadionban helikopterrel vált ki a játékból, s vett búcsút a 37 000-es nézőseregtől. Hogy ki lesz a utóda, azt egyelőre senki sem tudja...

Rummenigge után egy másik nagy „hal" is az olaszok hálójába került: dr. Socrates 3,2 millió dollárért kétéves szerződést írt alá a Fiorentinához. További járandóságai: 1 villa, két gépkocsi személyi használatra, évenként 18 repülőjegy oda-vissza Sao Paulóba, négy gyereke iskoláztatása, s ő maga egy ortopédiai tanfolyamon vesz részt, amely képesítést ad számára.

Több esemény volt a FIFA 80 éves jubileuma alkalmából Zürichben. Ezek egyikén a régi idők kimagasló sztárjai az FC Zürich öregfiúk együttesével mérközött 3-3 arányban. A „nagyfiúk" csapatát Zoff, Rexach, Facchetti, Nordqvist, Beckenbauer, Masopust, Van Himst, Mazzola, Overath, Albert, Chinaglia, Eusebio, Jairzinho alkotta.

Az NDK bajnoka a Dynamo Berlin lett a Dynamo Dresden és a Lokomotive Leipzig előtt.

19. A FIFA-kongresszus több érdekes döntést hozott:

az 1990-es VB-t Olaszország rendezi,

az 1986-os VB időpontja: május 31—június 29,

a mérkőzéseket 11—15 (európai idő szerint 19—23) óra között bonyolítják le,

módosították a selejtezők rendjét. Eszerint a három négycsapatos csoport második helyezettjei közül az első és ötödik csoportból egymás ellen mérkőzik a döntőbe jutásért (esetleg a magyar csapat) míg a hetedik csoportbeli Óceánia legjobbjával vetélkedik a 24-be jutásért.

1987-ben megrendezik a női és a teremfutball világbajnokságot.

London: Az angol kupa döntőjében az Everton 2-0 (1-0) arányban nyert a Watford ellen. G.: Sharp és Gray.

21. Johan Cruyff végleg szögre akasztotta a labdarúgó cipőt. Utolsó nagy fegyverténye az volt, hogy a dobogó legfelsőbb fokára vezette a Feyenoord együttesét.

McGhee, az Aberdeen kitűnősége, aki három góllal is megterhelte az Ú. Dózsa hálóját a Hamburger SV-hez szerződött. A vételára 392 000 dollár volt. „Ha az Aberdeen ennek az összegnek csak a felét biztosítani tudta volna a számomra, sohasem szerződöm el Skóciából" — mondotta a népszerű válogatott játékos.

22. A nemzetközi szövetség ünnepségsorozata keretében megismételték a legutóbbi VB-döntőt: NSZK—Olaszország 1-0 (0-0). G.: Briegel.

Swansea: Wales—Észak-Írország 1-1 (0-0), a brit bajnokságért. G.: Hughes, ill. Armstrong.

23. Valerij Voronyin volt 66-szoros szovjet labdarúgó válogatott, a Torpedo egykori kitűnősége, 45 éves korában váratlanul elhunyt.

Ózdon Norvégia utánpótlás válogatottja 2-1 (1-1) arányban győzött a magyar együttes ellen.

Székesfehér: Magyarország—Norvégia 0-0, barátságos válogatott mérkőzés. A magyar együttes nem boldogult a szívósan védekező ellenfelével.

Norrköping: Svédország—Málta 4-0 (2-0), VB-selejtező. (2. csoport.) G.: Sunesson (2), Corneliusson, Erlandsson.

London: UEFA Kupa visszavágó: Tottenham Hotspur—Anderlecht 1-1/ 1-1 (0-0). G.: Roberts, ill. Czernyatinsky. A 11-esekből elért 4-3-mal a Tottenham lett a győztes.

Dublin: Írország—Lengyelország 0-0, barátságos válogatott mérkőzés.

25. Az MLSZ fegyelmi bizottsága a május 5-i Csepel—Nyíregyháza (0-3) mérkőzésből kifolyólag Karaf-

A brüsszeli 2-2-es magyar–belga válogatott mérkőzésen Hajszán az első magyar gólt lövi.

fa Lászlót, a Nyíregyháza technikai vezetőjét és Szíjjártó Lajos szövetségi képviselőt 10—10, Kun Jenőt, a Csepel labdarúgó szakosztályának az elnökét 5 évre mindennemű sporttevékenységtől eltiltotta.

Jól kezdett a magyar ifjúsági válogatott Minszkben, az EB-döntőben: Orovecz (2) és Kovács Kálmán (11-es) góljaival 3-0 arányban fektette kétvállra Csehszlovákiát.

Az angol Terry Venables lett a Barcelona új szakvezetője az argentin Cesar Luis Menotti helyett.

A VfB Stuttgart az NSZK labdarúgóbajnoka a Hamburger SV és a Borussia Mönchengladbach előtt. Mindhárom csapatnak 48—48 pontja volt, a gólkülönbség döntött a stuttgartiak javára. Ez volt egyébként harmadik bajnokságuk, az utolsót 32 éve nyerték.

A brit bajnokságért: Skócia—Anglia 1-1 (1-1). G.: McGhee, ill. Woodcock. A négy részvevő országnak — Anglia, Wales, Skócia, Észak-Írország — egyaránt 3—3 pontja lett, jobb gólkülönbségével az északíreké lett az elsőség.

Genf: Spanyolország—Svájc 4-0 (3-0), barátságos mérkőzés. G.: Santillana, Gallego, Rincon, Goicoechea.

27. Toronto: Olaszország—Kanada 2-0 (1-0), barátságos mérkőzés. G.: Altobelli, Bettistini.

Minszk: A második mérkőzésen a magyar ifik Spanyolországot verték 2-1-re, Kovács Kálmán és Zvara góljával.

28. A Fluminese lett a brazil bajnok, mivel 1-0-ás győzelme után a visszavágón 0-0-ra végzett a Vasco da Gama csapatával.

29. A magyar ifjúsági válogatott utolsó csoportbeli mérkőzésén Vincze góljával 1-0-ra győzött Svájc ellen, 100 százalékos eredménnyel került az elődöntőbe.

30. A római BEK-döntő a Liverpool és a Roma között 1-1 (1-1, 1-1)-es eredménnyel végződött, a 11-es rúgásokban az angol csapat bizonyult jobbnak 4-2 arányban. A nagy meglepetés az volt, hogy Conti és Graziani is elhibázta a büntetőt.

31. New York: Olaszország—Egyesült Államok 0-0, barátságos válogatott mérkőzés. Az olasz csapatból Rossi és a Roma válogatottjai hiányoztak.

Az Üllői úton a Magyarország—Spanyolország, barátságos válogatott mérkőzés 1-1 arányú döntetlennel végződött. G.: Rincon, ill. Nagy A.

Az NSZK labdarúgó kupájának döntőjében a Bayern München—Borussia Mönchengladbach találkozó a hosszabbítás után is 1-1-gyel ért véget. 11-esekkel a Bayern München nyert 7-6-ra. A döntő gólt a kis Rummenigge, Michael lőtte.

Június

1. Budapesten járt dr. Rafael del Castillo Ruiz, a mexikói labdarúgó szövetség elnöke, s az MLSZ vezetőivel történt tárgyalás után megegyeztek abban, hogy a középamerikai csapat augusztusi európai vendégszereplése során Budapestre is ellátogat, 25-én mérkőzik meg Mezey György legénységével. A visszavágót 1986 januárjában Mexikóvárosban rendezik meg. Meghívást kapott a magyar ifjúsági válogatott az 1985, januári Joao Havelange tornára is, amelynek részvevője még többek között: Brazília, Argentína, Spanyolország.

A moszkvai elődöntőben a magyar ifjúsági válogatott 2-0 (0-0) arányban nyert Lengyelország ellen. G.: Kovács Kálmán és Zsivótzky.

Marseille: Franciaország—Skócia 2-0 (2-0), barátságos válogatott mérkőzés. G.: Giresse és Lacombe.

2. London: Szovjetunió—Anglia 2-0 (0-0), barátságos válogatott mérkőzés. G.: Gocmanov és Protaszov.

Lisszabon: Jugoszlávia—Portugália 3-2 (2-2), barátságos válogatott mérkőzés. G.: Szuszics, Halilovics, Sztojkovics, ill. Jordao (2).

3. Az ifjúsági EB döntőjében a Szovjetunió—Magyarország mérkőzés 0-0 arányú döntetlennel végződött, 11-es rúgásokkal 3-2-re a magyar fiatalok bizonyultak jobbnak. 24 év után lettek ismét a kontinens legjobbjai a magyar fiatalok.

4. Az NDK válogatottjának szakvezetője Bernd Stange lett a több fiaskó után „leszerepelt" Rudolf Krause helyett.

5. A Roma új edzője Niels Liedholm után — az ugyancsak svéd Goran Eriksson.

6. Brüsszel: Belgium—Magyarország 2-2 (1-1), barátságos válogatott mérkőzés. G.: Ceulemans (2), ill. Hajszán és Nyilasi.

Göteborg: Dánia—Svédország 1-0 (1-0), barátságos mérkőzés. G.: Elkjaer-Larsen.

Az NSZK-bajnok Vfb Stuttgart játékosainak felvonulása az „aranytállal". Karl-Heinz és Bernd Förster között a klub boldog elnöke, Gerhard Mayer-Vorfelder.

7. Az MLSZ elnöksége rendkívüli ülésén az NB I utolsó fordulójának alaposan megkérdőjelezett eredményei után a Bp. Honvédtól 5 bajnoki pontot „leírt", öt bajnoki prémium levonásában részesítette, ezenkívül az 500 000 forintos helyezési jutalom kifizetését sem engedélyezte számukra. A Volánt kizárta a legfelsőbb osztályból, míg a Diósgyőr és a Nyíregyháza mínusz 4—4 ponttal kezdi az 1984—85-ös idényben az NB II-es bajnoki idényt. Az NB II-ből három csapat kerül az NB I-be. A gólkirály Szabó József (Videoton) lett 19 találattal.

Linea: Jugoszlávia—Spanyolország 1-0 (1-0), barátságos mérkőzés. G.: Szucsics.

9. Koppenháza: Dánia—Bulgária 1-1 (0-0), barátságos válogatott mérkőzés. G.: Laudrup, ill. Nikolov.

Az MNK döntőjében az NB II-es Siófok óriási meglepetésre 2-1 (0-1) arányban győzött a Rába ETO ellen, s így a vidéki együttes képviseli a magyar labdarúgást a KEK-ben. G.: Szabó, Horváth I., ill. Szentes.

10. Luxemburg: Portugália—Luxemburg 2-1 (0-1), barátságos mérkőzés. G.: Gomes, Miranda, ill. Wagner.

Rio de Janeiro: Anglia—Brazília 2-0 (1-0), barátságos mérkőzés. G.: Barnes, Hateley.

12. Franciaországban megkezdődött az Európa-bajnokság döntője. Erről az eseményről külön számolunk be.

13. Az NB II utolsó előtti fordulójában a Ganz-MÁVAG elleni 3-3-mal az Eger csapata bebiztosította elsőségét.

LABDARÚGÁS
XXX. ÉVFOLYAM
1984. JÚLIUS
7. SZÁM

Az OTSH lapja Felelős szerkesztő: Tabák Endre
Szerkesztőség: Budapest VI., Népköztársaság útja 47. 1061 Telefon: 420-542
Kiadja az Ifjúsági Lap- és Könyvkiadó Vállalat Felelős kiadó: dr. Petrus György igazgató
Kiadóhivatal: Budapest VI., Révai utca 16. Telefon: 116-660. Terjeszti a Magyar Posta
Előfizethető a hírlapkézbesítő postahivatalokinál, a kézbesítőknél, a posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlapirodánál (KHI 1900 Budapest V., József nádor tér 1.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 216-96 162 pénzforgalmi jelzőszámra
Előfizetési díj negyedévre 37,50 forint, egy évre 150,– forint
84.2517/20-07 Készült a Zrínyi Nyomdában Felelős vezető: Vágó Sándorné vezérigazgató

INDEX: 25 501
HU ISSN: 0133–1221

EURÓPA BAJNOKA 1984: FRANCIAORSZÁG Felső sor balról: Amoros, Domergue, Tigana, Battiston, Bellone, Tusseau, Ferreri, Bravo, középső sor: Rust, Genghini, Le Roux, Bergeroo, Bossis, Fernandez, Bats, alsó sor: Giresse, Lacombe, Rocheteau, Hidalgo szövetségi kapitány, Six, Platini